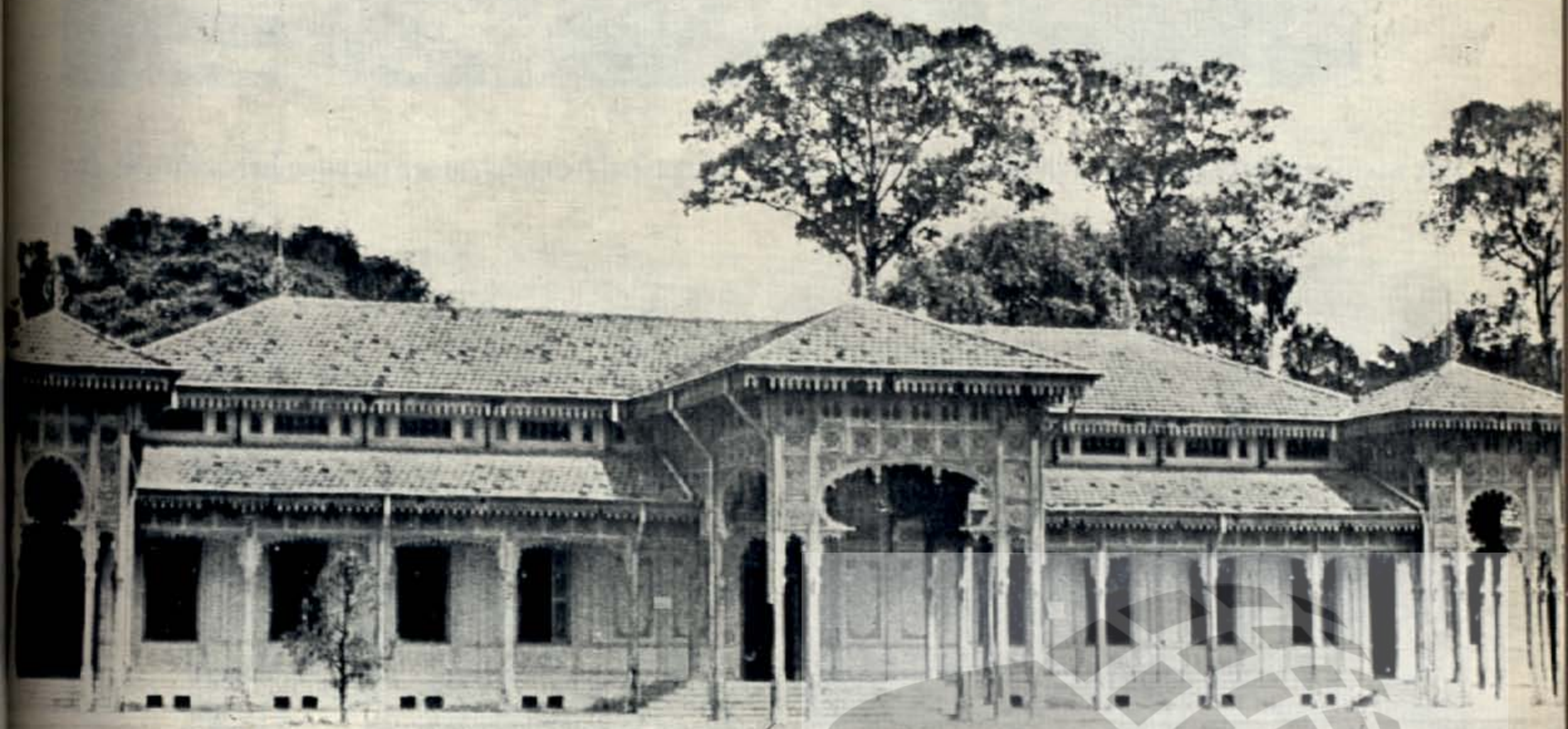

รัฐสภาสาร

สภุเชส สภุสภุตาม สภุสภุดี วุฒุหิสาริกา

LIRT

ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๐๘

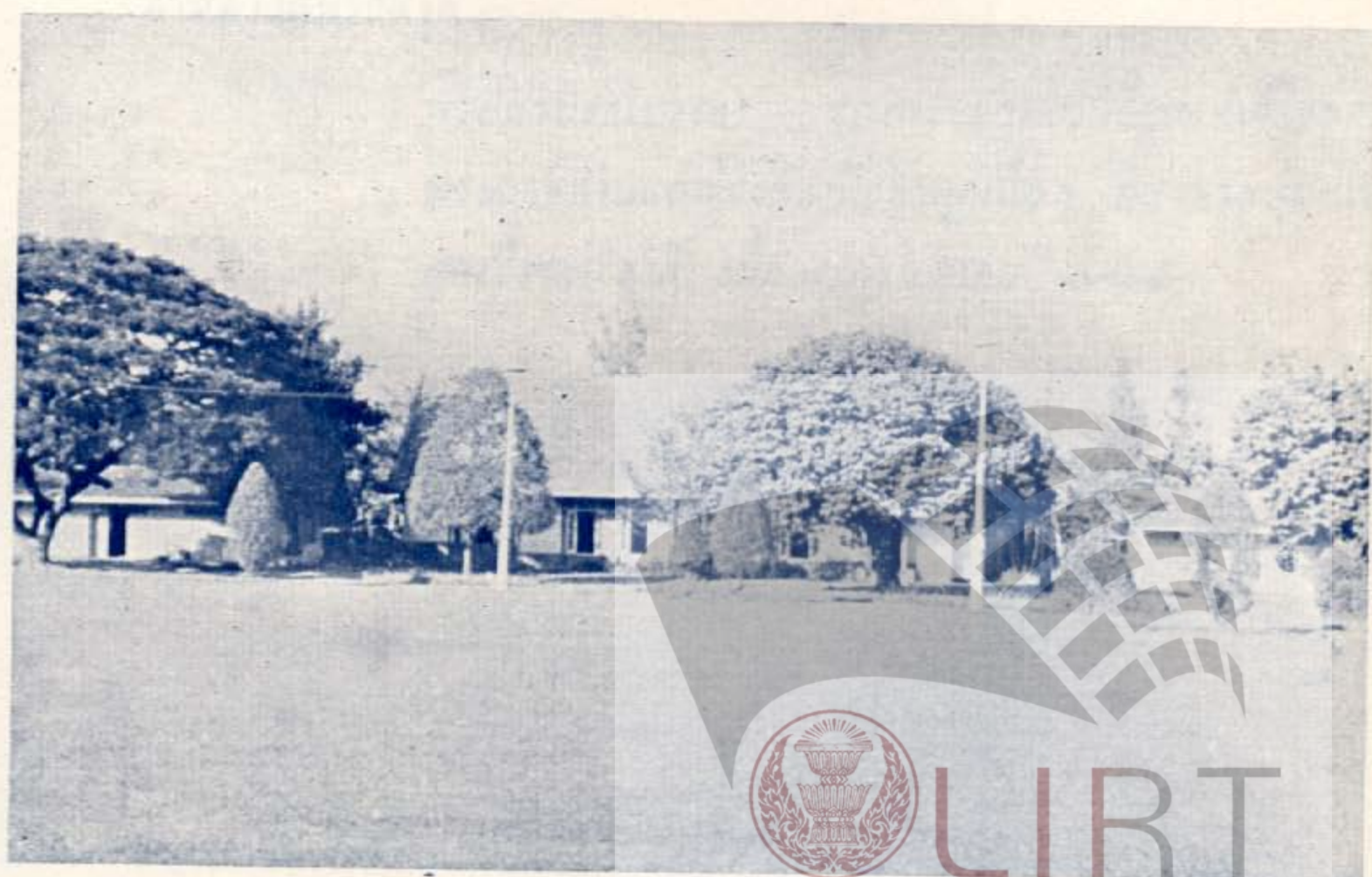
Legislative Institutional Repository of Thailand

□ สืบปีของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

ปก- พระที่นั่งอภิเศกคฤาสิต สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๕ ใช้เป็นที่ประกอบพิธีการพระราชพิธีครั้งแรกเมื่อ ๑๖ เมษายน ๒๔๔๖
เคยเป็นที่ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญปี ๒๔๕๑ ปัจจุบันเป็นที่ทำการบางส่วนของกองการประชุมและกอร์ปฎิคม ฯ

△ ตึกที่ทำการสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาในปัจจุบัน (กองกลาง กองกรรมาธิการ และกองการประชุมบางส่วน)

△ ที่ทำการกองวิเทศสัมพันธ์ และแผนกห้องสมุด

Legislative Institutional Repository of Thailand

“ — — ในส่วนผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาลูกเสืออื่น ๆ ถ้าต่างได้นำเอาแบบวิธี การ ที่ใช้ฝึกสอนบังคับบัญชาลูกเสือมาใช้แก่ตนเองด้วย ก็จะทำให้เข้าใจถึงความเป็นลูกเสือและเล็งเห็นคุณค่าของลูกเสือได้แนบแน่น จะได้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อยู่ในบังคับบัญชา ช่วยให้การฝึกสอนอบรมสะดวกง่ายดาย ทั้งได้ผลแน่นอนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนั้น ผู้ใดก็ตามที่นำเอาวิธีการของ ลูกเสือไปใช้ในกิจการงานอื่น ๆ ย่อมจะได้ประโยชน์กว้างขวางออกไปด้วยกันทั้งนั้น เพราะการงานต่าง ๆ จะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และจะอำนวยผลให้ได้เต็มตามความประสงค์ — — ”

พระบรมราโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานแก่ผู้บังคับบัญชาลูกเสือฯ ที่มาประชุมสภา
ลูกเสือแห่งชาติ เมื่อ ๕ กรกฎาคม ๒๕๑๕

สำนักงาน อยู่ ที่ —
สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา
พระที่นั่งอนันตสมาคม
นครหลวงกรุงเทพธนบุรี
โทร. ๘๑๙๒๙๐, ๘๑๒๐๕๑
สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

—เจ้าของ

นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
เลขาธิการรัฐสภา
— ผู้อำนวยการ

พ.อ. สงวน คำวงษา
รองเลขาธิการรัฐสภา
— รองผู้อำนวยการ

นายเป็นนิตย์ สัตราภักดิ์
— ผู้จัดการ

นายอาสา ทรัพย์อนันต์
— บรรณาธิการ ผู้พิมพ์
และผู้โฆษณา

พิมพ์ที่โรงพิมพ์การศาสนา กรมการศาสนา เลขที่ ๓๑๔-๓๑๖
ถนนบำรุงเมือง นครหลวงกรุงเทพธนบุรี

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่ระบอบประชาธิปไตย
- เพื่อเสนอข่าวสารวิชาการในวงงาน
รัฐสภา และอื่น ๆ ทั้งภายใน
และต่างประเทศ

กำหนดออก

- เดือนละ ๑ ฉบับ

อัตราค่าบำรุง

- ๖ เดือน ๓๕ บาท
- ๑ ปี ๖๐ บาท

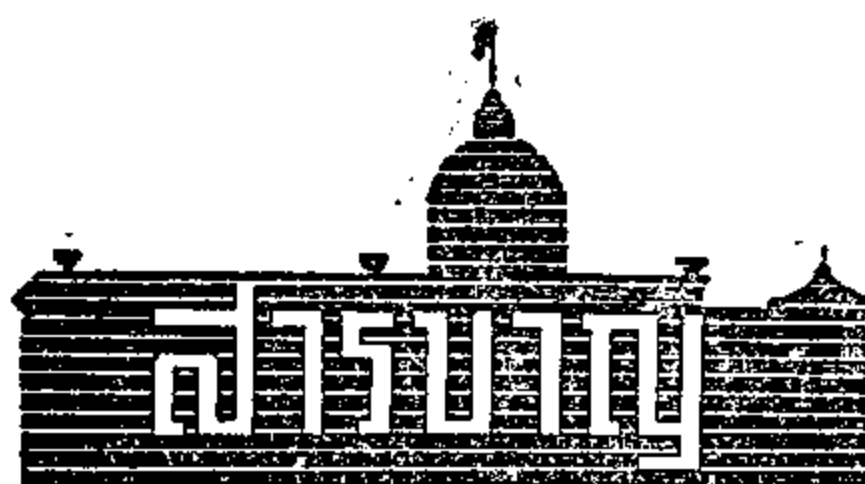
การเงินและบอกรับ

- ส่งเงินล่วงหน้าในนามผู้จัดการ
ที่สำนักงาน (เช็คไปรษณีย์หรือ
ธนาคาติ โปรดส่งจ่าย ป.ณ. คูสิต)

ส่งเรื่องบำรุง

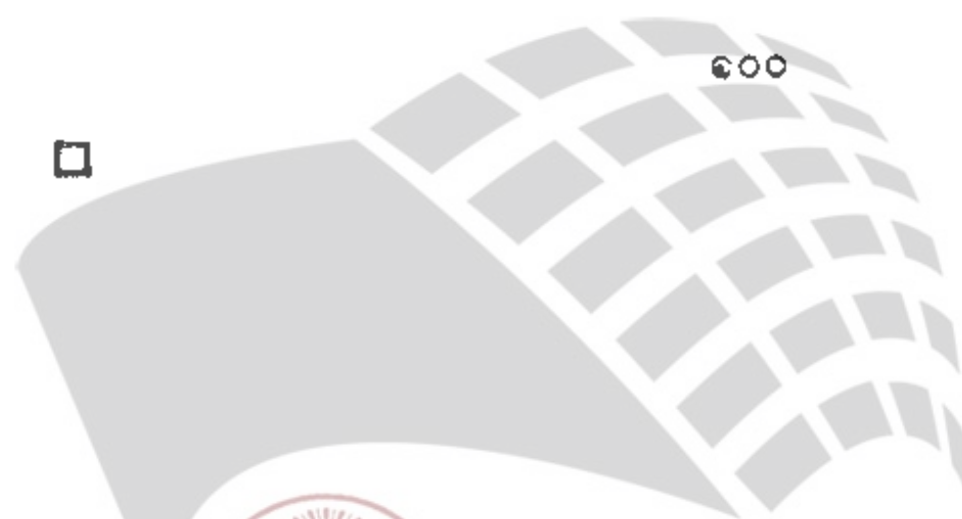
- ส่งบรรณาธิการ ที่สำนักงาน

ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรเบลเยียม	สอาด หงษ์ยนต์	๙
สถิติปีของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา	อาสา ทวีชัยนันต์	๑๕
รัฐสภาสหรัฐอเมริกา	ภราดา บุรณศิริ	๓๘
การปกครองท้องถิ่นของอังกฤษ	สวัสดิ์ สุกนธรังษี	๔๗
ข้าราชการไทย	สำเนียง รามดิถ	๕๕
นักบินพาณิชย์นักหยุดงาน		๖๒
การประชุมที่ฉิมลา	ส. สภา	๖๖
ประมวลประกาศ และคำสั่งของคณะปฏิวัติ		๗๒
ข่าวในพระราชสำนัก		๙๐
บันทึกข่าว		๑๐๐

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

แจ้งความ–โฆษณา

น้ำมันเอสโซ่	๖
การไฟฟ้า	๗
ธนาคารออมสิน	๘
องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	๑๒๓
แม่โขง	๑๒๔
เบียร์ไทยตราสิงห์	๑๒๕
บริษัทพระนครก่อสร้าง จำกัด	๑๒๖
โรงงานยาสูบ	ปกหลังนอก

๒๘ กรกฎาคม เป็นวันคล้ายวันประสูติ ของสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้า
วชิราลงกรณ และในปี ๒๕๖๕ นี้ ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๒๐ พรรษาบริบูรณ์ ทรงบรรลุนิติภาวะแล้ว ประชาชนชาวไทยต่างมีความชื่นชมโสมนัสเป็นล้นพ้น ต่างน้อมเกล้าฯ ถวาย
พระพรในวาระอันเป็นมหามงคลนี้

เนื่องในวโรกาสอันเป็นมหามงคลสมัย ข้าพระพุทธเจ้า ข้าราชการและเหล่าองคมนตรี
ต่างน้อมเกล้าฯ ถวายพระพร ขอให้ทรงพระเจริญ มีพระชนมายุยิ่งยืนนาน ทรงพระเกษม
เปรมด้วยพระปรีชาญาณ พระพลานามัยสมบูรณ์ ทรงสำเร็จตั้งมโนระปรารถนา และทรงเป็นมิ่ง
ขวัญประชาตลอดกาลนาน

เป็นสถานที่แห่งความสุข ไม่ว่าจะมีเด็กขึ้นกี่ก็ได้ กับบุคคลใด
เอสโซ่ ก็คือเป็นภารกิจสำคัญที่จะสร้างงานแห่งความสุขนี้

อาจจะสร้างโดยทางตรง อาจจะสร้างโดยทางอ้อม

อาจจะเป็นการสนับสนุนในด้านการศึกษาและการวิจัยของสถาบันต่าง ๆ

อาจจะเป็นการร่วมมือช่วยเหลือทางด้านสาธารณสุขประโยชน์

อาจจะเป็นการช่วยในด้านเทคโนโลยีพัฒนา ... ฯลฯ

เอสโซ่ไม่มีความปิติ หากภารกิจดังกล่าวจะเป็นส่วน
เล็กๆน้อยๆที่ช่วยเพิ่มความภาคภูมิใจในดินแดนไทยแห่งนี้

Esso ทำมากกว่ามาก

เครื่องปรับอากาศ DUNHAM – BUSH

ผลิตภัณฑ์จาก สหรัฐอเมริกา

มีทุกแบบทุกชนิด ตั้งแต่ขนาด ๒ ตัน จนถึงขนาด ๔๐๐ ตัน
เหมาะสำหรับโรงแรม-โรงพยาบาล-อาคารพาณิชย์

แฟลต ฯลฯ

ประสิทธิภาพสูง เดินเงียบ ใช้งานง่าย กินไฟน้อย บำรุง-
รักษาสะดวก ราคาเยา บริการดี

ลิฟท์ SCHINDLER

ผลิตภัณฑ์จาก สวิตเซอร์แลนด์

มีให้เลือกทุกแบบทุกขนาด มีทั้งชนิดโดยสารและชนิดบรรทุกของ
คุณภาพเยี่ยม – ราคาเยา – อะไหล่พร้อม – บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง
ฝ่ายบริการผู้ใช้ไฟ การไฟฟ้านครหลวง

แผนกขาย โทร. ๒๑๒๘๗๒, ๒๑๒๐๑๑ – ๒๐, – ๒๑๒๐๒๑ – ๓๐

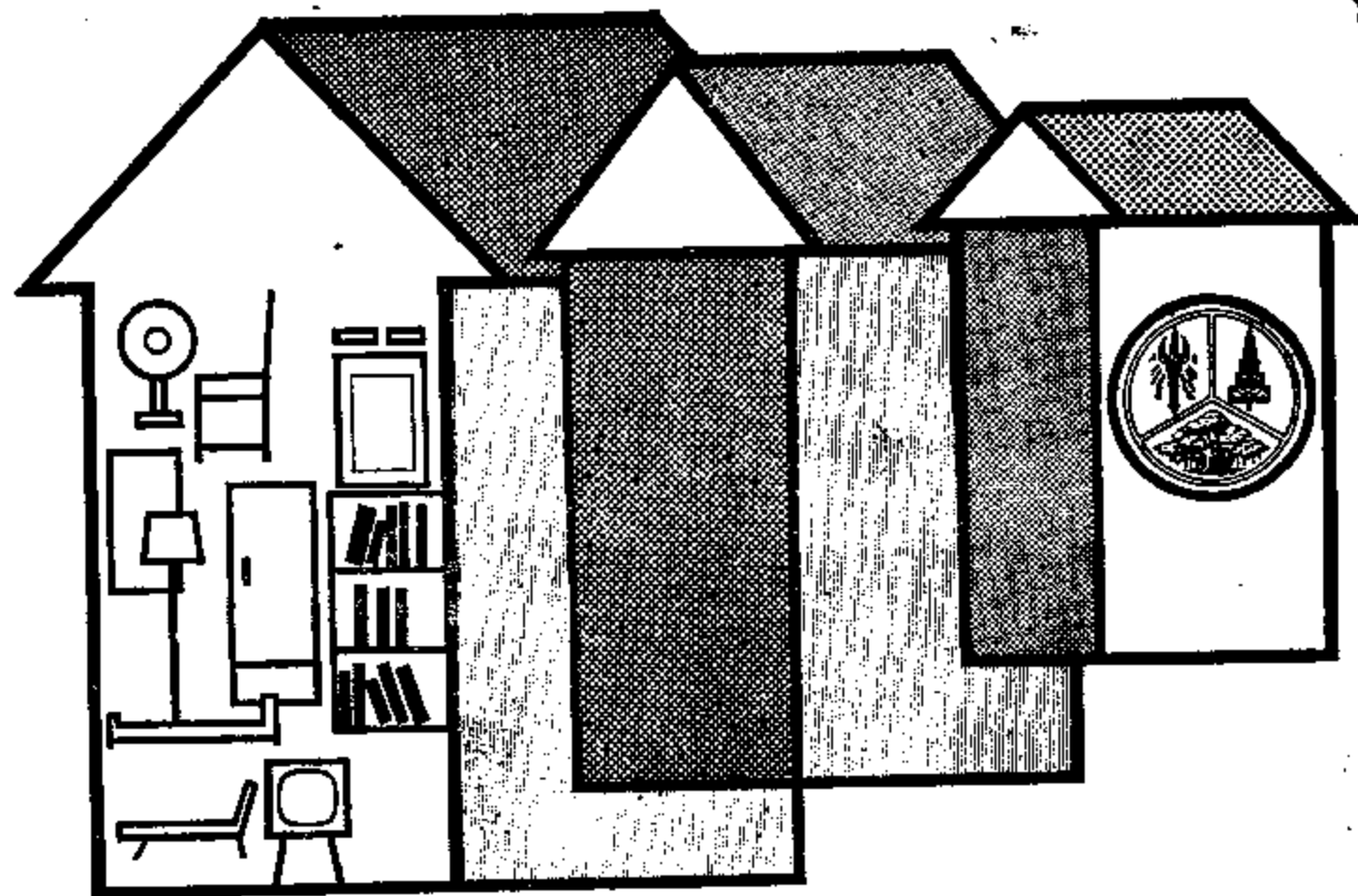
ตึก ๓๕๑ ๓๕๓

แผนกบริการ โทร. ๔๙๖๕๐ ๔๕๙๒๐ ๔๗๐๓๑ – ๔ ตึก ๒๗ ๒๘

ฝากออมสินไม่นาน

มีบ้านอยู่

ฝากเงินออมสินประเภท เดposito เดราห์

ฝากครบ 3 ปี 4 ปี

หรือ 5 ปี

กู้เงินปลูกบ้านได้ 2 เท่า

ของเงินฝาก

ขอฝากได้ ที่ธนาคารออมสิน ทุกแห่ง

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรเบลเยียม ^(๑)

สตาด หงษ์ยนต์ ^(๒)

ส่วนที่ ๒

พระมหากษัตริย์และรัฐมนตรี

บทที่ ๑ พระมหากษัตริย์

มาตรา ๖๐ พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ตามรัฐธรรมนูญตกทอดสืบไปยังพระราชทายาท ผู้ทรงเป็นสายราชสันตติวงศ์โดยตรงของพระเจ้าเลียวโพลด์ ยอร์ช เกรเตียน เฟร์เคอริก แห่งแซกซโคเบอร์ก โดยลำดับพระอาวุโสทางฝ่ายหน้า ไม่นับฝ่ายในและผู้สืบสายทางฝ่ายใน

พระราชวงศ์ฝ่ายหน้าทั้งกล่าวในวรรคต้นทรงสิ้นสิทธิที่จะสืบราชสมบัติ เมื่อทรงเสกสมรสโดยมิได้รับพระบรมราชานุญาตหรือความยินยอมของ คณะบุคคลผู้ใช้อำนาจแทนพระมหากษัตริย์ในการที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ พระมหากษัตริย์หรือคณะบุคคลผู้ใช้อำนาจแทนพระมหากษัตริย์ในกรณีที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ จะทรงคืนหรือคืนสิทธิที่สิ้นไปทั้งกล่าวมานั้นให้ก็ได้โดยสภาพทั้งสองเห็นชอบ

(๑) ตามที่สภาผู้แทนได้มีมติจนถึงวันที่ ๙ กรกฎาคม ค.ศ. ๑๙๓๐

(๒) ผู้เขียนบันทึกความเข้าใจธรรมดาจาก The Revision of The Constitution โดย Professor Robert Senelle

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

มาตรา ๖๑ ถ้าไม่มีพระราชทายาทฝ่ายหน้าสืบสายราชสันตติวงศ์ของพระเจ้า
เลียวโปลต์ ยอร์ช เกรเทียน เฟรเดอริก แห่งแซกซโคเบอร์ก พระองค์ทรงแต่งตั้ง
พระราชทายาทได้โดยสภาทั้งสองให้ความเห็นชอบตามลักษณะดังที่กล่าวในมาตราต่อไป

ถ้าไม่มีการแต่งตั้งดังกล่าวมาในวรรคก่อนพระราชบัลลังก์เป็นอันว่าง

มาตรา ๖๒ พระมหากษัตริย์ไม่ทรงเป็นประมุขของประเทศอื่นพร้อมกัน เว้น
ไว้แต่สภาทั้งสองจะเห็นชอบ

ทั้งสองสภาไม่อาจประชุมปรึกษาเรื่องดังกล่าวนี้ได้ใน เมื่อ สมาชิกผู้เข้าประชุมมี
จำนวนไม่ถึง ๒ ใน ๓ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด และมติของที่ประชุมต้องถือเสียงข้างมาก
ไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของผู้ออกเสียง

มาตรา ๖๓ องค์พระมหากษัตริย์ดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะผู้ใด
จะละเมิดมิได้ รัฐมนตรีของพระองค์เป็นผู้รับผิดชอบ

มาตรา ๖๔ พระมหากษัตริย์ทรงปฏิบัติพระราชกิจสมบูรณโดยรัฐมนตรีคนหนึ่ง
เป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการรับผิดชอบ

มาตรา ๖๕ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและถอดถอนรัฐมนตรีของพระองค์

มาตรา ๖๖ พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งนายทหารในกองทัพบก

ทรงแต่งตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งในกรมกระทรวงเกี่ยวกับการ บริหารและตำแหน่ง
ที่เกี่ยวกับการต่างประเทศ เว้นไว้แต่ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดไว้

พระองค์ไม่ทรงแต่งตั้งในส่วนราชการอื่น ๆ เว้นไว้แต่จะเป็นไปโดยมีกฎหมาย
กำหนดไว้โดยเฉพาะ

มาตรา ๖๗ พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชกฤษฎีกาและข้อบังคับ อันจำเป็น
เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมายต่าง ๆ โดยไม่ระงับกฎหมายเหล่านั้นและไม่ยกเว้น
ผู้ใดผู้หนึ่งในการปฏิบัติตามกฎหมาย

มาตรา ๖๘ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นจอมทัพ ทรงประกาศสงคราม ทรงทำ
สัญญาสันติต่าง ๆ สัญญาทางพระราชไมตรีและการพาณิชย์ พระองค์พระราชทานคำ

LIRT

แนะนำต่อสภาในเรื่องทั้งที่กล่าวมาตามควรแก่ผล ประโยชน์และความมั่นคงของรัฐ พร้อม
ด้วยเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ

สัญญาการพาณิชย์และสัญญาที่อาจจะกระทบกระเทือนผลประโยชน์ของรัฐ หรือ
ก่อความผูกพันเฉพาะบุคคลขึ้นแก่ชนชาวเบลเยียม จะเป็นผลใช้บังคับได้ก็ต่อเมื่อได้รับ
ความเห็นชอบของสภาทั้งสอง

การยกให้ แลกเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมซึ่งดินแดน กระทำมิได้เว้นไว้แต่ภายใต้
กฎหมายกำหนดไม่ว่าในกรณีใด ๆ จะมีข้อสัญญาลับทำให้ข้อสัญญาเปิดเผยเป็นโมฆะไม่มี
ผลอันใด หาได้ ไม่

มาตรา ๖๙ พระมหากษัตริย์ทรงอนุมัติและประกาศใช้กฎหมายต่าง ๆ

มาตรา ๗๐ สภาทั้งสองเปิดสมัยประชุมโดยอัตโนมัติ ในวันอังคารที่สองของ
เดือนพฤศจิกายนทุกปี เว้นไว้แต่จะมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้เปิดก่อน
ทั้งสองสภาต้องประชุมเป็นเวลาอย่างน้อย ๔๐ วันของทุกปี

พระมหากษัตริย์ทรงประกาศปิดสมัยประชุม

พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจเรียกประชุมสภาทั้งสอง เป็น การประชุม
สมัยวิสามัญ

มาตรา ๗๑ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะยุบสภาทั้งสอง พร้อม
กันหรือแยกกัน

ในการยุบต้องมีหมายไปยังผู้เลือกภายใน ๔๐ วัน และไปยังสภาทั้งสองภายใน
สองเดือน

มาตรา ๗๒ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะระงับการประชุมสภา
ทั้งสอง การระงับการประชุมเช่นนี้ต้องมีระยะเวลาไม่เกิน ๑ เดือน และในสมัยประชุม
หนึ่งเมื่อระงับการประชุมไปครั้งหนึ่งแล้วจะระงับการประชุมอีกไม่ได้ ทั้งนี้เว้นไว้แต่ได้รับ
ความยินยอมของสภาทั้งสอง

มาตรา ๗๓ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะลดโทษตามที่ผู้พิพากษา
วินิจฉัยลงโทษ เว้นไว้แต่โทษกำหนดแก่รัฐมนตรี

LIRT

มาตรา ๗๔ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะทำเงินตราตามที่มีกฎหมายกำหนด

มาตรา ๗๕ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะแต่งตั้งฐานันดรศักดิ์โดยไม่ก่อให้เกิดผลประโยชน์พิเศษใดขึ้นในการแต่งตั้งนั้น

มาตรา ๗๖ พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทางการทหารตามที่มีกฎหมายกำหนด

มาตรา ๗๗ จะมีกฎหมายกำหนดค่าใช้จ่ายในพระองค์สำหรับรัชกาลหนึ่ง ๆ

มาตรา ๗๘ พระมหากษัตริย์ไม่ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจอื่นนอกเหนือไปจากตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ และตามที่มีกฎหมายพิเศษกำหนดภายใต้บังคับของรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๗๘ เมื่อพระมหากษัตริย์สวรรคตสภาทั้งสองต้องประชุมโดยไม่ต้องมีการเรียกประชุมอย่างช้าภายในวันที่สิบนับจากวันสวรรคต ถ้าสภาทั้งสองได้ถูกยุบเสียก่อนและได้มีหมายถึงผู้เลือกตั้งไว้ในการยุบนั้นโดยกำหนดเวลา ไว้ช้ากว่า วันที่ สิบ นับ จากวันสวรรคต ให้สภาที่ถูกยุบนั้นปฏิบัติการไปก่อนจนกว่าจะมีการประชุมผู้ที่จะเข้ามาแทนตน

ถ้าสภาถูกยุบแต่เพียงสภาเดียว ข้อความในวรรคก่อนก็ใช้แก่สภาที่ถูกยุบนั้นโดยอนุโลม

นับตั้งแต่พระมหากษัตริย์ สวรรคต ไปจนกระทั่งมีพระราชพิธีสถาปนาพระราชทายาทขึ้นครองราชย์ หรือมีพิธีสถาปนาผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์พระมหากษัตริย์พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ตามรัฐธรรมนูญให้ คณะรัฐมนตรีเป็นผู้ใช้ ในนามของชนชาวเบลเยียม และคณะรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบ

มาตรา ๘๐ พระมหากษัตริย์ทรงบรรลุนิติภาวะเมื่อพระชนมายุครบ ๑๘ ปี จะไม่ทรงสิทธิสมบูรณ์ในพระราชบัลลังก์ จนกว่า จะได้มี พระราชพิธีพระราชทานคำปฏิญาณในที่ประชุมสภาทั้งสอง ดังต่อไปนี้

“ข้าพเจ้าปฏิญาณว่าจะทรงไว้ซึ่งรัฐธรรมนูญและกฎหมายของชนชาวเบลเยียม จะสงวนรักษาไว้ซึ่งเอกราชของชาติและความมั่นคงแห่งดินแดน”

LIRT

มาตรา ๘๑ เมื่อพระมหากษัตริย์สวรรคตและพระราชทายาทยังทรงพระเยาว์ ให้สภาทั้งสองประชุมร่วมกันแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ และ พระอภิบาลพระมหากษัตริย์

มาตรา ๘๒ ถ้าพระมหากษัตริย์ทรงบริหารพระราชภาระไม่ได้ด้วยเหตุจำเป็นอันหลีกเลี่ยงไม่ได้ รัฐมนตรีทั้งหลายต้องบันทึกเหตุการณ์นั้นให้ปรากฏและเรียกประชุมสภาทั้งสองทันที ให้สภาทั้งสองประชุมร่วมกันแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์และพระอภิบาลพระมหากษัตริย์

มาตรา ๘๓ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์พระมหากษัตริย์แต่งตั้งจากบุคคลคนเดียว การแต่งตั้งจะสมบูรณ์เมื่อได้ให้คำปฏิญาณตามหน้าที่กล่าวในมาตรา ๘๐

มาตรา ๘๔ ในระหว่างที่มีผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์พระมหากษัตริย์ปฏิบัติหน้าที่อยู่นั้น จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงรัฐธรรมนูญหาได้ไม่

มาตรา ๘๕ เมื่อพระราชบัลลังก์ว่างลง ให้สภาทั้งสองประชุมร่วมกันแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์พระมหากษัตริย์เป็นการชั่วคราวไปจนกว่า จะมีการประชุมหลังจากสภาได้รับการแต่งตั้งใหม่ถูกต้องแล้ว การประชุมเช่นว่านี้ต้องให้มีไม่ช้ากว่าสองเดือนเป็นการประชุมร่วมกันของสภาใหม่ทั้งสองเพื่อแต่งตั้งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์พระมหากษัตริย์เป็นการถาวร

บทที่ ๒ รัฐมนตรี

มาตรา ๘๖ บุคคลจะได้รับแต่งตั้งเป็นรัฐมนตรีก็แต่ชนชาวเบลเยียมโดยกำเนิดหรือโดยการแปลงชาติอย่างสมบูรณ์

มาตรา ๘๗ ไม่อาจจะแต่งตั้งสมาชิกแห่งพระราชวงศ์ให้เป็นรัฐมนตรีได้

มาตรา ๘๘ รัฐมนตรีจะอภิปรายและออกเสียงในสภาทั้งสองแห่งใดแห่งหนึ่งก็ได้ก็ต่อเมื่อเป็นสมาชิกของสภานั้น

รัฐมนตรีมีสิทธิที่จะเข้าไปในสภาใดสภาหนึ่งและสภาจะต้องรับฟังคำแถลงในเมื่อรัฐมนตรีร้องขอ

สภาทั้งสองชอบที่จะขอให้รัฐมนตรีมานั่งในที่ประชุม

LIRT

มาตรา ๘๙ พระมหากษัตริย์ไม่ทรงสั่งยกเว้นความรับผิดชอบของรัฐมนตรีโดยพระราชดำรัส หรือโดยพระหัตถเลขาไม่ว่าในกรณีใด ๆ

มาตรา ๙๐ สมาชิกผู้แทนมีสิทธิที่จะฟ้องรัฐมนตรีต่อศาลอุทธรณ์แกลสเซชัน ซึ่งเป็นศาลเดียวที่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อหน้าที่ประชุมสภาทั้งสอง เว้นไว้แต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นเกี่ยวกับการใช้สิทธิในการดำเนินทางแพ่งของ ฝ่าย ที่ได้รับ ความเสียหายและเกี่ยวกับความผิดทางอาญาซึ่งรัฐมนตรีกระทำนอกการปฏิบัติหน้าที่ของตน

จะมีกฎหมายว่าด้วยคดีซึ่งจะต้องรับผิดชอบและโทษที่รัฐมนตรีจะได้รับ และวิธีการที่จะดำเนินคดี

มาตรา ๙๑ พระมหากษัตริย์ไม่ทรงลดโทษที่รัฐมนตรีได้รับตามคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์แกลสเซชัน เว้นไว้แต่สภาใดสภาหนึ่งจะถวายคำร้องขอ.

สี่สิบปี ของ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

อาสา ทรัพย์อนันต์
สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

๒. สำนักงานเลขาธิการของสภา และกิจกรรม

ใน ระยะเวลา ที่ ใกล้ เคียง กับการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแต่ละฉบับ ซึ่งได้บัญญัติให้มีสภานิติบัญญัติหรือรัฐสภาขึ้นนั้น จะมีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง หรือว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม โดยจะบัญญัติให้มีสำนักงานเลขาธิการของสภาขึ้นไว้ด้วย ในระยะเวลา ๔๐ ปีที่ผ่านมา ได้มีการจัดตั้ง ปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงสำนักงานเลขาธิการสภาเป็นลำดับมาดังนี้

๒.๑ กรมเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ๒๔๗๕-๒๔๗๖

สำนักงานเลขาธิการของสภา ในสมัยเริ่มแรก ยังไม่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น แต่ในทางปฏิบัติได้ใช้ชื่อว่า “กรมเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” ทำนองเดียวกับ “กรมเลขาธิการของคณะกรรมการราษฎร” (ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรี) ที่ทำการของกรมเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในสมัยนั้นได้อาศัยอยู่ ณ ชั้นล่างของตึกพลเรือนในวังปารุสกวัน (ที่ทำการของกรมเลขาธิการคณะกรรมการราษฎร อยู่ชั้นที่ ๒ ของตึกที่กล่าว) พนักงานเจ้าหน้าที่ของกรมเลขาธิการสภา ฯ ในสมัยที่กล่าวนี้ ยังไม่ได้บรรจุเป็นข้าราชการประจำ มีข้าราชการซึ่งขอยืมตัวมาปฏิบัติงานจากหน่วยราชการอื่น ๔-๕ คน และผู้ที่สมัครเข้าใหม่รวมแล้วมีจำนวนเพียง ๑๒-๑๓ คน

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

กรมเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพิ่งได้มาจัดตั้งขึ้นเป็นทางการเมื่อ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๔๗๖ โดยพระราชบัญญัติจัดตั้งกระทรวงและกรม แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๗๖ บัญญัติให้กรมนี้มีหน้าที่ดำเนินการเลขาธิการของสภาผู้แทนราษฎร และ อยู่ใน บังคับ บัญชา ของประธานสภาผู้แทนราษฎร

การปฏิบัติงานในที่ประชุมสภา ในสมัยเริ่มแรกนั้น ยังไม่มีข้อบังคับการประชุมปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎรบัญญัติขึ้นไว้โดยเฉพาะ ในทางปฏิบัติได้ใช้ข้อบังคับของสภากรรมการองคมนตรี พ.ศ. ๒๔๗๒ ไปพลางก่อนเพียงเท่าที่ไม่ขัดต่อธรรมนูญการปกครอง กิจกรรมของสภาในสมัยต้น คือระยะเวลาตั้งแต่ ๒๔ มิถุนายน ถึง ๔ ธันวาคม ๒๔๗๕ ตอนหนึ่ง กับระยะเวลาตั้งแต่ ๑๐ ธันวาคม ๒๔๗๕ ถึง ๓๑ มีนาคม ๒๔๗๕ (ก่อน พ.ศ. ๒๔๘๓ ปีปฏิทินเริ่มแต่ เมษายน ถึง มีนาคม) อีกตอนหนึ่ง มีดังนี้

มีการประชุมสภารวม	๕๕ ครั้ง
สภาได้พิจารณาพระราชบัญญัติประกาศใช้เป็นกฎหมาย	๕๓ ฉบับ
รัฐบาลได้ตอบกระทู้ถามของสมาชิก	๒๐ กระทู้

กิจกรรมที่สำคัญของสภาในสมัยเริ่มแรก ได้แก่การพิจารณาพระราชบัญญัติแห่งราชอาณาจักรสยาม ฉบับถาวร และวางรากฐานการปฏิบัติงานด้านการประชุมสภา การประชุมกรรมการ และการปฏิบัติงานด้านติดต่อประสานงานระหว่างรัฐสภากับฝ่ายบริหาร (คณะรัฐมนตรี) ขึ้นไว้

๒.๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ๒๔๗๖—๒๔๘๙

ในวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๔๗๖ ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๔๗๖ ประกาศใช้ พระราชบัญญัตินี้ได้เปลี่ยนชื่อ “กรมเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” เป็น “สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร” มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับกิจการฝ่ายธุรการของสภาผู้แทนราษฎร ขึ้นต่อสภาผู้แทนราษฎรและอยู่ในบังคับบัญชาของประธานสภาผู้แทนราษฎร

๑๐ ธันวาคม ๒๔๗๖ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ หลวงกนกกรรมบดี ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LI RT

๑๒ ธันวาคม ๒๔๗๖ ได้ย้ายที่ทำการชั่วคราวของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จากตึกพลเรือน ในวังปารุสก์วัน มา ณ ตึกราชเลขาธิการในพระองค์ (คือ ตึกชั้นเดียวสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ปัจจุบันนี้) ในบริเวณพระที่นั่งอนันตสมาคม ต่อมาในวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๔๗๖ ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๗๖ ประกาศใช้ โดยให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร แบ่งส่วนราชการ ดังนี้

๑. สำนักงานเลขานุการ (กองกลาง) แบ่งเป็น ๕ แผนก คือ แผนกสารบรรณ แผนกออกกระเบียบวาระและรายงานการประชุม แผนกพิจารณาญัตติ กระทั่งตามและคำร้องทุกข์ แผนกทะเบียน แผนกคลัง (ข้าราชการสังกัดกระทรวงการคลัง)

๒. กองปฏิคม แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ แผนกรักษาสถานที่และตำรวจสภา แผนกสโมสร

๓. กองบรรณาธิการและกรรมาธิการ แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ แผนกบรรณารักษ์ แผนกกรรมาธิการสามัญ แผนกกรรมาธิการวิสามัญ

เป็นที่น่าสังเกตว่า เฉพาะข้าราชการแผนกคลังของสำนักงานในสมัยแรก ๆ นั้น ยังคงเป็นข้าราชการสังกัดกระทรวงการคลังอยู่

ข้าราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีฐานะเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๖ (ประกาศใช้เมื่อ ๒๔ เมษายน ๒๔๗๗) ต่อมาในวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๔๗๗ ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดจำนวนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนข้าราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรไว้รวม ๓๒ ตำแหน่ง คือ

เลขาธิการ (อธิบดี)	๑	ตำแหน่ง
เลขานุการและหัวหน้ากอง (บรรณารักษ์ ฯ)	๒	”
หัวหน้าแผนก (คลัง)	๑	”
ประจำแผนก	๑๐	”
ผู้บังคับหมวด (เทียบประจำแผนก)	๑	”

LIRT

พนักงานชวเลข (เสมียน)	๒	ตำแหน่ง
เสมียน	๑๕	”
รวมอัตรากำลัง (เฉพาะที่เป็นข้าราชการ)	๓๒	ตำแหน่ง

ต่อมาได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๔ เมื่อ ๒๗ ธันวาคม ๒๔๗๔ ตามพระราชบัญญัตินี้ ได้แยกประเภทข้าราชการพลเรือนในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ออกเป็น ข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งได้มีกฎ ก.พ. ออกตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าววางระเบียบเรื่องการบรรจุ การเลื่อนขั้น เลื่อนอันดับ ขึ้น การแต่งตั้ง และการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรไว้ต่างหาก ซึ่งโดยทั่วไปก็ยังมีฐานะเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญในสังกัดกระทรวง ทบวง กรมอื่น

ต่อมาได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๒ เมื่อ ๖ ตุลาคม ๒๔๘๒ ตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ คงแยกข้าราชการพลเรือนในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรออกเป็นประเภท ข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎร เช่นเดียวกับฉบับก่อน และได้มีกฎ ก.พ. ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับนี้ วางระเบียบเรื่องการบรรจุ เลื่อนขั้น อันดับ และการแต่งตั้ง ข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎรขึ้นไว้ นอกจากนั้น กฎ ก.พ. นี้ (ฉบับที่ ๖๔ ประกาศใช้ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๔๘๒) ยังได้ให้อำนาจเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรไว้เป็นพิเศษว่า “เพื่อประโยชน์แห่งกฎนี้ ในกรณีที่ไม่มีประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้ทำการแทนประธานสภาผู้แทนราษฎร ให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจและหน้าที่อย่างประธานสภาผู้แทนราษฎร” ทั้งนี้ เนื่องจากในทางปฏิบัติ เมื่อคราวสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบหรือประธานสภาลาออก การดำเนินงานบางอย่างไม่อาจดำเนินไปได้ด้วยเหตุ ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานสภา หรือผู้ทำการแทนประธานสภา นายกรัฐมนตรีในฐานะประธาน ก.พ. ในขณะนั้น จึงได้ออกกฎ ก.พ. เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวนี้ไว้

๘ พฤศจิกายน ๒๔๘๔ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ นายทองเปลว ชลภูมิ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

LIRT

สี่สิบปีของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

๑๕

ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบข้าราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๘๕ ออกประกาศใช้เมื่อ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๘๕ โดยได้แบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นดังนี้

สำนักงานเลขานุการ แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ แผนกสารบรรณ แผนกการประชุม แผนกคลัง แผนกตำรวจสภา

กองกรรมาธิการ แบ่งเป็น ๓ แผนก คือ แผนกกรรมาธิการ แผนกห้องสมุด แผนกนิติคดีและกระทู้ถาม

๓๐ มิถุนายน ๒๔๘๖ ได้มีคำสั่งกองทัพนาม โดยผู้บัญชาการทหารสูงสุด ให้ นายจิตตะเสน ปัญจะ รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี มาดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ครั้นต่อมาได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๕ เมื่อ ๑๓ ตุลาคม ๒๔๘๕ โดยบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ประเภทข้าราชการพลเรือนฝ่ายสภาผู้แทนราษฎร ได้ถูกยกเลิกไป ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กลับไปมีฐานะเป็นประเภทข้าราชการพลเรือนสามัญ เช่นเดิม

๑๖ สิงหาคม ๒๔๘๖ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ทั่วทั้งให้ นายเจริญ บัณฑโร ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กิจกรรมของสภาผู้แทนราษฎรระหว่าง พ.ศ. ๒๔๗๖ ถึง พ.ศ. ๒๔๘๕ อาจแบ่งออกได้ตามชุดของสมาชิกสภาที่ได้มีการเลือกตั้งทั่วไป คือ

ชุดที่ ๑ เลือกตั้งทั่วไป เมื่อ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๔๗๖ มีสมาชิกประเภทที่ ๑ จำนวน ๗๘ คน สมาชิกอยู่ในตำแหน่งครบวาระ ๔ ปี (๑๕ พ.ย. ๒๔๗๖—๗ พ.ย. ๒๔๘๐) กิจกรรมของสมาชิกสภาชุดนี้ มีดังนี้

ปี	มีการประชุมสภาครั้ง	พิจารณาร่าง พ.ร.บ. ประกาศเป็นกฎหมายฉบับ	รัฐบาลตอบกระทู้ถามกระทู้
๒๔๗๖ (ม.ย.-มิ.ค.)	๖๖	๘๖	๑๘๓
๒๔๗๗ (ส.ค.-มิ.ค.)	๕๕	๑๐๐	๒๐๐
๒๔๗๘ (ส.ค.-มิ.ค.)	๕๔	๖๔	๓๐๕
๒๔๗๙ (ส.ค.-มิ.ค.)	๖๐	๑๐๘	๓๕๐
๒๔๘๐ (ม.ย.-ส.ค.)	๓๐	๓๖	๑๑๕
รวม ๕ ปี	๓๐๕	๓๕๔	๑,๑๕๓
เฉลี่ยปีละ	๖๑	๗๐	๒๓๐

LIRT

ชุดที่ ๒ เลือกตั้งทั่วไปเมื่อ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๘๐ ได้สมาชิกประเภทที่ ๑ จำนวน ๕๑ คน สมาชิกอยู่ในตำแหน่งเพียง ๑๐ เดือนเศษ ก็ต้องออกจากตำแหน่งด้วย เหตุที่มีการยุบสภาเมื่อ ๑๑ กันยายน ๒๔๘๑ กิจกรรมของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒ นี้ มีการประชุมรวม ๕๒ ครั้ง (๑๐ ธ.ค. ๒๔๘๐-๑๐ ก.ย. ๒๔๘๑)

— พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้เป็นกฎหมาย ๓๔ ฉบับ

— รัฐบาลตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๒๖๕ กระทู้

ชุดที่ ๓ เลือกตั้งทั่วไปเมื่อ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๔๘๑ ได้สมาชิกประเภทที่ ๑ จำนวน ๕๑ คน สมาชิกอยู่ในตำแหน่งจนถึงคราวออกตามวาระ ๔ ปี และเนื่องจากประเทศไทยอยู่ในภาวะสงครามโลกครั้งที่ ๒ จึงได้มีการพระราชบัญญัติขยายกำหนดเวลาอยู่ในตำแหน่งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรออกไปอีก ๒ คราว ๆ ๒ ปี กล่าวคือ เริ่มอยู่ในตำแหน่ง

— ตั้งแต่ ๑๒ พ.ย. ๒๔๘๑ จนถึง ๓๑ ธ.ค. ๒๔๘๕ ตอนหนึ่ง

— ตั้งแต่ ๑ ม.ค. ๒๔๘๖ จนถึง ๑๕ ธ.ค. ๒๔๘๘ ซึ่งเป็นวันที่สภาถูกยุบอีกตอนหนึ่ง

อนึ่ง ในเดือนกรกฎาคม ๒๔๘๘ ได้มีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรในจังหวัดที่ได้รับคืนจากอินโดจีนฝรั่งเศส ๔ จังหวัด คือ นครจำปาศักดิ์ พระตะบอง พิบูลสงครามและลานช้าง ได้ผู้แทนราษฎร ๔ คน รวมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนประเภทที่ ๑ จำนวน ๕๕ คน สมาชิกชุดที่ ๓ นี้ นับว่าเป็นสมาชิกสภาที่มีระยะเวลาอยู่ในตำแหน่งยาวนานที่สุด กิจกรรมของสมาชิกชุดนี้ คือ

ปี	มีการประชุมสภา	พิจารณาร่าง พ.ร.บ. ประกาศเป็นกฎหมาย	รัฐบาลตอบกระทู้ถาม
	ครั้ง	ฉบับ	กระทู้
๒๔๘๑ (ธ.ค.-ม.ค.)	๓๒	๖๗	๑๒๘
๒๔๘๒ (ม.ค.-ธ.ค.)	๒๖	๖๔	๑๔๐
๒๔๘๓ (ม.ค.-ธ.ค.)	๓๖	๖๕	๑๔๔
๒๔๘๔ (ม.ค.-ธ.ค.)	๓๒	๕๒	๑๖๖
๒๔๘๕ (เม.ค.-ธ.ค.)	๓๓	๑๒๘	๑๓๔
๒๔๘๖ (ม.ค.-ธ.ค.)	๔๒	๑๐๒	๑๒๖
๒๔๘๗ (ม.ค.-ธ.ค.)	๓๔	๕๗	๑๔๕
๒๔๘๘ (ม.ค.-ธ.ค.)	๓๐	๑๕	๕๘
รวม ๘ ปี	๒๖๕	๕๕๔	๑๐๔๕
เฉลี่ยปีละ	๓๓	๖๙	๑๓๐

LIART

ชุดที่ ๔ เลือกตั้งทั่วไปเมื่อ ๖ มกราคม ๒๔๘๙ ได้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ จำนวน ๘๖ คน สมาชิกสภา ชุดที่ ๔ นี้อยู่ในตำแหน่งตั้งแต่ ๖ ม.ค. ๒๔๘๙ ถึง ๙ พ.ค. ๒๔๘๙ ตอนหนึ่ง และอยู่ตามบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๒๔๘๙ ต่อไป ตั้งแต่ ๑๐ พ.ค. ๒๔๘๙ ถึง ๙ พ.ค. ๒๔๙๐ อีกตอนหนึ่ง

กิจกรรมของสมาชิกชุดนี้ มีดังนี้

ปี ๒๔๘๙ ระหว่าง ๒๔ มกราคม ซึ่งเป็นวันเปิดสมัยประชุม จนถึง ๙ พ.ค. ๒๔๘๙ ซึ่งเป็นวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ฉบับ ๒๔๘๙ นั้น สภามีการประชุม ๑๕ ครั้ง

- ได้พิจารณาพระราชบัญญัติประกาศใช้เป็นกฎหมาย ๒๘ ฉบับ
- รัฐบาลตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๖๖ กระทู้

๒.๓ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ๒๔๘๙-๒๔๙๐

เมื่อรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. ๒๔๘๙ ซึ่งบัญญัติให้รัฐสภาประกอบด้วยพฤฒสภาและสภาผู้แทน ประกาศใช้แล้ว ยังไม่ได้มีการจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาขึ้นเป็นทางการในทันทีทันใด ในทางปฏิบัติได้มีการจัดเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการพฤฒสภาขึ้นก่อนโดยขอโอนข้าราชการจากกระทรวงอื่นมาปฏิบัติหน้าที่ เช่น ขอโอนนายไพโรจน์ ชัยนาม จากกรมโฆษณาการ (ปัจจุบันคือกรมประชาสัมพันธ์) มาปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งเลขาธิการพฤฒสภา ตั้งแต่ ๑๐ พ.ค. ๒๔๘๙-๖ ม.ค. ๒๔๙๐ เป็นต้น การจัดแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานเลขาธิการพฤฒสภา ก็คงจัดแบ่งส่วนคล้าย ๆ กับของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งในทางปฏิบัติได้เปลี่ยนมาเป็น สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทน อยู่ระยะเวลาหนึ่งเช่นกัน

การประชุมพฤฒสภา ในสมัยที่กล่าวนี้ ได้มีการประชุม ณ พระที่นั่งอภิเศกคฤศิก (ที่ทำการกองการประชุมและกองปฏิคมฯ บางส่วนในปัจจุบัน) ส่วนการประชุมสภาผู้แทน และการประชุมร่วมกันของสภาทั้งสอง คงมีการประชุม ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

สถานที่ทำการ ของสำนักงานเลขาธิการพฤฒสภาในสมัยนั้น ได้ใช้ตึกราชเลขาธิการ ฯ (ตึกสำนักงาน ฯ ปัจจุบันนี้) เป็นที่ทำการ ส่วนสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทน ได้ย้ายที่ทำการเข้าไปอยู่ชั้นล่างของพระที่นั่งอนันตสมาคม

LIRT

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา เพิ่งได้มาจัดตั้งเป็นทางการขึ้นโดยพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๔๙๐ (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ ๗ ม.ก. ๒๔๙๐) พระราชบัญญัติฉบับนี้บัญญัติให้สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา มีฐานะเป็นทบวงการเมืองมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับกิจการฝ่ายธุรการของวุฒิสภาและสภาผู้แทน และให้อยู่ในบังคับบัญชาของประธานสภานั้น ๆ แล้วแต่กรณี และให้โอนสิทธิ ความรับผิดชอบของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ไปยังสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๔๙๙ ผลในทางปฏิบัติก็คือได้รวมอำนาจหน้าที่และข้าราชการ พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภากับสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทน เข้าด้วยกัน เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้นายเจริญ บัณฑโร ดำรงตำแหน่งเลขาธิการรัฐสภา ตั้งแต่วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๔๙๐

๓๐ เมษายน ๒๔๙๐ ได้มีประกาศกำหนดตำแหน่งและอัตราเงินเดือนข้าราชการในสำนักงานเลขาธิการ ฯ ขึ้นใหม่รวม ๘๓ ตำแหน่ง เพิ่มจากที่ประกาศไว้เดิมเมื่อ ๓ กันยายน ๒๔๘๘ อีก ๗ ตำแหน่ง

๒๔ มิถุนายน ๒๔๙๐ ได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ไว้ดังนี้

กองกลาง แบ่งเป็น ๕ แผนก ได้แก่แผนกสารบรรณ แผนกคลัง แผนกทะเบียนประวัติ แผนกตำรวจสภา แผนกปฏิคมและสถานที่

กองการประชุม แบ่งเป็น ๓ แผนก ได้แก่แผนกการประชุมสภา แผนกญัตติและยืนยันมติ แผนกกระทู้ถาม

กองกรรมาธิการ แบ่งเป็น ๒ แผนก ได้แก่แผนกการประชุมกรรมาธิการ แผนกห้องสมุด

LIRT

สถิติของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

๒๓

กิจกรรมของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๙ มีดังนี้				
สภา	ปี	มีการประชุม ครั้ง	พิจารณา ร่าง พ.ร.บ. ประกาศเป็นกฎหมาย	รัฐบาลตอบกระทู้ถาม กระทู้
พฤฒิสภา	๒๕๕๙ (ม.ป. - ธ.ค.)	๒๔	ฉบับ ๓๕	๘
	๒๕๕๐ (พ.ค. - พ.ย.)	๑๔	๒๔	๕
	เฉลี่ยปีละ	๑๙	๓๑	๖
	พิจารณา ร่าง พ.ร.บ. ลงมติให้เสนอพฤฒิสภา			
สภาผู้แทน	๒๕๕๙ (ม.ป. - ธ.ค.)	๓๖	ฉบับ ๓๕	๑๖๔
	๒๕๕๐ (พ.ค. - พ.ย.)	๓๗	๒๘	๑๕๑
	เฉลี่ยปีละ	๓๖	๓๓	๑๖๒

๒.๔ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ๒๕๕๐-๒๕๕๒

ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ขึ้นใหม่ เมื่อ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ แต่ส่วนราชการก็ยังคงเป็นไปตามเดิม เพียงแต่เปลี่ยนชื่อแผนก ดำรงสภา ซึ่งสังกัดกองกลางเป็น “แผนกดำรงรัฐสภา” เท่านั้น

๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ได้เป็นเจ้าหน้าที่ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ ตามข้อบังคับว่าด้วยวิธีการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑

กิจกรรมของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ ซึ่งเริ่มตั้งแต่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ ถึง ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๒ (ซึ่งเป็นวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๒) มีดังนี้

สภา	ปี	มีการประชุม ครั้ง	พิจารณา ร่าง พ.ร.บ. ประกาศเป็นกฎหมาย	รัฐบาลตอบกระทู้ถาม กระทู้
วุฒิสภา	๒๕๕๐ (พ.ค. - ธ.ค.)	๘	ฉบับ ๕	๑
	๒๕๕๑ (ม.ค. - ธ.ค.)	๓๓	๒๑	๔๒
	๒๕๕๒ (ม.ค. - มี.ค.)	๘	๗	๓
	เฉลี่ยปีละ	๒๔	๑๘	๒๓

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

๒๔	ปี	มีการประชุม ครั้ง	พิจารณา ร่าง พ.ร.บ. ลงมติให้เสนอวุฒิสภา ฉบับ	รัฐสภาสาร
				รัฐบาลตอบกระทู้ถาม กระทู้
สภาผู้แทน	๒๔๕๑ (ก.พ.-ธ.ค.)	๓๕	๕	๒๔๗
	๒๔๕๒ (ม.ค.-มี.ค.)	๑๖	๘	๗๕
	เฉลี่ยปีละ	๒๗	๘	๑๔๘

อนึ่ง สภาร่างรัฐธรรมนูญ ได้มีการประชุมตั้งแต่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๔๕๑ จนถึง ๒๕ ธันวาคม ๒๔๕๑ รวม ๘๑ ครั้ง จึงได้ร่างรัฐธรรมนูญเสร็จ และเสนอรัฐสภาลงมติให้ความเห็นชอบ การประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญนี้ แยกสถานที่ประชุมออกต่างหาก โดยแยกมาประชุม ณ พระที่นั่งอภิเศกมณฑลพิธี แต่คงใช้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา เป็นเจ้าหน้าที่ของสภาร่างรัฐธรรมนูญไปด้วยในตัว

๒.๕ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ๒๔๕๒-๒๔๕๔

ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ขึ้นใหม่ เมื่อ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๕๔ ตามพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ได้เพิ่มให้มีแผนกขึ้นอีก กองละ ๑ แผนก คือ เพิ่มให้มีแผนกตุลาการรัฐธรรมนูญใน กองกลาง เพิ่มให้มีแผนกระเบียบวาระใน กองการประชุม และเพิ่มให้มีแผนกสหภาพรัฐสภาใน กองกรรมาธิการ

กิจกรรมของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญปี ๒๔๕๒ ซึ่งเริ่มตั้งแต่ ๒๓ มีนาคม ๒๔๕๒ ถึง ๒๔ พฤศจิกายน ๒๔๕๔ มีดังนี้

สภา	ปี	มีการประชุม ครั้ง	พิจารณา ร่าง พ.ร.บ. ประกาศเป็นกฎหมาย ฉบับ	รัฐบาลตอบกระทู้ถาม กระทู้
วุฒิสภา	๒๔๕๒ (มิ.ย.-ธ.ค.)	๒๐	๓	๑๑
	๒๔๕๓ (ม.ค.-ธ.ค.)	๓๗	๒๗	๑๖
	๒๔๕๔ (ม.ค.-พ.ย.)	๓๔	๒๐	๘
	เฉลี่ยปีละ	๓๐	๑๗	๑๒

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

สัปดาห์ของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา			พิจารณา ร่าง พ.ร.บ. ลามติ ให้เสนอวุฒิสภา ฉบับ	รัฐบาลตอบกระทู้ถาม กระทู้
ปี	มีการประชุม ครั้ง			
สภาผู้แทน	๒๔๕๒ (ม.ค.-ธ.ค.)	๓๔	๑๑	๕๖
	๒๔๕๓ (ม.ค.-ธ.ค.)	๕๑	๓๘	๒๘๑
	๒๔๕๔ (ม.ค.-พ.ย.)	๕๑	๒๗	๑๗๕
เฉลี่ยปีละ		๔๕	๒๕	๑๗๔

ในปี ๒๔๕๔ หน่วยรัฐสภาไทยได้ส่งสมาชิกรัฐสภาไปร่วมการประชุมคณะมนตรีและกรรมาธิการประจำสหภาพรัฐสภา ณ รัฐมอนาโก เมื่อเดือน มีนาคม — เมษายน กับไปร่วมประชุมใหญ่ประจำปีของสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๔๐ ณ กรุงอิสตันบูล ประเทศเตอร์กี ระหว่างเดือนสิงหาคม และกันยายน อีกด้วย

๒.๖ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ๒๔๙๔-๒๕๐๑

ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๔๙๔ ประกาศใช้เมื่อ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ เปลี่ยนชื่อสำนักงานเลขาธิการของสภา เป็นสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร สำนักงานนี้มีฐานะเป็นทบวงการเมือง อยู่ในบังคับบัญชาของสภาผู้แทนราษฎร และให้โอนสิทธิความรับผิดชอบของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาไปยังสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม พ.ศ. ๒๔๙๕ และ พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกาศใช้เมื่อ ๑๑ มีนาคม ๒๔๙๕ และเมื่อ ๓๑ ธันวาคม ๒๔๙๖ ตามลำดับอีก ๒ ฉบับ ทั้ง ๒ ฉบับนี้ ได้บัญญัติเปลี่ยนฐานะ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จากทบวงการเมือง มาเป็น ทบวงการเมืองเทียบฐานะเท่ากรม

ในเดือนพฤศจิกายน ๒๔๙๕ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ดำริให้มีวารสาร“รัฐสภาสาร” ขึ้น โดยจัดเป็นวารสารรายเดือน มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ระบอบประชาธิปไตยและเสนอข่าวสารวิชาการในวงงานของรัฐสภา และได้ออกเผยแพร่เป็นฉบับแรก เมื่อ ๑๐ ธันวาคม ๒๔๙๕

LI RT

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๖ ได้ประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาจัดวางระเบียบราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๔๙๖ แบ่งส่วนราชการ สำนักงานฯ ออกเป็น ๓ กอง และคงมีแผนกสังกัดกองต่างๆ เท่าเดิม เพียงแต่เปลี่ยนชื่อ แผนกตำรวจรัฐสภา มาเป็น แผนกตำรวจสภา เท่านั้น

๑๕ มีนาคม ๒๔๙๗ ได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ตามพระราชบัญญัตินี้ ข้าราชการในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร คงเป็นประเภทข้าราชการพลเรือนสามัญเช่นเดิม

เนื่องจากรัฐบาลขอใช้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและชั้นล่างของพระที่นั่งอนันตสมาคมจัดเป็นที่ประชุมระหว่างรัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศภาคีสันติสัญญาการป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (สปอ.) ระหว่างวันที่ ๒๓-๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๘ ที่ทำการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จึงต้องอพยพออกจากชั้นล่างของพระที่นั่งอนันตสมาคม ไปอาศัยอาคารต่างๆ รอบบริเวณพระที่นั่งอนันตสมาคม ตั้งแต่ต้นเดือนกุมภาพันธ์ ๒๔๙๘

ต่อมาตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๐๑ ซึ่งประกาศใช้เมื่อ ๑ กันยายน ๒๕๐๑ ได้เปลี่ยนแปลงโดยยุบเลิกและเพิ่มกระทรวง ทบวง กรม หลายแห่ง แต่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร คงมีฐานะและอำนาจหน้าที่เป็นไปเช่นเดิม

กิจกรรมของสภาผู้แทนราษฎร แยกตามช่วงเวลาได้ดังนี้

สมัยแรก สมาชิกประเภทที่ ๒ จำนวน ๑๒๓ คน ทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๔๙๔ ถึง ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๕

- สภาผู้แทนราษฎร มีการประชุม ๑๗ ครั้ง
- พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้เป็นกฎหมาย ๔๓ ฉบับ
- รัฐบาลตอบกระทู้ถามของสมาชิกสภา ๓ กระทู้

ชุดที่ ๑ เมื่อสมาชิกประเภทที่ ๑ ได้รับเลือกตั้งเข้ามาแล้ว จำนวน ๑๒๓ คน (เลือกตั้ง ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๔๙๕) รวมกับสมาชิกประเภทที่ ๒ จำนวน ๑๒๓ คน เป็นสมาชิกสภาทั้งสองประเภท ๒๔๖ คน สมาชิกชุกชุมอยู่ในตำแหน่งจนถึงคราวออกตามวาระ ๕ ปี คืออยู่ถึง ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ กิจกรรมของสมาชิกชุกชุมนี้ คือ

LIART

ปี	สภาประชุม ครั้ง	พิจารณา ร่าง พ.ร.บ. ประกาศเป็นกฎหมาย ฉบับ	รัฐบาลตอบกระทู้ถาม และตอบคำถาม กระทู้	คำถาม
๒๔๘๕ (ก.พ.-ธ.ค.)	๒๕	๓๗	๘๘	๒๘
๒๔๘๖ (ม.ค.-ธ.ค.)	๓๐	๔๕	๑๐๓	๓๕
๒๔๘๗ (ม.ค.-ธ.ค.)	๓๘	๗๑	๑๒๑	๔๘
๒๔๘๘ (ม.ค.-ธ.ค.)	๓๑	๒๖	๗๒	๑๒๘
๒๔๘๙ (ม.ค.-ธ.ค.)	๓๗	๖๓	๕๘	๑๖๕
รวม ๕ ปี	๑๖๕	๒๔๒	๔๔๒	๔๐๔
เฉลี่ยปีละ	๓๓	๔๘	๘๘	๘๑

อนึ่ง กิจกรรมในด้านการติดต่อกับรัฐสภานานาประเทศ สภาผู้แทนราษฎรได้จัดส่งสมาชิกไปร่วมประชุมสหภาพรัฐสภา ณ ต่างประเทศ ดังนี้

ปี	การประชุม	ณ กรุง หรือเมือง	ประเทศ	จำนวนผู้แทน คน	จำนวนเจ้าหน้าที่ คน
๒๔๘๕ (ม.ค.)	มนตรี	มอเนาโค	ฝรั่งเศส	๒	—
๒๔๘๕ (ส.ค.-ก.ย.)	ใหญ่ครั้งที่ ๔๑	เบอร์ลิน	สวิตเซอร์แลนด์	๖	๑
๒๔๘๖ (พ.ย.)	ใหญ่ครั้งที่ ๔๒	วอชิงตัน	สหรัฐอเมริกา	๖	๑
๒๔๘๖ (ธ.ค.)	กรรมการบริหาร	ปารีส	ฝรั่งเศส	๑	—
๒๔๘๗ (ต.ค.)	ใหญ่ครั้งที่ ๔๓	เวียนนา	ออสเตรีย	๖	๑
๒๔๘๘ (ต.ค.)	ใหญ่ครั้งที่ ๔๔	เฮลซิงกิ	ฟินแลนด์	๑๑	๑
๒๔๘๘ (เม.ย.)	มนตรี	คูบรีอฟนิค	ยูโกสลาเวีย	๑	๑
๒๔๘๘ (พ.ย.)	ใหญ่ครั้งที่ ๔๕	กรุงเทพฯ	ไทย	ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัด การประชุมใหญ่ สหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๔๕	

ชุดที่ ๒ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประเภทที่ ๑ (จำนวน ๑๖๐ คน) เริ่มอยู่ในตำแหน่งเมื่อ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๐ และสมาชิกภาพสิ้นสุดลงเมื่อ ๑๖ กันยายน ๒๕๐๐
ด้วยเหตุที่มีคณะกรรมการยี่ดำนางการปกครอง

มีการประชุมสภา (ม.ค.-ก.ย.)

๑๗ ครั้ง

สภาพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้เป็นกฎหมาย

๒ ฉบับ

รัฐบาลตอบกระทู้ถามของสมาชิกในสภา

๒๕ กระทู้

LIRT

และตอบคำถามของสมาชิกในราชกิจจานุเบกษา ๒๒ คำถาม (ฉบับ)
ส่งสมาชิกสภา (จำนวน ๘ คน และเจ้าหน้าที่ ๑ คน) ไปร่วมประชุมใหญ่
สหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๔๖ ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษระหว่างเดือนกันยายน
๒๕๐๐

ชุดที่ ๓ ก. ในวาระเริ่มแรก คณะผู้รักษาทรงพระนครฝ่ายทหาร ได้แต่งตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประเภทที่ ๒ ขึ้นเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๐๐ เป็นจำนวน
๑๒๐ คน ให้ทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการเลือกตั้ง
สมาชิกประเภทที่ ๑ เข้ามา สมาชิกประเภทที่ ๒ ที่กล่าวนี้ได้ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ ๒๐
กันยายน ถึง ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๐๐ ซึ่งมีกิจกรรมดังนี้

- มีการประชุมสภา รวม ๑๓ ครั้ง
- พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้เป็นกฎหมาย ๑๖ ฉบับ
- รัฐบาลตอบกระทู้ถามของสมาชิก ๑ กระทู้

ข. เมื่อได้มีการเลือกตั้งสมาชิกประเภทที่ ๑ ขึ้นเมื่อ ๑๕ ธันวาคม
๒๕๐๐ แล้ว จึงมีสมาชิกประเภทที่ ๑ จำนวน ๑๖๐ คน และสมาชิกประเภทที่ ๒ จำนวน
๑๒๓ คน รวมสองประเภท ๒๘๓ คน สมาชิกชุดที่กล่าวนี้ปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่ ๒๖
ธันวาคม ๒๕๐๐ จนถึงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๐๑ ซึ่งเป็นวันเลือกตั้งซ่อมสมาชิกประเภทที่ ๑
จำนวน ๒๖ คน ขึ้นแทนสมาชิกประเภทที่ ๒ ที่ต้องจับสลากออกไป

กิจกรรมของสมาชิกชุดที่ ๓ ข.

ปี	สภาประชุม ครั้ง	พิจารณาร่าง พ.ร.บ. ประกาศเป็นกฎหมาย ฉบับ	รัฐบาลตอบกระทู้ถาม หรือตอบคำถาม	
			กระทู้	คำถาม
๒๕๐๐ (๒๖-๓๑ ธ.ค.)	๒	—	—	๘
๒๕๐๑ (๑-๑๓ ม.ค.)	๓	๑	๒	๑๓

ค. เมื่อสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งซ่อมจำนวน ๒๖ คน เข้ารับหน้าที่แล้ว
สภาในขณะนั้นจึงมีสมาชิกประเภทที่ ๑ จำนวน ๘๗ คน กิจกรรมของสมาชิกชุดที่ ๓ ค. ตั้ง
แต่วันที่ ๘ เมษายน ถึง ๒๑ กันยายน ๒๕๐๑ มีดังนี้

LIRT

สภามิการประชุม	๓๐ ครั้ง
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกาศใช้เป็นกฎหมาย	๒๖ ฉบับ
รัฐบาลตอบกระทู้ถามของสมาชิก	๕๘ กระทู้
รัฐบาลตอบกระทู้ของสมาชิก	๘๘ คำถาม(ฉบับ)
อนึ่ง สภาผู้แทนราษฎรได้จัดส่งสมาชิกไปร่วมประชุมสหภาพรัฐสภาต่างประเทศ	

ครั้ง

ปี	การประชุม	ณ กรุง หรือเมือง	ประเทศ	จำนวนผู้แทน	จำนวนเจ้าหน้าที่
๒๕๐๐ (เม.ย.)	มนตรี	นิช	ฝรั่งเศส	๑	๑
๒๕๐๐ (ก.ย.)	ใหญ่ครั้งที่ ๔๖	ลอนดอน	อังกฤษ	๘	๑
๒๕๐๑ (ก.ย.)	ใหญ่ครั้งที่ ๔๗	วอชิงตัน	บราซิล	๕	๑

สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๓ นี้ สิ้นสุดลงเพราะมีคณะ
ปฏิวัติยึดอำนาจการปกครองประเทศ เมื่อ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑

๒.๗ สำนักงานเลขาธิการสภา ๒๕๐๒-๒๕๐๑

ในการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญเป็นครั้งแรกเมื่อ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒
ประธานชั่วคราวได้ขออนุมัติต่อที่ประชุมให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทำหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ และให้ เลขาธิการ รองเลขาธิการ ตลอดจน
เจ้าหน้าที่ของ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่ของ สำนักงาน-
เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ ไปก่อนเป็นการชั่วคราว

ได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทน
ราษฎร พ.ศ. ๒๕๐๓ เมื่อ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๐๓ พระราชกฤษฎีกาดังนี้ ได้แบ่ง
ส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ใหม่ ดังนี้

กองกลาง แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ แผนกสารบรรณ แผนกคลัง แผนกทะเบียน
และสถิติ แผนกห้องสมุด

กองการประชุม แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ แผนกระเบียบวาระ แผนกรายงาน
การประชุม แผนกญัตติและกระทู้ถาม แผนกสหภาพรัฐสภา

LIRT

กองกรรมาธิการ แบ่งเป็น ๒ แผนก คือ แผนกกรรมาธิการสามัญ แผนก
กรรมาธิการวิสามัญ

กองปฏิคมและสถานที่ แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ แผนกปฏิคม แผนกสถานที่
แผนกขยายเสียงและบันทึกเสียง แผนกตำรวจสภา

๑๗ ตุลาคม ๒๕๐๓ นายเจริญ บัณฑโร เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ลา
ออกจากราชการ และประธานสภาผู้ร่างรัฐธรรมนูญ ได้มีคำสั่งแต่งตั้ง นายประเสริฐ
บัทมะสุคนธ์ รองเลขาธิการเป็นผู้อำนวยการในตำแหน่งเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ตั้งแต่วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๐๓

๒๐ ธันวาคม ๒๕๐๓ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้นาย
ประเสริฐ บัทมะสุคนธ์ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้นายประสิทธิ์
ศรีสุชาติ ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กิจกรรมประจำปีของสภาผู้ร่างรัฐธรรมนูญ มีดังนี้

ก. ทำหน้าที่นิติบัญญัติและทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ

ปี	มีการประชุมทำหน้าที่ นิติบัญญัติ ครั้ง	พิจารณาร่าง พ.ร.บ. ประกาศใช้เป็นกฎหมาย ฉบับ	มีการประชุมทำหน้าที่ ร่างรัฐธรรมนูญ
๒๕๐๒ (ก.พ.-ธ.ค.)	๔๘	๖๒	—
๒๕๐๓	๓๗	๖๕	—
๒๕๐๔	๒๗	๓๘	๑๕
๒๕๐๕	๒๓	๔๘	๑๕
๒๕๐๖	๒๓	๓๗	๑๗
๒๕๐๗	๒๓	๔๕	๑
๒๕๐๘	๒๔	๔๕	๖
๒๕๐๙	๒๐	๖๓	๕
๒๕๑๐	๒๓	๕๕	๖
๒๕๑๑ (ม.ก.-มิ.ย.)	๑๔	๓๓	๓
รวม ๑๐ ปี	๒๖๒	๔๖๕	๖๖
เฉลี่ยปีละ	๒๖	๔๖	๖

LIRT

ข. ส่งสมาชิกไปร่วมประชุมสหภาพรัฐสภา

ปี	การประชุม	ณ กรุง หรือเมือง	ประเทศ	จำนวนผู้แทน คน	จำนวนเจ้าหน้าที่ คน
๒๕๐๒ (ม.ค.-เม.ย.)	มนตรี	เอเธน	กรีก	๒	-
๒๕๐๒ (ส.ค.-ก.ย.)	ใหญ่ครั้งที่ ๔๘	วอร์ซอ	โปแลนด์	๘	๒
๒๕๐๓ (ก.ย.-ต.ค.)	ใหญ่ครั้งที่ ๔๙	โตเกียว	ญี่ปุ่น	๘	๑
๒๕๐๔ (เม.ย.)	มนตรี	เจนีวา	สวิตเซอร์แลนด์	๒	๑
๒๕๐๔ (ก.ย.)	ใหญ่ครั้งที่ ๕๐	บรัสเซล	เบลเยียม	๘	๒
๒๕๐๕ (เม.ย.)	มนตรี	โรม	อิตาลี	๒	๑
๒๕๐๕ (ต.ค.-พ.ย.)	ใหญ่ครั้งที่ ๕๑	บราซิเลีย	บราซิล	๘	๑
๒๕๐๖ (เม.ย.)	มนตรี	ไลพ์ซิก	สวิตเซอร์แลนด์	๒	๑
๒๕๐๖ (ก.ย.)	ใหญ่ครั้งที่ ๕๒	เบอร์ลิน	เยอรมนี	๘	๑
๒๕๐๗ (เม.ย.)	มนตรี	ลูเซิร์น	สวิตเซอร์แลนด์	๒	๑
๒๕๐๗ (ส.ค.)	ใหญ่ครั้งที่ ๕๓	โคเปนเฮเกน	เดนมาร์ก	๘	๑
๒๕๐๘ (เม.ย.)	มนตรี	ดับลิน	ไอร์แลนด์	๒	๑
๒๕๐๘ (ก.ย.)	ใหญ่ครั้งที่ ๕๔	ฮอดดาว่า	แคนาดา	๑๐	๑
๒๕๐๘ (เม.ย.)	มนตรี	แคนเบอร์รา	ออสเตรเลีย	๓	-
๒๕๐๘ (ก.ย.)	ใหญ่ครั้งที่ ๕๕	เทहरาน	อิหร่าน	๑๐	๑
๒๕๑๐ (ม.ค.-เม.ย.)	มนตรี	ฟาลมา (เกาะมาจอกา)	สเปน	๔	๑

LIRT

รัฐสภาสาร

๑๒

ปี	การประชุม	ณ กรุง หรือเมือง	ประเทศ	จำนวนผู้แทน คน	จำนวนเจ้าหน้าที่ คน
๒๕๑๐	ใหญ่ครั้งที่ ๕๖	มอสโก	โซเวียต	I.P.U. ลงมติให้การประชุมครั้งนี้	
๒๕๑๐ (ก.บ.)	มนตรี (แผนประชุมใหญ่ครั้งที่ ๕๖)	เจนีวา	สวิตเซอร์แลนด์	๔	๑
๒๕๑๑ (เน.บ.)	มนตรี	คาการ์	เชเนกัล	๔	๑

ค. ส่งสมาชิกไปร่วมประชุมสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชีย

ปี	การประชุม	ณ เมือง หรือกรุง	ประเทศ	จำนวนผู้แทน คน	จำนวนเจ้าหน้าที่ คน
๒๕๐๘ (ก.พ.)	จัดตั้ง A.P.U.	โคเกียว	ญี่ปุ่น	๓	—
๒๕๐๘ (พ.บ.—ช.ก.)	ใหญ่ครั้งที่ ๑	โคเกียว	ญี่ปุ่น	๓	—
๒๕๐๘ (พ.ก.)	มนตรี	โคเกียว	ญี่ปุ่น	๒	—
๒๕๐๘ (ก.บ.)	ใหญ่ครั้งที่ ๒	เซอูล	เกาหลี	๕	๑
๒๕๑๐ (ม.ค.)	มนตรี	เซอูล	เกาหลี	๕	๓
๒๕๑๐ (ส.ก.)	กรรมการ โทรคมนาคม	โคเกียว	ญี่ปุ่น	๒	—

อนึ่ง หน่วยประจำชาติไทยในสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชีย ได้เป็นเจ้าภาพจัดประชุมสมัชชาใหญ่ประจำปี ครั้งที่ ๓ ขึ้น ที่กรุงเทพฯ ระหว่าง ๒๒ พฤศจิกายน ถึง ๔ ธันวาคม ๒๕๑๐

๒.๔ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ๒๕๑๑-๒๕๑๔

เมื่อได้ประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. ๒๕๑๑ แล้ว สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จึงได้เปลี่ยนชื่อและโอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้สิน ข้าราชการ ลูกจ้างและเงินงบประมาณ ไปเป็นชื่อและกิจการของ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๑ และพระราชบัญญัติโอนกิจการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ไปเป็นของสำนักงานเลขาธิการ

LIRT

รัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๑ การลำดับ พร้อมกันนี้ก็ได้มีพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๑ บัญญัติความหมายของคำว่า “รัฐมนตรีเจ้าสังกัด” ให้หมายถึง “ประธานรัฐสภาในฐานะเป็นผู้บังคับบัญชาสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา” กับบัญญัติให้สำนักงานเลขาธิการรัฐสภามี อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง และ อ.ก.พ. ทำหน้าที่ อ.ก.พ. กรม ไว้ด้วย

ได้มีประกาศแต่งตั้งให้นายประเสริฐ บัททะสุนทร ดำรงตำแหน่งเลขาธิการรัฐสภา และนายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการรัฐสภา เมื่อ ๑๘ กันยายน ๒๕๑๑

ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๒ ประกาศใช้เมื่อ ๒๔ กันยายน ๒๕๑๒ ได้แบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา ดังนี้

กองกลาง แบ่งเป็น ๕ แผนก คือ แผนกสารบรรณ แผนกการเจ้าหน้าที่ แผนกห้องสมุด แผนกบัญชีและพัสดุ แผนกเงิน

กองการประชุม แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ แผนกระเบียบวาระ แผนกรายงานการประชุม แผนกญัตติ แผนกกระทู้ถาม (นอกจากนี้ ยังมีหน่วยงานการต่างประเทศ (แผนกสหภาพรัฐสภา เกม) และงานตุลาการรัฐธรรมนูญ สังกัดอยู่ในกองนี้ด้วย)

กองกรรมาธิการ (งานกรรมาธิการสภาผู้แทนและงานกรรมาธิการวุฒิสภา)

แผนกปฏิคมและสถานที่ แบ่งเป็น ๔ แผนก คือ แผนกปฏิคม แผนกสถานที่ แผนกขยายเสียงและบันทึกเสียง แผนกตำรวจรัฐสภา

ตามพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภามีอัตรากำลังข้าราชการสามัญ ข้าราชการวิสามัญ ลูกจ้างประจำ รวม ๒๕๐ ตำแหน่ง รวมทั้งตำแหน่งเลขานุการประธานวุฒิสภา และตำแหน่งเลขานุการประธานสภาผู้แทน ซึ่งเป็นอัตราลูกจ้างประจำ ๒ ตำแหน่งด้วย

ครั้นต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๑๔ ขึ้นใหม่ เมื่อ ๔ ตุลาคม ๒๕๑๔ ตามพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ ได้เพิ่มให้มี

LIRT

กองวิเทศสัมพันธ์ ขึ้น โดยได้โอนงานการต่างประเทศในกองการประชุมเดิมมาเป็นงานของกองวิเทศสัมพันธ์ กองและแผนกนอกนั้นคงเป็นไปเช่นเดิม

๒๘ กันยายน ๒๕๑๔ นายประเสริฐ บัณฑิตสุนทร เลขาธิการรัฐสภา ได้ขอลาออกจากราชการ

๑ ตุลาคม ๒๕๑๔ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้ นายประสิทธิ์ ศรีสุชาติ ดำรงตำแหน่งเลขาธิการรัฐสภา

ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๘ ลงวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๑๔ โดยหัวหน้าคณะปฏิวัติมีคำสั่งว่า “ราชการใดที่มีใช้ราชการประจำตามปกติหรือที่เป็นปัญหาหรือเป็นนโยบาย หรือเกี่ยวพันกับกระทรวงอื่น ให้ปลัดกระทรวงเสนอต่อผู้อำนวยการฝ่ายที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับราชการกระทรวงนั้น สำหรับสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงยุติธรรม และทบวงการเมืองมีฐานะเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (นอกจากราชบัณฑิตยสถาน) ให้เสนอต่อหัวหน้าคณะปฏิวัติโดยผ่านสำนักเลขาธิการคณะปฏิวัติ”

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๑๕ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งให้ พันเอก สงวน คำวงษา ประจำกองบัญชาการทหารสูงสุด กระทรวงกลาโหม ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา อีกตำแหน่งหนึ่ง

ในฐานะที่สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับกิจการฝ่ายธุรการของวุฒิสภาและสภาผู้แทน ในสมัยที่กล่าวนี้จึงได้มีการริเริ่มปรับปรุงกิจการด้านธุรการของรัฐสภาหลายประการ ที่สำคัญมี

— เรื่องค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ในต่างประเทศของสมาชิกรัฐสภา ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติให้ประธานวุฒิสภา ประธานสภาผู้แทน รองประธานวุฒิสภา รองประธานสภาผู้แทน ได้รับอัตราสูงสุด และสมาชิกรัฐสภาได้รับอัตรารองอัตราสูงสุด (ตามพระราชกฤษฎีกาที่ใช้บังคับในขณะนั้น)

LIRT

— เรื่องเงินช่วยเหลือค่าที่พักอาศัยของสมาชิกสภาผู้แทน เนื่องจากบ้านพักของสมาชิกสภาผู้แทนที่มีอยู่เดิมได้ชำรุดทรุดโทรม ไม่เหมาะสมที่สมาชิกสภาผู้แทนจะเข้าพักอาศัย จะสร้างขึ้นใหม่ก็สิ้นเปลืองเงินงบประมาณมากและไม่ทันต่อความต้องการ จึงได้มีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยเงิน ช่วยเหลือค่าที่พัก อาศัย ของสมาชิกสภาผู้แทน พ.ศ. ๒๕๑๒ ขึ้น

— เรื่องการสร้างอาคารสถานที่ทำการของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา การสร้างรัฐสภาและสถานที่ทำการของสำนักงาน ฯ ได้ถูกระงับมาหลายครั้งหลายหน แต่เนื่องด้วยความจำเป็นในการปฏิบัติงานของสมาชิกรัฐสภา และของพนักงานเจ้าหน้าที่ของสภานั้นวันจะมีปริมาณเพิ่มขึ้น ความจำเป็นในด้านความต้องการอาคารสถานที่ทำการย่อมมีมากขึ้นตามตัว จึงได้มีการริเริ่มสร้างอาคารที่ทำการขึ้นใหม่ ประกอบด้วยอาคาร ๓ หลัง คือ หลังที่ ๑ อาคาร ๓ ชั้น เป็นที่ทำงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ห้องประชุมสภา และห้องประชุมกรรมวิธีการตามลำดับ หลังที่ ๒ เป็นอาคาร ๗ ชั้น สำหรับเป็นโรงพิมพ์ของรัฐสภาและห้องที่ทำงานของสมาชิกรัฐสภา หลังที่ ๓ เป็นสโมสรรัฐสภา

ได้มีพิธีวางศิลาฤกษ์ที่อาคารสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา เมื่อวันที่ ๗ กันยายน ๒๕๑๔ (ตรงกับแรม ๓ ค่ำ เดือน ๑๐ ปีวอก) เวลา ๑๒.๕๙ นาฬิกา

— เรื่องให้สิทธิสมาชิกรัฐสภาโดยสารเครื่องบินภายในประเทศ เนื่องจากในบางจังหวัดไม่มีทางรถไฟผ่าน สมาชิกัฐสภาจึงไม่มีโอกาสได้ใช้สิทธิโดยสารรถไฟ แต่ก็มีความจำเป็นจะต้องเดินทางเข้ามาประชุมรัฐสภาและกลับจังหวัด จึงได้มีการริเริ่มให้สิทธิสมาชิกสภาโดยสารเครื่องบินภายในประเทศได้เช่นเดียวกับสิทธิในการโดยสารรถไฟ (สิทธิโดยสารเครื่องบินเป็นสิทธิเฉพาะตัวไม่มีผู้ติดตาม) และทางรัฐบาลก็พิจารณาเห็นความจำเป็นในเรื่องนี้ จึงได้อนุมัติให้สิทธิดังกล่าวแก่สมาชิกรัฐสภาตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๑๓

LIRT

กิจกรรมของรัฐสภาแยกได้ดังนี้

ก. การประชุมสภา

สภา	ปี	ประชุม	พิจารณาร่าง พ.ร.บ.	ให้ประกาศใช้ เป็นกฎหมาย	สมาชิกตั้งกระทู้ถาม
		ครั้ง	ฉบับ	ฉบับ	กระทู้
<u>วุฒิสภา</u>	๒๕๑๑ (ก.ค.-ธ.ค.)	๒๓	๓๔	๓๔	—
ทำหน้าที่รัฐสภา	๒๕๑๒ (ม.ค.-ก.พ.)	๖	๓๒	๓๑	—
<u>วุฒิสภา</u>	๒๕๑๒ (มี.ค.-ต.ค.)	๑๑	๑๒	๑๓	๑
	๒๕๑๓ (ม.ค.-ก.ย.)	๑๓	๓๑	๒๓	—
	๒๕๑๔ (ม.ค.-ก.ย.)	๑๖	๒๔	๒๔	๒
	รวม ๔ ปี	๖๕	๑๓๓	๑๒๓	๓
	เฉลี่ยปีละ	๑๖	๓๓	๓๑	๑
<u>สภาผู้แทน</u>	๒๕๑๒ (มี.ค.-ต.ค.)	๒๓	๕๕	๑๒	๕๕
	๒๕๑๓ (ม.ค.-ก.ย.)	๒๒	๖๓	๒๑	๖๐
	๒๕๑๔ (ม.ค.-ก.ย.)	๒๘	๓๐	๒๕	๓๓
	รวม ๓ ปี	๗๓	๑๔๘	๕๘	๒๐๘
	เฉลี่ยปีละ	๒๔	๔๙	๑๙	๖๙

ก. ส่งสมาชิกไปร่วมประชุมสหภาพสมาชิกรัฐสภาและสหภาพสมาชิก

รัฐสภาเอเชีย

ปี	การประชุม	ณ กรุง หรือเมือง	ประเทศ	จำนวนผู้แทน คน	จำนวนเจ้าหน้าที่ คน
IPU					
๒๕๑๑ (ก.ย.)	ใหญ่ครั้งที่ ๕๖	ลิมา	เปรู	๑๐	๑
๒๕๑๒ (ต.ค.-พ.ย.)	ใหญ่ครั้งที่ ๕๗	นิวเดลี	อินเดีย	๕	๑
๒๕๑๓ (เม.ย.)	มนตรี	โมนาโก	ฝรั่งเศส	๕	๑
๒๕๑๓ (ต.ค.)	ใหญ่ครั้งที่ ๕๘	เฮก	เนเธอร์แลนด์	๑๒	๒
๒๕๑๔ (เม.ย.)	มนตรี	คารากัส	เวเนซุเอลา	๕	๑
๒๕๑๔ (ก.ย.)	ใหญ่ครั้งที่ ๕๙	ปารีส	ฝรั่งเศส	๑๒	๒

LIRT

สถิติของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

๓๗

ปี	การประชุม	ณ กรุง หรือเมือง	ประเทศ	จำนวนผู้แทน คน	จำนวนเจ้าหน้าที่ คน
APU					
๒๕๑๑ (ส.ก.)	มนตรี	กรุงเทพฯ	ไทย (ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดประชุม)		
๒๕๑๑ (ข.ก.)	ใหญ่ครั้งที่ ๔	มนิลา	ฟิลิปปินส์	๖	๑
๒๕๑๒ (ม.ธ.)	มนตรี	มนิลา	ฟิลิปปินส์	๕	๑
๒๕๑๒ (พ.บ.)	ใหญ่ครั้งที่ ๕	ไทเป	สาธารณรัฐจีน	๑๑	๑
๒๕๑๓ (ม.บ.)	กรรมการศูนย์พัฒนา	มนิลา	ฟิลิปปินส์	๒	๑
๒๕๑๓ (ก.ก.)	มนตรี	ไทเป	สาธารณรัฐจีน	๖	๑
๒๕๑๓ (ข.ก.)	ใหญ่ครั้งที่ ๖	ไซ่ง่อน	เวียดนาม	๑๑	๑
๒๕๑๔ (ก.ก.)	กรรมการศูนย์พัฒนา	มนิลา	ฟิลิปปินส์	๒	๑
๒๕๑๔ (พ.บ.)	มนตรี	ไซ่ง่อน	เวียดนาม	๑๑	๒
๒๕๑๔ (พ.บ.)	ใหญ่ครั้งที่ ๗	พนมเปญ	สาธารณรัฐเขมร	๑๑	๑

อนึ่ง ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ หน่วยประจำชาติไทยในสหภาพสมาชิกรัฐสภาเอเชีย ได้จัดส่งผู้แทนจำนวน ๑ คน ไปร่วมประชุมเลขาธิการหน่วยประจำชาติ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

รัฐสภาสหรัฐอเมริกา

ภราดา บุรณศิริ
สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

งานธุรการของรัฐสภา

วุฒิสภา — ตามรัฐธรรมนูญของสหรัฐได้บัญญัติให้ รองประธานาธิบดีสหรัฐเป็นประธานวุฒิสภาโดยตำแหน่ง และไม่ได้เป็นสมาชิก ในกรณีที่มีการออกเสียงลงคะแนน ประธานวุฒิสภาไม่มีสิทธิที่จะออกเสียง เว้นเสียแต่ในกรณีที่มีการออกเสียงเท่ากัน จึงจะมีสิทธิออกเสียงเป็นเสียงชี้ขาด อย่างไรก็ตามวุฒิสภาจะต้องเลือกสมาชิกคนหนึ่งขึ้นมามีตำแหน่ง “ประธานชั่วคราว” (President Pro-Tempo) เพื่อทำหน้าที่ของประธานวุฒิสภาในกรณีที่ประธานวุฒิสภาไม่อยู่แต่ประธานชั่วคราวนี้ยังคงมีสิทธิที่จะออกเสียงลงคะแนนตามสิทธิของตนในฐานะวุฒิสมาชิก ในกรณีที่มีการประชุมร่วมกันของสองสภา ประธานวุฒิสภาทำหน้าที่ประธานรัฐสภา

สภาผู้แทน — หัวหน้าของฝ่ายบริหารของสภาผู้แทน ได้แก่ ประธานสภาผู้แทน ซึ่งได้รับเลือกตั้งจากสมาชิกของสภาในวาระแรกของการเปิดสมัยประชุม และพรรคที่มีเสียงข้างมากในสภาผู้แทนก็จะได้รับเลือกตั้งเป็นประธาน สภาผู้แทนอาจจะแต่งตั้ง “ผู้ทำการแทนประธาน” ได้โดยความเห็นชอบของสภา ประธานสภาผู้แทนมีสิทธิเท่ากับสมาชิกโดยทั่วไป คือ มีสิทธิที่จะออกเสียงลงคะแนน แต่โดยปกติแล้ว ประธานจะใช้สิทธิของตนในกรณีที่มีความเห็นเสียงเท่ากัน ซึ่งนับเป็นเสียงชี้ขาดเท่านั้น ประธานสภาผู้แทน นอกจากจะมีอำนาจควบคุมการประชุมสภา และ กำหนดระเบียบวาระของการประชุมแล้ว ยังมีอำนาจที่จะแต่งตั้งประธานของคณะกรรมการตามัญของสภาอีกด้วย

LIRT

ทั้งสมาชิกแห่งวุฒิสภาและสภาผู้แทนต่างก็มีที่ทำงาน ของ ตน เองใน บริเวณ ที่ก่อกอบ ๗ รัฐสภา ซึ่งประกอบด้วยที่ทำงานของวุฒิสภา ๒ หลังและ ของสภา ผู้แทนอีก ๓ หลัง ในบริเวณที่ก่อกอบ ๕ หลังนี้ นอก จากจะเป็นที่ทำงานของสมาชิกของสภาทั้งสองแล้ว ยังมีห้องประชุมของคณะกรรมการสาขาต่าง ๆ ห้องอาหารและเจ้าหน้าที่ ตลอดจนร้านค้าจำหน่ายสิ่งของที่จำเป็นแก่สมาชิกและบรรดาเจ้าหน้าที่ของสภา การติดต่อกันระหว่างทั่วทั้ง ๕ และรวมทั้งทั้งรัฐสภาเองกับห้องสมุดรัฐสภาที่ติดต่อกันกันโดยใช้ รถไฟใต้ดิน ซึ่ง บริการ รวดเร็ว และ สะดวก สมาชิกแห่งรัฐสภาจะใช้เวลาเพียง ๒ ถึง ๓ นาทีเป็นอย่างช้าเดินทางจากห้องทำงานของตนมายังที่รัฐสภา เพื่อออกเสียงลงคะแนนในกรณีที่จะต้องมีการออกเสียงลงคะแนนโดยพลัน

งานฝ่ายธุรการของแต่ละสภาแบ่งออกเป็น ส่วน ๆ ภายในสภาของตนเอง สถานที่ที่จะใช้ร่วมกันก็คือ ห้องสมุดรัฐสภา ห้องสมุด รัฐสภาของ สหรัฐเป็น ห้องสมุด ที่ใหญ่ที่สุดในโลก ประกอบด้วยเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัยและมีหน้าที่รับใช้สมาชิกแห่งรัฐสภาในด้านการศึกษาและวิชาการต่าง ๆ ทั้งในปัจจุบันและอดีตและโดยที่ห้อง

สมุดของรัฐสภาก็มีความสำคัญจึงได้แยกออกเป็น ส่วนหนึ่งต่างหาก ซึ่งจะได้กล่าวไว้ในตอนท้ายนี้

งานอันสำคัญยิ่งของรัฐสภาสหรัฐ อยู่ที่คณะกรรมการการของแต่ละสภา ซึ่งคณะกรรมการหน่วยเหล่านี้ อาจแยกออกได้เป็น ๔ กลุ่มใหญ่ คือ

๑. คณะกรรมการประจำหรือที่เราเรียกว่า คณะกรรมการสามัญ คณะกรรมการคณะนี้มี การเลือกตาม สมัย ของ การ ประชุม ครั้งหนึ่ง ๆ การแต่งตั้งคณะกรรมการกระทำโดยใช้วิธีระบบพรรค กล่าวคือ พรรคที่มีเสียงข้างมากในรัฐสภา ก็มี จำนวน สมาชิกใน คณะกรรมการมากกว่าพรรคที่มีเสียงข้างน้อย ประธานกรรมการได้รับการแต่งตั้งจากประธานสภาผู้แทน ในกรณีสภา ผู้แทนสำหรับวุฒิสภานั้น โดยที่ประธาน วุฒิสภาไม่ได้ เป็นวุฒิสมาชิก การแต่งตั้งจึงกระทำกันในวุฒิสภา ในขณะที่วุฒิสภาสหรัฐมี คณะ กรรมการ สามัญรวม ๑๖ คณะ ส่วนสภาผู้แทนมี ๒๑ คณะ และโดยเฉลี่ยแล้ววุฒิสภา

สภาจะมีจำนวนกรรมการ คณะละ ๔๕ คน ส่วนสภาผู้แทนราษฎร คณะละประมาณ ๓๐ คน ทั้งนี้อยู่ที่ความสำคัญมากน้อยของกรรมการแต่ละคณะ การแต่งตั้งบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการแต่ละคณะ อยู่ที่พรรคการเมืองแต่ละพรรค โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อยู่ที่ หัวหน้าของพรรคเสียงข้างมาก และ หัวหน้าพรรคเสียงข้างน้อย ที่จะคัดเลือกสมาชิกในพรรคของตนมาทำหน้าที่กรรมการในคณะใดคณะหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมของรัฐสภาแล้ว สมาชิกคนหนึ่งจะต้องเป็นกรรมการ อย่าง น้อย หนึ่ง คณะ นอกจากนั้นคณะกรรมการสภาสามัญ ยัง แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการแยกออกไปอีกหลาย คณะ

๒. คณะกรรมการพิเศษได้แก่คณะกรรมการที่เราเรียกว่า คณะกรรมการวิสามัญนั้น ได้รับการแต่งตั้งจากแต่ละ สภา เพื่อพิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ และเมื่อเรื่องใดได้รับการ

พิจารณาเสร็จแล้ว คณะกรรมการนั้น ๆ ก็สลายตัวไป

๓. คณะกรรมการร่วม (Joint Committee) เป็นคณะกรรมการร่วมใน ประเภท สำนัญระหว่างวุฒิสภาและสภาผู้แทนซึ่งมีประมาณ ๒๐ คณะ ตัวอย่าง คณะกรรมการเหล่านี้ประกอบ ด้วยสมาชิกของวุฒิสภา และ สภาผู้แทน

๔. คณะอนุกรรมการ เป็น คณะกรรมการซึ่งได้แยก ปัญหาใด ปัญหาหนึ่งที่อยู่ในหน้าที่ของคณะกรรมการ ออกมา พิจารณาโดยละเอียดทั้งที่ได้กล่าวมาแล้วในข้อ ๑

๕. คณะกรรมการเกี่ยวกับการประชุม (Conference Committee) เป็นคณะกรรมการร่วมชั่วคราวของทั้งสองสภาเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับกฎหมายอันมีสภาพคล้ายคลึงกันที่ได้เสนอต่อแต่ละสภา และรวบรวมเข้า เป็น ฉบับ เดียวเพื่อสะดวกแก่การพิจารณาของสภา และเป็นการประหยัดเวลาอีกด้วย ภายใต้บทบัญญัติว่าด้วยการบริหารงาน

LIRT

ของฝ่ายนิติบัญญัติฉบับใหม่ ค.ศ. ๑๙๗๐ ได้ระบุว่าสมาชิกที่จะเป็นประธานกรรมการนั้นจะเป็นประธานได้เพียงคนเดียวเท่านั้น เรื่องนี้ก่อให้เกิดความวุ่นวายพอสมควร เพราะว่าตามระเบียบบริหารของฝ่ายนิติบัญญัตินั้น การบรรจุและแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการอยู่ที่ตัวประธานกรรมการ และในขณะที่กฎหมายนั้นออกใช้บังคับก็มีสมาชิกของทั้งสองสภาหลายคนเป็นประธานกรรมการมากกว่าหนึ่งคน จึงทำให้เกิดความวุ่นวายไปพักหนึ่งเกี่ยวกับตัวบุคคลที่จะมาเป็นเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะในหน้าที่ที่สำคัญของคณะกรรมการ ซึ่งประธานเองแม้ว่าจะเป็นพรรคเดียวกันก็ตามก็ยังประสงค์ที่จะได้คนที่ตนไว้วางใจได้ เป็นผู้ดำเนินงาน และก็มีหลายท่านที่ยังคงเจ้าหน้าที่ยังไว้วางใจ ทั้งนี้เพราะเห็นว่าบุคคลนั้นได้ทำงานมานานแล้ว แต่อย่างไรก็ดีงานธุรการที่สำคัญ ก็ตกอยู่กับบุคคลที่ประธานกรรมการได้แต่งตั้งขึ้น ประธานกรรมการเป็นผู้ที่มีอำนาจมากที่สุดในกรรมการแต่ละคน ทั้งนี้เพราะว่าหากกฎหมายหรือร่างข้อบังคับใดที่ประธานกรรมการไม่เห็นด้วยแล้ว ประธานกรรมการอาจจะไม่นำร่างกฎหมายนั้น ๆ บรรจุเข้าสู่การพิจารณาได้ แต่ในทางปฏิบัติแล้วไม่ทำกัน การเลือก

ตัวบุคคลเข้าดำรงตำแหน่ง ประธาน คณะกรรมการนี้ ทางสภาผู้แทนเป็นอำนาจของประธานสภา และส่วนมากจะเลือกจากสมาชิกอาวุโสในคณะกรรมการคณะนั้น ๆ คำว่าอาวุโสนี้หมายถึงระยะเวลาที่สมาชิกผู้นั้นทำหน้าที่อยู่ในคณะกรรมการนั้น ๆ ไม่ได้หมายความว่าถึงอายุของสมาชิกแต่ละคน และประธานคณะกรรมการก็จะมาจากสมาชิกในพรรค ที่มีเสียงข้างมาก สำหรับพรรคที่มีเสียงข้างน้อยก็ได้รับอนุมัติให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของตน โดยหัวหน้าผู้แทนของสมาชิกนั้น ๆ จะต้องแจ้งให้ประธานกรรมการทราบเพื่อแต่งตั้งต่อไป เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งนี้มีจำนวนน้อยเพียงเพื่อปฏิบัติงานให้กับสมาชิกของพรรคเสียงข้างน้อย เกี่ยวกับงานด้านธุรการและเลขานุการของสมาชิกกลุ่มนี้เท่านั้น ไม่ใช่สำหรับคณะกรรมการทั้งคณะ แต่อย่างไรก็ดีหากพรรคการเมืองที่มีเสียงข้างน้อยในขณะนี้ (พรรคริเบอร์ต) ชนะการเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมัยต่อไปแล้ว เจ้าหน้าที่ในคณะกรรมการต่าง ๆ ส่วนมากก็จะเป็นผู้ว่างงาน

งานของ คณะ กรรมการ ของ แต่ละ สภา เป็นงานที่สำคัญที่สุดของรัฐสภาสหรัฐ กล่าวคือบรรดากฎหมายทุกฉบับที่จะนำเสนอ

ต่อแต่ละสภานั้น จะต้องเข้าสู่ที่ประชุมของ คณะกรรมาธิการของแต่ละสภาก่อนทั้งสิ้น และคณะกรรมาธิการแต่ละคณะก็จะเรียกเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายนั้น ๆ มาหารือ ที่เรียกว่า Hearing และการพิจารณาของคณะกรรมาธิการนี้ เป็นการพิจารณาโดยเปิดเผย สื่อมวลชนและประชาชนเข้าฟังได้ จะเห็นได้ว่าการพิจารณากฎหมายของรัฐสภาสหรัฐเป็นไปอย่างช้ามาก แต่ถ้าหากว่ามีสมาชิกสนใจ และเป็นเรื่องที่ได้รับ ความสนใจอย่างจริง ๆ แล้วก็จะอาจจะดำเนินการไปอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้อยู่ที่ประธานของคณะกรรมาธิการที่กฎหมายนั้น ๆ ได้เข้าสู่การพิจารณา สำหรับการเสนอกฎหมายนี้ ทางฝ่ายบริหารไม่ได้เป็นผู้เสนอ ทั้งนี้ เพราะได้มีการ แบ่งแยก อำนาจออกจากกัน อย่างเด็ดขาด ทางฝ่ายบริหารมีความประสงค์ที่จะเสนอกฎหมายก็ต้องเสนอผ่านสมาชิกในพรรคการเมืองของตน ซึ่งจะเป็นผู้เสนอ กฎหมายนั้น ๆ อีกทีหนึ่ง และกฎหมายจะต้องผ่านการพิจารณาของคณะกรรมาธิการเสียก่อนที่จะเข้าสู่การพิจารณาของสภาแต่ละสภา อย่างไรก็ตาม หากว่าสมาชิกของแต่ละสภามีความประสงค์ที่จะประวิงไว้ก็เป็นโอกาส

ให้บรรดาสื่อมวลชนได้เขียนข่าวเกี่ยวกับการพิจารณากฎหมายต่อประชาชนผู้เลือกสมาชิกสภาผู้แทนและวุฒิสมาชิกทุก ๆ ปี ได้พิจารณางานของพรรคการเมืองที่ตนจะเลือกอีกครั้งหนึ่ง และในปัจจุบันนี้ก็เป็นเช่นนั้น เพราะว่า ฝ่ายบริหาร กับ พรรคการเมืองคุมเสียงข้างมากเป็นคณะพรรค การพิจารณาของแต่ละสภาจึง เป็นไป อย่าง รมัถ ระวัง เพราะว่าหากทางรัฐสภาจะค้านเรื่อย ๆ ไปแล้ว ก็จะเป็นการเสียหายต่อส่วนรวมและในการเลือกตั้งครั้งต่อไป ซึ่งจะเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนหรือวุฒิสภา ก็ตาม อันได้กระทำกันทุก ๆ ปี ก็จะเป็นทางให้พรรคฝ่ายตรง กันข้ามใจมิตี ในการณรงค์หาเสียง แต่อย่างไรก็ตามเท่าที่สังเกตดูก็เห็นว่าสมาชิกของรัฐสภานั้นในบางโอกาสก็ประจักษ์ ทั่วว่าอะไรเป็นของฝ่ายบริหาร และอะไรเป็นของฝ่ายนิติบัญญัติ ทั้งนี้หมายความว่าหากทางรัฐสภาารู้สึกว่าฝ่ายบริหารจะก้าว ก้าว เข้ามาในงานของฝ่ายนิติบัญญัติแล้ว สมาชิกของพรรคของฝ่ายบริหารเองก็จะ ไม่ยอมให้กระทำเช่นนั้น คงรักษาไว้ซึ่งอำนาจนิติบัญญัติของตนไว้

งานของบรรดากรรมาธิการแต่ละคณะ

LI RT

นักคือ ทำหน้าที่เกี่ยวกับการออกกฎหมาย โดยเฉพาะเพราะว่าสภานิติบัญญัติเท่านั้นที่มีหน้าที่เสนอและออกกฎหมายต่าง ๆ ของสหรัฐ ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าภายในงานของคณะกรรมการจะประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ ในทุกสาขาของงานที่สำคัญคอยให้การปรึกษาแก่คณะกรรมการ และนอกจากนี้คณะกรรมการยัง ทรงไว้ซึ่งอำนาจในการที่จะเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ความคิดเห็นแก่คณะกรรมการอีกด้วย และผู้ที่ให้ความคิดเห็นนี้รวมไปถึงเจ้าหน้าที่ของฝ่ายบริหารของประเทศอีกด้วย ที่เป็นเช่นนั้นก็เพราะว่า ฝ่ายบริหารจะเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายต่าง ๆ ที่ได้ออกโดยฝ่ายนิติบัญญัติ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่กฎหมายซึ่งได้ออกไปนั้นจะต้องได้ รับความเห็นชอบจากผู้ที่จะรับไปดำเนินการ และหากว่ารัฐสภาจะออกกฎหมายหรือข้อบังคับต่าง ๆ ที่ฝ่ายบริหารไม่สามารถจะดำเนินการได้แล้ว กฎหมายนั้น ๆ ก็จะไม่เป็นประโยชน์ ดังนั้น คณะกรรมการจะต้องหารือกับเจ้าหน้าที่ของฝ่ายบริหารซึ่งเป็นผู้รักษาและดำเนินการตามกฎหมายที่ได้ออกไปโดยรัฐสภา อย่างไรก็ดีก็ไม่จำเป็นที่ว่า หากทางฝ่ายบริหารผู้

เป็นเจ้าหน้าที่ได้ ให้ความเห็นว่าไม่สามารถที่จะกระทำได้แล้วคณะกรรมการต้องเชื่อเสมอไป ทั้งนี้อยู่ที่ระดับชั้นเจ้าหน้าที่ที่จะมาเป็นผู้ชี้แจงนั่นเอง เจ้าหน้าที่ของฝ่ายบริหารที่จะมาชี้แจงให้ความคิดเห็นนี้ เป็นเจ้าหน้าที่ชั้นฝ่ายบริหาร ซึ่งไม่สังกัดพรรคการเมืองใด หรืออีกนัยหนึ่งเป็นข้าราชการประจำ ไม่ใช่พนักงานเมือง และเจ้าหน้าที่เหล่านี้จะให้ความคิด เห็นของ ตนอย่าง ตรงไป ตรงมา และด้วยความบริสุทธิ์ใจ และการดำเนินงานออกกฎหมายของรัฐสภาสหรัฐหรือของประเทศสหรัฐอเมริกานี้มี วิธีการ ที่แตกต่างจากของประเทศไทยเป็นอย่างมาก ทั้งที่จะได้ประมวลสรุปต่อไป

นอกจากนี้แล้วก็ เป็นงานฝ่ายธุรการของรัฐสภาเอง ทั้งวุฒิสภาและสภาผู้แทนของสหรัฐ ต่างก็มีเจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการฝ่ายธุรการคล้ายคลึงกัน โดยมีประธานของแต่ละ สภาเป็น หัวหน้า บังคับบัญชาในหน่วยงาน ของ แต่ละ สภาซึ่ง ประกอบ ด้วยเลขาธิการ เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ผู้ดูแลความเรียบร้อย (หรือตำรวจสภาของเรา) เจ้าหน้าที่การไปรษณีย์และบาทหลวง เป็นต้น เจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ภายใต้เลขาธิการ

รัฐสภา เป็นผู้ที่มีหน้าที่เก็บและรักษาเอกสารต่าง ๆ ของแต่ละสภา และทำหน้าที่เกี่ยวกับจรรยาบรรณการประชุมของสภารวมทั้งกำหนดระเบียบวาระอีกด้วย (ของคณะกรรมการการนั้นแยกออกไปต่างหาก ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของประธานคณะกรรมการของแต่ละคณะ) ตำราของรัฐสภานั้นทำหน้าที่คล้ายกับกองปฏิคมของเรา คือมีหน้าที่รักษาความสะอาด ความปลอดภัย ความคุ้มครองเข้าออกของประชาชนรวมถึงการเข้าฟังการประชุมของ สภาและ ของ คณะ กรรมการ การ ตลอดจนงานรักษาประตู (Doorkeeper) อยู่ด้วย สำหรับงานด้านไปรษณีย์นั้น รัฐสภาสหรัฐได้เห็นถึงความสำคัญในตำแหน่งนี้มาก เพราะว่าการติดต่อระหว่างประชาชนกับตัวแทนของตนเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่ง ดังนั้นการไปรษณีย์จึง ดำเนินไปโดยรวดเร็ว และมีสมรรถภาพดียิ่ง นอกจากนี้ยังมีงานเกี่ยวกับการค้นคว้าซึ่งเป็นสำนักงานเอกเทศ ภายใต้ประธานของสภารวมอยู่ด้วย คือ สำนักงานบริหารค้นคว้าทางนิติบัญญัติ และสำนักงานที่ปรึกษาทางนิติบัญญัติ สำหรับห้องสมุดรัฐสภาของสหรัฐนั้นแยกออกเป็นส่วนหนึ่งต่างหาก ห้องสมุดนี้ไม่แต่เพียงให้ความรู้

และบริการแก่สมาชิกรัฐสภาเท่านั้น แต่ยังมีหน้าที่บริการแก่บุคคลทั่ว ๆ ไปที่มีความประสงค์ที่จะช่วยเหลือห้องสมุดในด้านการศึกษาค้นคว้าต่าง ๆ สมาชิกรัฐสภานั้นมีสำนักงานพิเศษอยู่ในเครือของห้องสมุดรัฐสภา ซึ่งได้แก่สำนักงานบริการค้นคว้าของห้องสมุดรัฐสภาแห่งสหรัฐ (Library of Congress Reference Service) สำนักงานนี้เป็นสำนักงานบริการที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของรัฐสภา เพราะมีสมาชิกประสงค์ที่จะค้นคว้าเกี่ยวกับการดำเนินงานของฝ่ายบริหารทั้งภายในและภายนอกประเทศ ก็จะต้องจัดทำเนื่การค้นหาข้อมูลต่าง ๆ แล้วเสนอให้สมาชิกผู้สนใจนั้นวินิจฉัยเอาเอง จึงเห็นได้ว่ารัฐสภาของสหรัฐก็มี ทางที่จะ สอบการดำเนินงานของฝ่ายบริหารโดยใช้บริการของห้องสมุดนี้และ ในบาง กรณี เจ้าหน้าที่ของสำนักงานนี้ยังจะต้องเป็นผู้เขียน คำปราศรัยให้สมาชิกที่ได้รับเชิญไปในงานต่าง ๆ ด้วย ทั้งนี้ก็เพราะว่า สำนักงานนี้สามารถที่จะหาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับสุนทรพจน์ที่จะต้องไปกล่าวได้ นอกจากนี้ สมาชิกผู้แทนสหรัฐยังมีศูนย์บริการข่าวสาร จัดตั้งขึ้นเพื่อบริการข่าวแก่สมาชิกของสภาอีกด้วย สำนักงานนี้

LIART

ประกอบด้วยผู้ชำนาญงานในก้านต่าง ๆ ได้รับความรู้ชั้นเพื่อตรวจสอบข่าวสารที่สำคัญในด้านการเมือง การเกษตร การเศรษฐกิจ และการเงิน เป็นต้น รวมถึงงานในด้านการพัฒนาการในแต่ละรัฐของสหรัฐอีกด้วย

การดำเนินงานทางก้านนิติบัญญัติของสหรัฐนี้ได้แยกออกเป็นสองฝ่ายคือ ฝ่ายสหรัฐ และฝ่ายมลรัฐจึงเห็นได้ว่า หากเป็นการพิจารณาเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ระหว่างประเทศระหว่างรัฐแล้ว ก็จะตกเป็นหน้าที่ของรัฐสภาสหรัฐ แต่หากกรณีนั้นเป็นเรื่องของท้องถิ่นโดยทรงแล้วก็เป็นหน้าที่ของรัฐสภาของมลรัฐนั้น ๆ เป็นผู้รับผิดชอบ แต่เริ่มเดิมทีนั้น การจัดตั้งรัฐสภาของเกรสขึ้นนั้น แต่ละมลรัฐที่เป็นองค์ประกอบไม่ได้มอบอำนาจให้แก่สภาของเกรสอย่างเด็ดขาด ยังสงวนอำนาจการบริหารภายในมลรัฐของตนไว้ และต่อมาสภาของเกรสเห็นถึงความสำคัญในการรักษาอำนาจของสภาของเกรสมากขึ้น และการที่จะรักษาอำนาจที่ว่านี้ก็อยู่ที่กำลังเงิน ดังนั้นรัฐสภาของเกรสจึงได้ออกกฎหมายเกี่ยวกับการเก็บภาษีอากรที่เป็นของสหรัฐ และของส่วนรวม การเก็บภาษีดังกล่าวนี้ให้แก่การเก็บภาษีระหว่างประเทศ

เช่นการศุลกากร การเก็บภาษีรายได้ของรัฐต่าง ๆ และอากรต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเป็นไประหว่างมลรัฐ ทั้งนี้ให้เหตุผลว่าเป็นส่วนกลางและจัดซื้อจัดแย้งระหว่างมลรัฐด้วยกัน ซึ่งในบางกรณีอาจจะไม่สามารถที่จะตกลงกันได้รายได้ต่าง ๆ ของส่วนกลางนี้เป็นรายได้ที่มากมาย และมีความสำคัญมากเพราะจะนำไปอุดหนุนมลรัฐต่าง ๆ ในก้านงานพัฒนาการและงานด้านสังคมอีกด้วย แต่อย่างไรก็ดี ประชาชนสหรัฐนั้นนอกจากต้องเสียภาษีให้แก่ส่วนกลางแล้ว แต่ละมลรัฐยังเก็บภาษีอีกด้วย และภาษีภายในของมลรัฐนี้ก็มีจำนวนไม่น้อย เช่น รายได้จากภาษีของมลรัฐแคลิฟอร์เนียนั้น มีมากกว่ารายได้ของหลายสิบประเทศของโลกรวมทั้งประเทศไทยด้วย งบประมาณของมลรัฐนี้จึงสูงมาก การเก็บภาษีภายในมลรัฐเองก็ไม่เหมือนกัน เช่นภาษีการซื้อ บางมลรัฐ (นิวยอร์ก) เก็บ ๓ เพอร์เซ็นต์ แคลิฟอร์เนียเก็บ ๔ เพอร์เซ็นต์ และบางมลรัฐ เช่น รัฐโอริกอนไม่เก็บเลย ภาษีที่เก็บได้ภายในมลรัฐแต่ละรัฐก็นำมาพัฒนาารัฐของตน และในบางกรณี ทางรัฐสภากลางก็ออกเงินค่าใช้จ่ายร่วมด้วย เช่น การก่อสร้างทางระหว่าง

มลรัฐเป็นต้น สำหรับค่านกฎหมายการลงโทษก็ไม่เหมือนกัน คดีอาญาในบางมลรัฐก็มีการห้ามการลงโทษ ประหารชีวิต หรือในค่านคดีแพ่งหรือสังคมก็แตกต่างกันมาก ทั้งนี้อาศัยขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละมลรัฐเป็นหลัก อย่างไรก็ตามคดีปัญหาเรื่องสิทธิของมนุษยชน รัฐสภาkongเกรสได้วาง

กฎหมายไว้ใช้ทั่วประเทศได้แก่ปัญหาเรื่องผิวและเกี่ยวกับการนี้แม้ว่าจะมีกฎหมายควบคุมจากสภากลางก็ตาม บางมลรัฐในภาคใต้ของสหรัฐก็หลีกเลี่ยงโดยพฤตินัยในบางโอกาสที่สามารถกระทำได้ จึงเห็นได้ว่าปัญหาเรื่องผิวในสหรัฐอเมริกาก็ยังเป็นปัญหาสำคัญที่จะต้องขบอยู่ไม่น้อย.

การปกครองท้องถิ่นของอังกฤษ

ส ว ส ดี สุ ก น ธ ร ัง ชี

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

แนวทางการพัฒนาการปกครองท้องถิ่น

รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาการปกครองท้องถิ่นในสหราชอาณาจักรที่อยู่แยกเข็ญลอนดอน ซึ่งมีชื่อเรียกย่อ ๆ ว่า คณะกรรมาธิการเร็ดคลิฟมอส์ (Redcliffe—Maud Commission) เมื่อเดือนพฤษภาคม ๑๙๖๖ คณะกรรมาธิการได้ทำการวิจัยปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปกครองท้องถิ่น พร้อมทั้งได้ปรึกษาหารือความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในหน่วยการปกครองท้องถิ่น ตลอดจนสมาคมและสถาบันที่เกี่ยวข้อง เช่น สมาคมสภาตำบลชนบท (Rural District Councils Association) และสมาคมองค์การเทศบาล (Association of Municipal Corporations) เป็นต้น โดย

ใช้เวลาทั้งหมดประมาณ ๓ ปี ในเดือนมิถุนายน ๑๙๖๙ ซึ่งเป็นเวลาก่อนหน้าที่ผู้เขียนไปถึงลอนดอน ๒-๓ เดือน คณะกรรมาธิการ ฯ ได้พิมพ์ข้อเสนอแนะแนวในการเปลี่ยนแปลงระบบการปกครองท้องถิ่น รัฐบาลได้ประกาศรับหลักการใหญ่ ๆ ของข้อเสนอแนะ และในเดือนกุมภาพันธ์ ๑๙๗๐ รัฐบาลก็ได้แถลงโครงการต่อรัฐสภาว่าจะดำเนินการตามหลักการที่คณะกรรมาธิการ ฯ ได้เสนอแนะไว้

ในการปรับปรุงการปกครองท้องถิ่น สหราชอาณาจักรจะได้อีกว่ากิจการที่หน่วยการปกครองท้องถิ่นจะต้องปฏิบัติมี ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ งานพัฒนาท้องถิ่น (physical environment services) และ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

งานบริการส่วนบุคคล (personal services)^{๑๑} งานพัฒนาท้องถิ่นได้แก่ การวางแผนระดับท้องถิ่น การจัดการคมนาคม และการพัฒนาอื่น ๆ ภายในท้องถิ่น ในตำแหน่งบริการส่วนบุคคลนั้นประกอบด้วยงานให้การศึกษาแก่กุลบุตรกุลธิดา การให้บริการทางสังคมใน บ้าน การ บริบาล ทารก การ สงเคราะห์ผู้ไร้ที่อยู่อาศัย การสงเคราะห์ คนพิการและทุพพลภาพ การแนะแนว เยาวชน การจัดสถานเลี้ยงเด็กอ่อนสำหรับ บิดามารดาที่ประกอบอาชีพ บริการทาง สุขจิต การศึกษาผู้ใหญ่ การสังคมสงเคราะห์ และงานสวัสดิการต่าง ๆ การจักษุบริการทาง การแพทย์สาธารณสุข และการจัดอาคาร สงเคราะห์

เนื่องจากงานสองประเภทนี้ เป็นงาน ที่สัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด หน่วยการ ปกครองท้องถิ่นต่าง ๆ ควรจะต้องมีอำนาจ ในการดำเนิน งาน ทั้งสองอย่างนี้ควบคู่ไป ด้วยกัน ไม่ใช่มีเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ในเขตอำเภอหรือตำบลในปัจจุบัน และการ ที่จะบริการสองประเภทให้ได้ผลก็จะต้องมี งบประมาณสูงมากพอสมควร ซึ่งหมายความว่าหน่วยการปกครองท้องถิ่นหนึ่ง ๆ จะต้องมีความเหมาะสมกว้างขวางและมีประชาชน

อาศัยอยู่หนาแน่นพอที่จะ ทำให้เก็บภาษี ท้องถิ่นได้เพียงพอ หน่วยการปกครอง ท้องถิ่นเช่นนี้ จะต้องมีความขนาดใหญ่กว่า จังหวัดประเภท county borough ส่วนใหญ่ ในปัจจุบัน และต้องใหญ่กว่าอำเภอทุก อำเภอในปัจจุบัน คณะกรรมการ ฯ ได้ ประมวลผลงานที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ และ ได้ลงความเห็นสรุปว่า หน่วยการปกครอง ท้องถิ่นหนึ่ง ควรจะต้องมีประชาชนอาศัย ไม่น้อยกว่า ๒๕๐,๐๐๐ คน และไม่ควรมากเกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน ในประเด็นที่เกี่ยวกับ จำนวนสูงสุดของประชากรในท้องถิ่นหนึ่ง ๆ นั้น คณะกรรมการ ฯ ได้อ้างเหตุผลว่า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชากรมากกว่า จำนวนที่จัดไว้ย่อมไม่สามารถบริการ งานให้มีประสิทธิภาพได้ก็ เพราะผู้ที่ได้รับ เลือกตั้งจากประชาชน ให้ ทำหน้าที่บริหาร งานท้องถิ่นจะไม่สามารถคลุกคลี กับ ราษฎร ทั่วไปได้อย่างใกล้ชิดและทั่วถึง การวางแผนนโยบายตลอดจนการปฏิบัติงานต่าง ๆ โดยเฉพาะงานในตำแหน่ง บริการ ส่วน บุคคล จะไม่ ดำเนินไปตามกลไกที่สอดคล้องกับความรู้ สึกและความต้องการที่แท้จริงของประชาชน ในท้องถิ่น

โดยเหตุผลดังกล่าวมาโดยย่อ คณะ

^{๑๑} Redcliffe-Maud, Local Government Reform, pp. 4-5.

LIRT

กรรมวิธีการ ฯ จึงเสนอให้รัฐบาลปรับปรุงการปกครองท้องถิ่นตามแนวกังต่อไปนี้^{๑๒}

ให้แบ่งเขตจังหวัดใหม่ โดยถือหลักประชากรระหว่าง ๒๕๐,๐๐๐ คน ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน ออกเป็น ๖๑ จังหวัด ในจำนวนนี้จะเป็น จังหวัด แบบหน่วยการปกครองท้องถิ่น (unitary area) ๕๘ จังหวัด เป็นจังหวัดแบบนคร (metropolitan area) ๓ จังหวัด ทั้งนี้ไม่นับเขตลอนดอน จังหวัดแต่ละจังหวัดจะมีอำนาจเต็มที่ในการบริหารงานทั้งสองประเภททั้งได้กล่าวข้างต้น แต่จังหวัดแบบนครนั้น แบ่งออกเป็นอำเภอ (metropolitan district) โดยให้แต่ละอำเภอรับมอบหมายงานด้านบริการส่วนบุคคลบางอย่างไปดำเนินการเอง จังหวัดแบบนครนี้ได้แก่จังหวัดที่มีพื้นที่ในเขต Birmingham, Liverpool และ Manchester ในจังหวัดทั้ง ๖๑ จังหวัดนี้ หากราษฎรในท้องที่ใดประสงค์จะให้คงสภาจังหวัด แบบอำเภอ เทียบเท่าจังหวัด (county borough) หรือ สภาอำเภอและสภาตำบลไว้ก็ให้ทำได้ แต่ไม่ให้อำนาจสภาเหล่านี้บริหารงานท้องที่ตามระเบียบเดิมสภาเหล่านี้จะมีหน้าที่แต่เพียงประมวลความคิดความเห็นของท้องถิ่น และ

ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของท้องถิ่น ในการแสดงความรู้สึกและเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ในเรื่องที่หน่วยการปกครองท้องที่ของจังหวัดตามเขตใหม่จะบริหารงาน

จังหวัดต่าง ๆ จะรวมเขตกันเป็นมณฑล (province) จังหวัดทั้ง ๖๑ จังหวัด และเขตลอนดอนจะรวมกันแบ่งออกเป็น ๘ มณฑล แต่ละมณฑลจะมีสภามณฑล สมาชิกสภามณฑลจะต่างกับสมาชิกสภาจังหวัดโดยแทนที่จะมีแต่ผู้รับเลือกตั้งโดยตรงจากราษฎรเท่านั้น สมาชิกสภามณฑลจะประกอบด้วยสมาชิกสองประเภท ประเภทแรกเป็นสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งจากเขตจังหวัดต่าง ๆ และประเภทที่สอง เป็นสมาชิกที่ได้รับแต่งตั้ง สภามณฑลมีหน้าที่สำคัญในการวางแผนและนโยบายในการปกครองมณฑลของตน ในการนี้จะได้มีการยุบคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจประจำภาคต่าง ๆ และมอบให้สภามณฑลทำหน้าที่ของคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจประจำภาคด้วย สภามณฑลจะต้องประสานงานกับรัฐบาลอย่างใกล้ชิดในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศนโยบายและแผนดำเนินงานที่สภามณฑลกำหนดต้องเป็น กรอบในการปฏิบัติ

^{๑๒} Secretary of State for Local Government and Regional Planning, Reform of Local Government in England, pp. 9-11, 35-39.

งานของจังหวัดต่าง ๆ

ในการบริหารงาน ของ แต่ละจังหวัด
สภาจังหวัดจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการกลาง
(Central Committee) ขึ้นชุดหนึ่งเพื่อทำ
หน้าที่ให้คำแนะนำในการวางนโยบาย และ
ในการประสานงานกันต่าง ๆ ของจังหวัด
คณะกรรมการชุดนี้ จะต้อง ควบคุมให้ ฝ่าย
ต่าง ๆ ของจังหวัดปฏิบัติงานตามหลักรัฐ
ประศาสนศาสตร์ นอกจากนี้สภาจังหวัด
อาจแต่งตั้งคณะกรรมการอื่น ๆ เพื่อควบคุม
การปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ เช่น การ
ขนส่ง การจัดการสงเคราะห์ ฯลฯ หาก
สภาจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการเหล่านี้ขึ้น
ให้คณะกรรมการกลางมีอำนาจในการประ
สานงานของคณะกรรมการเหล่านี้ด้วย ราย
ละเอียดในการวางแผนบริหารงานของแต่ละ
จังหวัดให้สภาจังหวัดมีอำนาจกำหนดต่อไป

หน้าที่ของสภามณฑลและสภาจังหวัด
อาจสรุปได้ดังต่อไปนี้

หน้าที่ของสภามณฑล ๔ ประการ

๑. กำหนดนโยบายของมณฑลในการ
ใช้ที่ดินเพื่อกิจการต่าง ๆ และวางนโยบาย
เศรษฐกิจประจำมณฑล เพื่อเป็นหลักใน
การบริหารงานของจังหวัด

๒. วางแผนพัฒนาเศรษฐกิจต่าง ๆ
ข้างล่างนี้

- ก. การศึกษา
- ข. การศึกษาสำหรับบุคคลพิการ
และการศึกษาพิเศษ
- ค. การบริหารการก
- ง. บริการสังคมอื่น ๆ
- จ. บริการด้านวัฒนธรรมและการ
หย่อนใจของประชาชน
- ฉ. การท่องเที่ยว

๓. มีอำนาจ ปฏิบัติงานในส่วนที่จะ
ช่วยให้การบริหารงานสำเร็จตามแผนพัฒนา
ของมณฑลของตน

๔. สามารถให้ความช่วยเหลือในด้าน
งบประมาณแก่โครงการที่จะมีผลประโยชน์
ต่อ มณฑล เป็น ส่วน รวม หรือ ต่อ จั ง หวั ต
หลาย ๆ จังหวัดภายในมณฑล

หน้าที่ของสภาจังหวัด ๑๐ ประการ

- ๑. วางแผนการ บริหาร งาน ภายใน
จังหวัด กำหนดข้อบังคับในการก่อสร้าง
อาคารสถานที่และบริหารงานการคมนาคม
- ๒. จัดอาคารสงเคราะห์
- ๓. ดำเนินงานการประปา การระบาย
สิ่งปฏิกูล การกำจัดขยะมูลฝอย การรักษา

LIRT

การปกครองท้องถิ่นของอังกฤษ

อากาศให้บริสุทธิ์ การจัดสุสานและที่เผาศพ และการรักษาชายฝั่งทะเล

๔. จัดการศึกษา บริหารงานห้องสมุด และการจัดหางานให้เยาวชน

๕. ส่งเสริมศิลปะ กีฬา จัดสวนสาธารณะ และดำเนินกิจการเกี่ยวกับการหย่อนใจ

๖. ให้บริการสังคมแก่บุคคล รวมทั้งการให้บริการทางการแพทย์

๗. ควบคุมอาหาร ยา การชั่งตวง และน้ำหนักของสินค้า ตลอดจนร้านรวงต่าง ๆ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของราษฎรผู้บริโภค ออกบัตรอนุญาตแก่สถานเรียงรมย์ต่าง ๆ และควบคุมทะเบียน สุนัขบัตร มรณบัตร และการสมรส รวมทั้งบัญชีการเลือกตั้ง

๘. บริหารงานตำรวจ การดับเพลิง และการจัดรถพยาบาล

๙. เก็บภาษีท้องถิ่น

๑๐. ประสานงาน การใช้งบประมาณของท้องถิ่นต่าง ๆ ในเขตจังหวัด

ในกรณีของจังหวัดแบบนคร ๓ จังหวัดนั้น เนื่องจากจะมีการแบ่งเป็นอำเภอ จึงให้แต่ละอำเภอรับมอบ อำนาจ บาง อย่างของจังหวัดไปดำเนินการเองโดย จังหวัดไม่

๕๑

ต้องรับภาระในการบริหารงานเลย และมอบอำนาจบางอย่างให้อำเภอไปดำเนินการร่วมกับจังหวัด งานในประเภทแรกได้แก่ งานในหน้าที่ ข้อ ๖ และข้อ ๗ ส่วนประเภทหลังได้แก่ งานในหน้าที่ ข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๕ ความจริงคณะกรรมการวิเคระห์คดีพิมพ์มอดด์ เสนอให้มอบอำนาจในข้อ ๔ และข้อ ๕ แก่อำเภอไปโดยเด็ดขาด แต่คณะรัฐบาลไม่เห็นด้วย อ้างว่ากิจการเกี่ยวกับการศึกษาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ทรัพยากรอย่างกว้างขวาง และหากจะบริหารงานการศึกษาให้ได้ก็จะต้องอาศัยการประสานงานร่วมกับฝ่ายที่รับผิดชอบในการวางแผนทั้งหมดของจังหวัด และในการจัดการคมนาคม ตลอดจนการพัฒนาดิจการต่าง ๆ และในการจัดการศึกษาให้ได้ผลดี ผู้มีอำนาจรับผิดชอบจำเป็นต้องมีอำนาจในเรื่องงบประมาณด้วย จึงให้จังหวัดมีอำนาจในการเก็บภาษีท้องถิ่นโดยเด็ดขาด

ส่วนในกรณีที่ราษฎรในท้องถิ่นประสงค์จะให้คงสภาพตามรูปเดิม ก็ให้สถานะนั้น มีอำนาจเพียง ๔ ประการ ดังต่อไปนี้

๑. มีหน้าที่เป็นตัวแทนของท้องถิ่นในการแสดงออกซึ่งเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

LIRT

๒. มีอำนาจให้คำแนะนำแก่สภาจังหวัดหรือสภามณฑล แล้วแต่กรณีในกิจการที่จะมีผลกระทบกระเทือนต่อท้องถิ่น

๓. มีอำนาจในการเก็บภาษีในท้องถิ่นของตนอีกต่างหากจากภาษีที่สภาจังหวัดเรียกเก็บเพื่อใช้เงินนี้ในการบำรุงท้องถิ่นของตนให้น่าอยู่อาศัยยิ่งขึ้น เช่น สร้างศาลาประชาคม ที่จอดรถ ตลาด ทางเท้า ฯลฯ

สรุป

แนวการปรับปรุงการปกครองท้องถิ่นตามโครงการใหม่ ได้รับการสนับสนุนทั้งจากรัฐบาลและพรรคฝ่ายค้าน การเปลี่ยนแปลงตามรูปใหม่นี้จะมีผลลบสร้างแนวอาณาเขตของจังหวัดและอำเภอตามรูปเดิม ทำให้จังหวัดมี ขนาดใหญ่ใน ระดับ ทัด เทียม กัน และไม่มีการกระจายอำนาจไปให้อำเภอเช่นตามรูปเดิม ยกเว้นแต่ในเขตจังหวัดแบบนคร (metropolitan area) ซึ่งมีเพียง ๓ จังหวัด จังหวัดแต่ละจังหวัดจะมีขนาดระหว่าง ๒๕๐,๐๐๐ คน ถึง ๑,๐๐๐,๐๐๐ คน อย่างไรก็ตามการแบ่งเขตการปกครองท้องถิ่นโดยอาศัยหลักจำนวนประชากรนี้ ก็ยังไม่เป็นที่รับกันทั่วไปโดยเด็ดขาดว่าจะได้ผลดีที่สุด ทั้งนี้ เพราะ กฎ ความ ประ หยัก ทาง เศรษฐกิจนั้นเมื่อนำ มา ประยุกต์กับการปกครองท้องถิ่นยังใช้ไม่ได้ผลเต็มที่ ทั้งนี้เพราะ

๔. เฉพาะในเขตจังหวัดที่ไม่ใช่จังหวัดแบบนคร สภาพท้องถิ่นเหล่านี้จะมีส่วนมีเสียงในการจัดกิจการต่างๆ ที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานของจังหวัด เช่น การสร้างอาคารที่อยู่อาศัย การรักษาป่า การปรับปรุงทางหลวง และการแต่งตั้งครูใหญ่หรือผู้จัดการโรงเรียน เป็นต้น

ไม่สามารถวัด แรงงาน และทุน ที่ใช้ จ่าย (input) และผลสำเร็จ (output) ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้โดยไม่บิดเบือนเช่นการวัดแรงงานและทุนที่ใช้จ่าย และผลสำเร็จของบริษัทหนึ่ง ๆ ได้ ปริมาณหน่วยค่าใช้จ่ายหรือปริมาณของทรัพยากรที่ใช้ในการบริหารงานท้องถิ่น ยังถือไม่ได้ว่า เป็นจำนวนหน่วยของแรงงาน และทุนที่ใช้จ่ายไป เพราะค่าใช้จ่ายและปริมาณของทรัพยากรมีคุณค่าต่าง ๆ กันไปตามแต่ละท้องถิ่น หรือจะถือเอาจำนวน ประชากรใน ท้องถิ่นเป็นผลสำเร็จ ของ การ บริหารงาน ก็ไม่ได้ เพราะปริมาณของบริการที่ราษฎรแต่ละคนได้รับตลอดจนคุณภาพของบริการเหล่านี้จะมีระดับต่าง ๆ กันไปในท้องถิ่นหนึ่ง ๆ

การปกครองท้องถิ่นตามรูปใหม่ จะริกรอนอำนาจของหน่วยการปกครองท้องถิ่น

LIRT

ต่าง ๆ ในปัจจุบัน เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานให้ประหยัด และมี ประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ดี อำนาจที่เคยเป็นของประชาชนในท้องถิ่นก็ยังเป็นอำนาจ ของ หน่วย การปกครองท้องถิ่นตามรูปใหม่ รัฐบาลได้ประกาศว่าจะออกพระราชบัญญัติเพื่อการนี้ ในระหว่างปี ค.ศ. ๑๙๗๑-๑๙๗๒ และจะตั้งคณะกรรมการ พนักงานหน่วยการปกครองท้องถิ่น (Local Government Staff Commission) เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับการโยกย้ายแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของหน่วยการปกครองท้องถิ่นตามรูปใหม่ เพื่อรักษาสผลประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ในเทศบาลและหน่วยการปกครองท้องถิ่นในปัจจุบัน ประชาชนโดยทั่ว ๆ ไปก็ให้ความสนับสนุนรัฐบาลในการที่จะดำเนินการในเรื่องนี้ต่อไป

เนื่องจากไม่มีสูตรตายตัวว่าการปกครองท้องถิ่น ในรูปใด จะเป็นประโยชน์ ต่อประเทศเป็นส่วนรวมอย่างเต็มที่ หลักสำคัญของการปกครองท้องถิ่น จึง อยู่ตรงประเด็นที่ว่าในการบริหารงานนั้น ผู้บริหาร

ได้ปฏิบัติงานไปโดยคำนึงถึงผลประโยชน์และสวัสดิการของราษฎรในท้องถิ่นอย่างทั่วถึงหรือไม่ การที่จะบริหารงานได้เช่นนี้ก็ขึ้นอยู่กับบุคคลผู้บริหาร การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยหมายความว่า ในการปกครองนั้น ๆ จะต้องมีการนำความคิดเห็นของประชาชนมาประกอบในการพิจารณาดำเนินงานและในขณะเดียวกันก็จะต้องมีการแลกเปลี่ยนความรู้ สึก ระ หว่างผู้ดำเนินงานและเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ กับราษฎรทั่วไป ทั้งนี้กล่าวสั้น ๆ ได้ว่าประชาชนทุกคนต้องมีหน้าที่ออกความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ส่วนทางฝ่ายบริหารนั้นก็จะต้องจัดหน่วยการปกครองให้มีรูปลักษณะที่จะส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของตน หากการปกครองท้องถิ่นในเขตใดจัดได้เช่นนี้ก็ย่อมทำให้การปกครองในเขตนั้นมีลักษณะเป็นประชาธิปไตย และ จะเป็น ประโยชน์ ในการบริหารงานเพื่อสวัสดิการและความอยู่ดีกินดีของราษฎรทั่วไปอย่างแท้จริง

หนังสือที่อ่านประกอบเรื่อง

- Benemy, F.W.G. **Whitehall – Town Hall**, New York: Toplinger Publishing Co., Inc., 1966.
- Drain, Geoffrey. **The Organization and Practice of Local Government**. London: Heinemann, 1966.
- Greater, London Council. **Extract from The Agenda Paper for The Council Meeting on Tuesday 25 March 1969**. London: the County Hall, 1969.
- Redcliffe—Maud. **Local Government Reform**. London: Her Majesty's Stationery office, 1969.
- Richards, Peter G. **The New Local Government System**. London: Unwin University Books, 1963.
- Robson, William A. **Local Government in Crisis**. London: George Allen and Unwin Ltd., 1966.
- Secretary of State for Local Government and Regional Planning. **Reform of Local Government in England**. London: Her Majesty's Stationery Office, 1970.
- United Nations Technical Assistance Programme. **Seminar on Central Services to Local Authorities**. New York: United Nations, 1964.
- Welsh, Laurence. **Royal Commission on Local Government**. London: Charles Knight and Co., Ltd., 1967.

ข้าราชการไทย

ลำเนียง รามคิลก
ผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่นโท
จังหวัด พิ จิ ต ร

ได้มีผู้เขียนเกี่ยวกับเรื่องคุณสมบัติหรือคุณลักษณะ
ของบุคคลที่เป็นข้าราชการที่ ตลอดทั้งการที่จะเป็นนัก
บริหารหรือผู้นำ หรือหัวหน้างาน ปรากฏแพร่หลายมามาก
ต่อมากแล้ว แต่ก็ประกอบนี้มากบ้างน้อยบ้างตามแต่ละ
ทักษะ แต่ยังไม่วัดพบหรือไม่วัดเห็นว่ามีความสมบัติหรือ
คุณลักษณะเพียงชั่วเดียวแล้วเป็นข้าราชการที่ดีได้ หรือ
เป็นนักบริหารได้ ก็เห็นจะต้องอาศัยศาสตร์อื่น เช่น
โหราศาสตร์ ที่ว่าจุดแล้วแต่ “ดวง” กระทบ

ใครจะขอเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ แต่ขอให้
เป็นข้าราชการชนิดดีเท่านั้น และขอให้เป็นหลักเกณฑ์แบบ
ไทย ๆ เลียบ้าง โดยแยกออกเป็นหัวข้อ ๆ ดังนี้

- ก. คุณสมบัติมีองค์ประกอบอะไรบ้าง
- ข. คุณสมบัติ ดัง กล่าวมี ความ สำคัญ มากน้อย กว่ากัน
อย่างไร
- ค. ข้อเสนอแนะ

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

เห็นจะไม่ต้องกล่าวว่า การที่จะให้คนใดคนหนึ่งมีคุณสมบัติครบถ้วนทุกอย่างทุกประการนั้น ย่อมหายากหรือเป็นไปได้ยากมาก อาจจะมีขาดตกบกพร่องไปบ้างในบางข้อ บางประการหรือละกันไปเป็นธรรมชาติของโลก ยกเว้นแต่องค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เท่านั้น

ก. คุณสมบัติเบื้องต้น ประกอบอะไรบ้าง

ปรากฏตามหลักฐานของกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๑ (๑) กล่าวไว้ในคำปรารภว่าข้าราชการที่จะเลือกสรรเข้ามาทำงานจะต้องประกอบด้วย

๑. มีความรู้
๒. มีความสามารถ
๓. รักงาน

เพียง ๓ ข้อนี้ยังไม่เพียงพอ ยังจะต้องมีข้ออื่น ๆ อีก คือ

๔. ความประพฤติดี และ
๕. อายุเวลาในราชการเป็นประมาณ (อาวุโส)

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๗๖ (๒) ได้แก้ไขกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับข้าราชการที่ควรจะเลื่อนตำแหน่งหรือก้าวหน้าในราชการจะต้องประกอบด้วย

๑. มีคุณวุฒิ
๒. มีความสามารถ

ซึ่งต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๘๒, ๒๔๘๕ และ ๒๔๙๕ (๓) ได้มีกฎหมายข้าราชการพลเรือนตราออกใช้ถึงกล่าวมานี้ ก็ยังมีหลักเกณฑ์ทำนองเดียวกันกับกฎหมายฉบับก่อน ๆ โดยเบื้องต้นประกอบรวม ๒ ประการ คือ มีคุณวุฒิ กับความสามารถ จนกระทั่งในปี พ.ศ. ๒๔๙๗ ได้มีกฎหมายตราออกใช้ใหม่ (ที่ใช้อยู่ในขณะนี้) ได้กำหนดหลักเกณฑ์รวม ๓ ข้อ คือ

๑. มีความประพฤติ
๒. มีความรู้
๓. มีความสามารถ

(๑) พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ๒๔๗๑

(๒) พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ๒๔๗๖

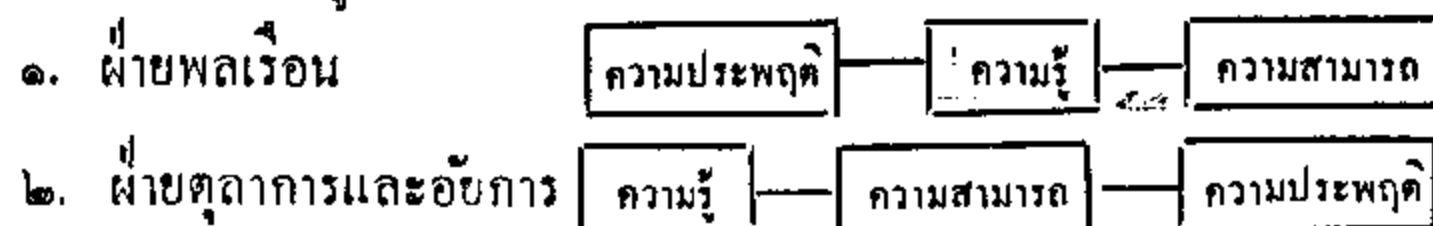
(๓) พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน ฉบับที่ ๒๒

เมื่อนำไปเปรียบเทียบกับข้าราชการฝ่ายอื่น เช่น ข้าราชการตุลาการ และข้าราชการอัยการ^(๔) ก็มีหลักเกณฑ์เหมือนกันเพียงแต่จัดลำดับองค์ประกอบแตกต่างกันไป ดังนี้

๑. มีความรู้
๒. มีความสามารถ
๓. มีความประพฤติ

ซึ่งหากเขียนเป็นรูปภาพก็จะได้ดังนี้

ก็น่าจะสงสัยอยู่เหมือนกันว่า องค์ประกอบทั้ง ๓ ข้อ ทำไมจัดเรียงลำดับไม่เหมือนกัน หรือไม่มีความสำคัญแตกต่างกันหรืออย่างไร จะได้กล่าวต่อไป

ข. คุณสมบัติดังกล่าวมีความสำคัญมากน้อยต่างกันอย่างไร

องค์ประกอบทั้ง ๓ ข้อ ข้อใดสำคัญที่สุด หรือสำคัญมากน้อยกว่ากัน หรือสำคัญเท่า ๆ กันน่าจะได้อภิปรายกันให้ละเอียดรอบคอบตามสมควร โดยจะขอเปรียบเทียบเป็นอย่าง ๆ ดังนี้

ประเภทที่ ๑	{	๑. มีความประพฤติดี ไม่มีความรู้ ไม่มีความสามารถ ๒. มีความรู้ดี ไม่มีความสามารถ ความประพฤติเลว ๓. มีความสามารถ ไม่มีความรู้ ความประพฤติเลว
ประเภทที่ ๒	{	๑. มีความประพฤติดี มีความรู้ ไม่มีความสามารถ ๒. มีความประพฤติดี มีความสามารถ ไม่มีความรู้ ๓. มีความรู้ มีความสามารถ มีความประพฤติเลว
ประเภทที่ ๓		มีความรู้ มีความสามารถ และมีความประพฤติดี

จะเห็นว่าพวกประเภทที่ ๑ อยู่ในลักษณะไม่ดี ไปไม่รอด ส่วนประเภทที่ ๒ ก็ขึ้นกว่าประเภทแรกพอเอาตัวรอดไปได้บ้างเข้าทำนองว่า “เข้าซาม เย็นซาม”

(๔) พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๔๘๗ และ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือนฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๔๙๓

แต่ถึงอย่างไรก็ตาม เมื่อไม่ได้คุณสมบัติตามหลักเกณฑ์อย่างครบถ้วนอย่างประเภทที่ ๓ แล้ว แม้จะมีคุณสมบัติอย่างน้อย ๒ ข้อก็ยังดี โดยจะขอเรียงลำดับความสำคัญดังนี้

๑. มีความประพฤติดี มีความสามารถ แต่ไม่มีความรู้ ถือว่า
๒. มีความประพฤติดี มีความรู้ แต่ไม่มีความสามารถ ถือว่า
๓. มีความรู้ มีความสามารถ แต่ความประพฤติเลว

อาจมีผู้คนคัดค้านไม่เห็นด้วย เพราะคนที่มีความรู้อาจจะมีความสำคัญมาก หรือมีความจำเป็นที่สุจริตลงมาก็มีความสามารถ ส่วนความประพฤติเป็นเรื่องมีความสำคัญน้อยเป็นส่วนประกอบ หรือไม่ควรกล่าวถึงโดยเห็นว่าเป็นข้าราชการที่ดี หรือหัวหน้าคนจะขาดองค์ประกอบเรื่องความรู้ไม่ได้เลย และว่าเมื่อมีความรู้แล้วย่อมจะมีความสามารถตามมาในภายหลัง แต่ถึงอย่างไรผู้เขียนก็จะพยายามเปรียบเทียบหรือชี้ให้เห็นว่ามันสำคัญมากน้อยกว่ากันอย่างไร

จริงอยู่อาจมีผู้คัดค้านอีกว่า องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดน่าจะอยู่ที่ “เงิน” แต่ผู้เขียนก็มีได้นำเอาเรื่องนี้มากล่าวถึงเลย หรือมองข้ามไป แม้จะเป็นที่ประจักษ์อยู่แล้วว่า “มีเงินเหมือนมีแก้วสารพัดนึก” แต่เพื่อที่จะมองข้ามในเรื่องนี้ไปหรืออยู่นอกประเด็นเสียโดยถือเสียว่าเป็นองค์ประกอบที่ยกเว้นแต่ที่จะนำมาเปรียบเทียบกันจริงๆ แล้ว ก็เห็นจะสู้วิชาความรู้ไม่ได้อยู่นั่นเอง ตามคำกล่าวที่ว่า^(๕)

“อย่าเกียจคร้านการเรียนเร่งออกส่าห์
มีวิชาเหมือนมีทรัพย์อยู่นับแสน
จะตกถิ่นฐานใดคงไม่แคลน
ถึงคับแค้นก็พออยู่ประหนึ่งคน ”

ความรู้กับความสามารถ

ความรู้กับความสามารถอย่างไหนสำคัญมากน้อยกว่ากัน โดยจะพิจารณาวินิจฉัยให้เด็ดขาดลงไปเลยว่าอะไรสำคัญกว่ากัน จะไม่คำนึงว่าความรู้ต้องเกิดก่อน แล้วความสามารถ

(๕) นิติสารสาธก ของพระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร)

จึงตามมาภายหลัง หรือจะกล่าวว่าไม่มีความรู้แล้ว ความสามารถจะเกิดขึ้นได้อย่างไร ผู้เขียนยอมรับว่าความรู้เป็นสิ่งสำคัญขาดไม่ได้ และต้องเกิดก่อน มีมาก่อน แต่ก็สำคัญมากไปกว่าความสามารถได้ ทั้งนี้ โดยอาศัยคำพังเพยที่ว่า

“ความรู้ท่วมหัวเอาตัวไม่รอด” หรือคำโคลงที่ว่า(๖)

ฝูงชนกำเนิดคล้าย คลั่งกัน

ใหญ่ย่อมเพศผิพรรณ แผลก้าง

ความรู้อาจเวียนทัน กันหมด

ยกแต่ชั่วดีกระด้าง ห่อนแก้กาเหว

และเพื่อที่จะให้เห็นชัดว่าความรู้สู่ความสามารถไม่ได้อย่างแท้จริง ตามคำพังเพยที่ว่า “สิบรู้ไม่เท่าชำนาญ”

ดังนั้น จึงเป็นอันชัดได้เลยว่า ความชำนาญสำคัญกว่าความรู้

ความสามารถกับความประพฤติ

ได้กล่าวแล้วว่าความสามารถสำคัญเหนือกว่าความรู้ ต่อไปก็จะพิจารณาว่าความสามารถกับความประพฤติ อย่างไหนสำคัญกว่ากัน ถ้าคิดดูอย่างผิวเผินแล้ว ความสามารถน่าจะเทียบกับความประพฤติไม่ได้ เพราะเป็นคนละเรื่องคนละอย่าง ไม่เหมือนกับความรู้กับความสามารถ แต่ก็เพื่อประโยชน์ที่จะนำมาจัดลำดับความสำคัญไว้ เป็นทางประกอบของคุณสมบัติการเป็นข้าราชการที่ดี โดยมองให้ลึกซึ้งทั้งทางโลกและทางธรรม ซึ่งต่างยกย่องความเป็นเอกของความประพฤติว่าสูงสุด ซึ่งจะปรากฏตามพระพุทธศาสนสุภาษิตกล่าวว่า(๗)

“ผู้ชอบธรรม เป็นผู้เจริญ”

“ผู้ขงธรรม เป็นผู้เสื่อม”

“ธรรมที่ประพฤติดีแล้ว นำสุขมาให้”

“ผู้ประพฤติธรรม ย่อมอยู่เป็นสุข”

“ศีลเป็นเยี่ยมในโลก” เป็นต้น

(๖) พระราชนิพนธ์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

(๗) พุทธศาสนสุภาษิต เต็ม ๑ พ.ศ. ๒๕๑๑ ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส

LIRT

หรือในทางโลกก็มีว่า

“อันตัวตัวตายเมื่อภายหลัง ชอก็ยังยืนอยู่ไม่รู้หาย”

“และคำโคลงที่ว่า (๔)

“พฤษภกาสร	อิกกุญชรอันปลดปลง
โททนต์เส่นกง	สำคัญหมายในกายมี
นรชาติวางวาย	มลายสิ้นทั้งอันทรีย์
สถิตหัวแต่ชั่วดี	ประทับไว้ในโลกา”

“เสียสิ้นสงวนศักดิ์ไว้ วงศ์หงษ์ (๕)

เสียศักดิ์สู่ประสงค์ สิ่งรู้

เสียรู้เร่งดำรง ความสัตย์ ไฉน

เสียสัตย์อย่าเสียสุ ขัมม้วยมรณา”

ซึ่งก็เป็นทีประจักษ์อยู่แล้วว่า ความประพฤติของมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญที่สุด แม้ชีวิตก็สำคัญไม่เท่า และเมื่อตายไปแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างก็ย่อมจะสิ้นไปด้วย แต่ความประพฤติ หรือความดียังคงอยู่ตลอดไปก็เห็นจะพอสรุปได้ว่า ความรู้ ความสามารถ และความประพฤติ มีความสำคัญมากกว่ากันอย่างแน่นอน นอกจากนี้ก็ยังมีผู้เขียนไว้ว่า^(๑๐) “คุณลักษณะที่จะช่วยให้คนเราเจริญก้าวหน้าได้มีอยู่ ๓ ประการ คือ ๑. ความรู้ ๒. ความสามารถ และ ๓. ความประพฤติ ทั้งสามอย่างนี้ต้องดีพร้อม จึงจะก้าวหน้าได้” โดยขอสรุปเรียบเรียงลำดับความสำคัญมากกว่ากันเสียใหม่ ดังนี้

๑. ความประพฤติ สำคัญที่สุด
๒. ความสามารถ รองลงมา และ
๓. ความรู้ เป็นพื้นฐาน

ค. ข้อเสนอแนะ

ตามที่ได้เรียงลำดับความสำคัญมากกว่ากันขององค์ประกอบคุณ สมบัติหรือคุณลักษณะข้าราชการที่ดีดังกล่าวมาแล้วนั้น อาจจะวางกำหนดกฎเกณฑ์จากความสำคัญมากที่สุด

(๔)(๕) คำโคลงกฤษณาสอนน้อง และโคลงโลกนิติ

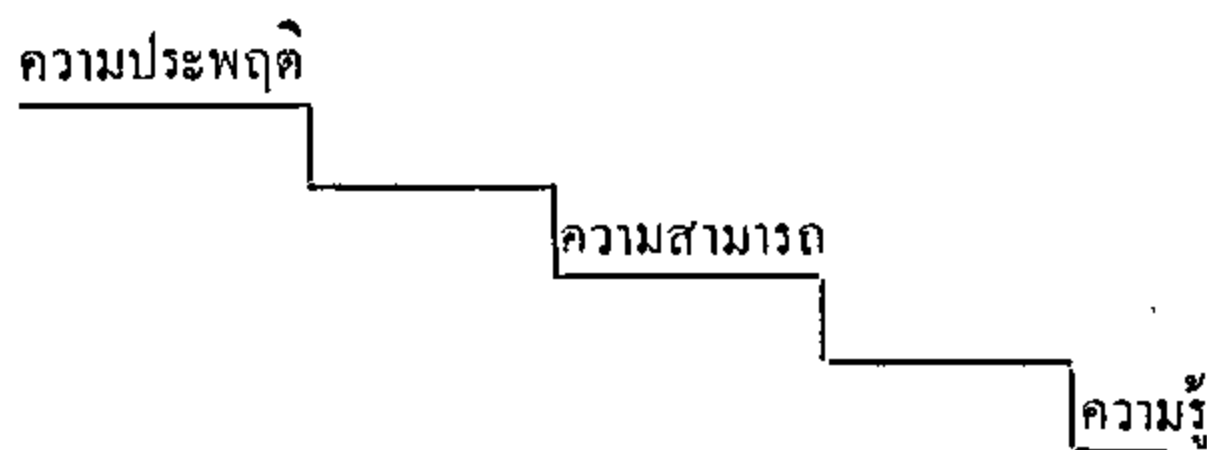
(๑๐) แบบเรียนศีลธรรม ชั้น ม.ศ. ๒ (๒๕๐๖) โดย พ.อ. ปิ่น มุทุกันต์

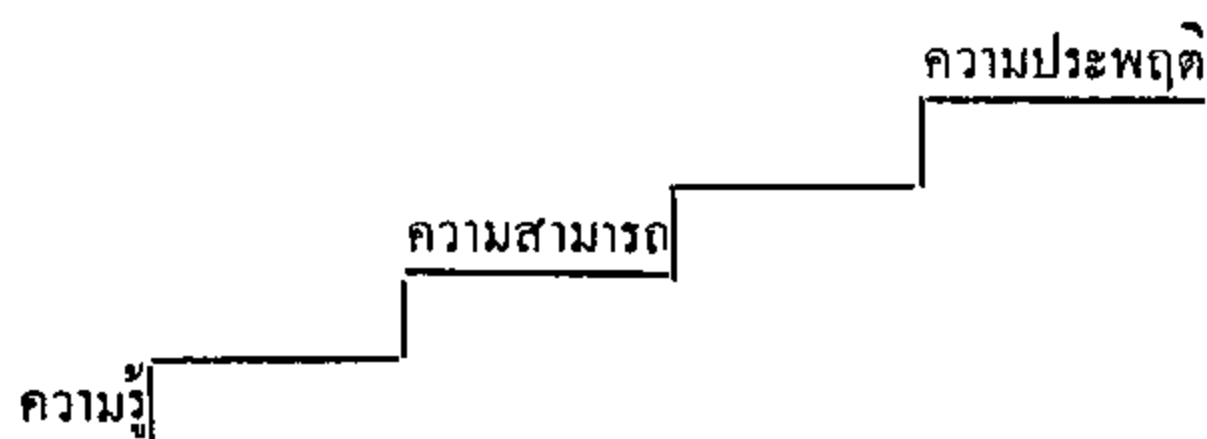
LIRT

สุดไปหาความสำคัญที่น้อยรองลงไปตามลำดับก็จะได้ทั้งนี้ ความประพฤติ ความสามารถ และความรู้ หรือจะจัดเรียงลำดับเสียใหม่จากความสำคัญน้อยขึ้นไปหาความสำคัญมากกว่าจนกระทั่งสำคัญที่สุดก็จะได้ทั้งนี้ ความรู้ ความสามารถ และความประพฤติ สำหรับองค์ประกอบรวม ๓ ข้อนี้ คงเป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้ประกอบพิจารณาอย่างกว้าง ๆ จะไม่พิจารณารายละเอียดปลีกย่อยขององค์ประกอบแต่ละข้อออกไปอีก ทั้งนี้สุดแล้วแต่เหตุการณ์เป็นสำคัญ นอกจากนี้สำหรับองค์ประกอบทั้ง ๓ ข้อ หากจะนำไปใช้กับบุคคลที่เป็นข้าราชการที่ดีได้ทุกคนหรือไม่นั้น ใครขอเสนอแนะโดยแยกออกเป็นข้าราชการ ๒ ระดับด้วยกัน คือ

๑. ข้าราชการระดับผู้ใหญ่ ให้ถือเป็นหลักเกณฑ์ที่พึงปฏิบัติก่อนหลังกันตามขั้นบันไดลงดังนี้

๒. ข้าราชการระดับชั้นผู้น้อย ให้ถือปฏิบัติอย่างเดียวกันกับประเภทแรก แต่กลับกันโดยไต่บันไดขึ้นตามลำดับดังนี้

นักบินพาณิชย์นัดหยุดงาน

บทความ ของ สถาบันวิทยุกระจายเสียง
แห่งประเทศไทย ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๕

เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๑๕ บรรดานักบินพาณิชย์
ต่าง ๆ ๒๒ สาย ส่วนใหญ่เป็นสายการบินในยุโรปได้พากัน
นัดหยุดงานเป็นเวลา ๒๔ ชั่วโมง ตามคำเรียกร้องของ
สหพันธ์สมาคมนักบินพาณิชย์ระหว่างประเทศ ทั้งนี้เนื่อง
จากสหพันธ์ สมาคม ดัง กล่าว ต้อง การ ประท้วง ในกรณี ที่
สหประชาชาติ มิ ได้ ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อใช้
มาตรการต่อต้านโจรสลัดทางอากาศให้ได้ผล

ก่อนหน้านี้ สหพันธ์สมาคมนักบินพาณิชย์ระหว่าง
ประเทศ ได้เรียกร้อง ให้ คณะมนตรีความมั่นคงเปิดประชุม
ดำเนินการมาตรการป้องกันการขู่บังคับเครื่องบิน หรือการขูดรีด
เงินจากบริษัทการบิน ครั้นเมื่อเห็นว่าสหประชาชาติมิได้
ดำเนินการอย่างกระตือรือร้นในเรื่องนี้ ทั้ง ๆ ที่ผู้แทนสหรัฐ
อังกฤษ และอิตาลี พยายามเรียกประชุมคณะมนตรีความ
มั่นคงในเร็ววันก็ตาม เมื่อเป็นเช่นนั้นสหพันธ์สมาคมนัก
บินพาณิชย์ระหว่าง ประเทศจึงได้เรียกร้อง ให้มีการนัด
หยุดงาน หลังจาก ที่ ประธานสหพันธ์สมาคมนดังกล่าวแล้ว
ได้เข้าพบนายเคิร์ต ว็อลด์ไฮม์ เลขาธิการสหประชาชาติ

LIRT

การนัดหยุดงานของนักบินพาณิชย์เพื่อประท้วงสหประชาชาติดังกล่าวแล้ว มีแต่ประเทศในยุโรปเท่านั้นที่ได้รับความกระทบกระเทือนมากที่สุด ทั้งนี้หมายถึงประเทศในยุโรปตะวันตกในเมื่อสายการบินในยุโรปตะวันตกเกือบทั้งหมดและสายการบิน ในสหรัฐ อีกบางสายได้พากันนัดหยุดงานอย่างแข็งขัน มีนักบินที่นัดหยุดงานในวันนั้นไม่น้อยกว่า ๔๔,๐๐๐ คน สนามบินสำคัญ ๆ ในยุโรป เช่นท่าอากาศยานฮีทโธว์ในอังกฤษ ท่าอากาศยานออร์ลีในฝรั่งเศส ท่าอากาศยานฟรังค์เฟิร์ตในเยอรมันตะวันตก อยู่ในสภาพเกือบว่างเปล่า

แต่สำหรับในสหรัฐเอง ไม่ได้รับความกระทบกระเทือนแต่อย่างใด ในเมื่อมีสายการบินระหว่างประเทศของสหรัฐไม่กี่สายที่นักหยุดงาน แต่สายการบินภายในประเทศได้ปฏิบัติงานตามปกติ ในกลุ่มรัฐอาหรับ สายการบินของประเทศในกลุ่มนี้ต่างพากันคัดค้านการนัดหยุดงาน โดยอ้างว่า การนัดหยุดงานเป็นการปฏิบัติงานตามความต้องการของอิสราเอล ในเอเชียก็ได้รับความกระทบกระเทือนจากการนัดหยุดงานดังกล่าวแต่อย่างใด เพราะสายการบินของประเทศในเอเชียแทบทั้งหมด มิได้เป็นสมาชิกสหพันธ์สมาคมนักบินพาณิชย์ระหว่างประเทศ

ประเทศต่าง ๆ ได้พากันพิจารณาค้นคว้าหาวิธีที่จะป้องกันมิให้มีการชู้บังคับเครื่องบิน หรือชู้กรีดเงินจากสายการบิน โดยคุกคามที่จะวางระเบิดทำลายทั้งเครื่องบินและผู้โดยสาร แท้จนบัดนี้ก็ยังไม่พบวิธีปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งที่ได้ผล นอกจากจะมีการป้องกันมิให้ผู้โดยสารเครื่องบินนำอาวุธติดตัวขึ้นไป โดยใช้เครื่องอุปกรณ์ทางวิทยาศาสตร์ชนิดต่าง ๆ ในการตรวจค้นอาวุธที่ผู้โดยสารเครื่องบินซุกซ่อนไปในร่างกาย

บรรดานักบินของสายการบินต่าง ๆ ซึ่งได้เปิดประชุมขึ้น ณ กรุงลอนดอนเมื่อวันที่ ๘ มิ.ย. นี้ได้ลงมติที่จะให้สายการบินระหว่างประเทศใช้วิธีบอยคอตทุกประเทศ ซึ่งให้ที่พักพิงแก่ผู้ที่ชู้บังคับเครื่องบินหรือผู้ที่ชู้กรีดเอาเงินจากบริษัทการบิน โดยมีได้ลงโทษแก่บุคคลเหล่านั้น ฐานประกอบอาชญากรรม ที่ประชุมดังกล่าวต้องการที่จะให้บอยคอตประเทศเหล่านั้นด้วยวิธีมิให้สายการบินของประเทศต่าง ๆ แวะลงในประเทศดังกล่าวแล้ว อันจะ

ทำให้ประเทศซึ่งให้ที่พักพิงแก่คนร้ายขาดการติดต่อกับโลกภายนอกโดยทางสายการบิน อีกทั้งต้องสูญเสียประโยชน์อีกมากมายหลายอย่างด้วยกัน อันจะพึงมีพึงได้จากสายการบินพาณิชย์ของนานาชาติ

รัฐบาลอิสราเอลเคยเสนอแนะให้ใช้วิธีเหินขาดแก่คนร้ายที่ขู่บังคับเครื่องบิน กล่าวคือ ให้พยายามสังหารชีวิตคนร้ายประเภทนี้เสีย เพื่อที่จะเกิดความเช็ดหลาบไม่มีผู้ใดกล้าปฏิบัติเช่นนั้นอีกในภายหลัง ดังเช่นอิสราเอลเองได้เคยปฏิบัติเช่นนั้นมาแล้วสองครั้ง สองคราวในการยิงคนร้ายชาวอาหรับที่ขู่บังคับเครื่องบินของอิสราเอลครั้งหนึ่ง และของเบลเยียมอีกครั้งหนึ่งเสียชีวิตรวม ๓ คนด้วยกัน ทางกรอิสราเอลอ้างว่า ถ้าประเทศต่าง ๆ ปฏิบัติการแบบเดียวกับอิสราเอลแล้ว กรณีขู่บังคับเครื่องบินจะไม่มีทางเกิดขึ้นได้

นายเบนจามิน เกลวิส ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการขนส่งของสหรัฐ ซึ่งเคยมียศชั้นนายพลในกองทัพอากาศสหรัฐมาแล้ว ได้แถลงเมื่อวันที่ ๘ มิ.ย. นี้ เรียกร้องให้สายการบินต่าง ๆ ยุตินโยบายที่ยอมอ่อนข้อแก่ผู้ขู่บังคับนักบินโดยให้ใช้วิธีการตอบโต้อย่างแข็งกร้าว นายเบนจามิน เกลวิส กล่าวว่า มีบ่อยครั้งเหลือเกินที่ผู้ขู่บังคับเครื่องบินได้รับการและได้รับการสนองตอบความต้องการในระหว่างที่เขาประกอบอาชญากรรมอยู่นั้นดียิ่งกว่าผู้โดยสารเครื่องบินชั้นหนึ่งเสียอีก มีบ่อยครั้งเหลือเกินที่สายการบินต่าง ๆ ได้รับรวบรวมเงินโดยเร็วตามจำนวนที่คนร้ายต้องการ ในทัศนะของนายเกลวิสอาจเห็นว่า การกระทำเช่นนั้นมิแต่จะช่วยให้คนร้ายได้ใจแล้วก็จะก่อการร้ายต่อไปอีก ผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการขนส่งสหรัฐยังได้กำหนดมติเตียนในข้อที่สายการบินต่าง ๆ ไม่ยอมพึ่งพาอาศัยความสามารถของเจ้าหน้าที่เอฟบีไอของสหรัฐในการปราบคนร้าย เขากล่าวว่าเจ้าหน้าที่ เอฟ บี ไอ ซึ่งมีอาวุธอย่างครบครันและได้รับการฝึกหัดอบรมในการปราบเหล่าร้ายมาเป็นอาชีพ สามารถที่จะปราบปรามคนร้ายในขณะที่ก่ออาชญากรรมได้เป็นอย่างดี แต่เจ้าหน้าที่เอฟบีไอจะเข้าพัวพันได้ ก็ต่อเมื่อเป็นไป โดยความยินยอมพร้อมใจของสายการบินและของนักบิน ประจำเครื่องบินที่ถูกขู่บังคับ

ในขณะนี้สหประชาชาติก็ได้เริ่มพิจารณา ในด้านหา
ทางป้องกันการขู่บังคับเครื่องบินอยู่แล้ว แม้ว่าจะปฏิบัติ

LIRT

การล่าช้ามาเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี สหประชาชาติอาจพบวิธีที่แยบยลในการป้องกันมิให้เกิดโจรสลัดขู่บังคับเครื่องบินกลางอากาศก็เป็นได้ แต่ในขณะนี้ยังไม่พบวิธีอื่นใดที่ได้ผลอย่างจริงจังและแน่นอน การตรวจค้นสิ่งของที่ผู้โดยสารเครื่องบินนำติดตัวไปอย่างละเอียดถี่ถ้วน ยังคงเป็นวิธีเดียวที่จะป้องกันมิให้การขู่บังคับเครื่องบินอุบัติขึ้นได้

□ □

การประชุมที่ขิมลา

ส. สภา

นางอินทรา คานธี นายกรัฐมนตรีอินเดียกับประธานาธิบดี
อาลี บุคโต แห่งปากีสถาน ได้พบปะเจรจากันที่เมืองขิมลา เมื่อ
วันที่ ๒๘ มิถุนายนที่แล้ว เมืองขิมลาเป็นเมืองสำคัญในประวัติ-
ศาสตร์ของอินเดียมาช้านาน เมื่อ ๖๐ ปีก่อน อังกฤษใช้เมืองนี้
เป็นที่พิจารณากำหนดแนวพรมแดนด้านตะวันออกเฉียงเหนือของ
อินเดียขึ้น ตั้งชื่อว่า แนวแมกมาฮอน ซึ่งได้กลายเป็นเหตุสำคัญ
เรื่องหนึ่งที่ทำให้จีนแดงกับอินเดียพิพาทบาดหมางกันอยู่ในปัจจุบันนี้
นอกจากนั้น เมืองขิมลายังเป็นเมืองสำคัญที่คนอินเดียในยุค
ศตวรรษที่ ๒๐ จะลืมไม่ได้ เพราะที่เมืองนี้มีหัตมคานธีผู้ซึ่ง
อินเดียถือว่าเป็นอวตารกลับชาติมาเกิด ดับยุคเชิญให้เพื่อนร่วม
ชาติกับบัณฑิตเยาหวราลเนห์รู มหาบุรุษคนที่สองรองจากมหา-
ตมคานธี ได้พบปะปรึกษาหารือกันอยู่เสมอ เพื่อวางแผนกลยุทธ์
อหิงสา เรียกร้องเอกราชจากอังกฤษจนเป็นผลสำเร็จ ทำให้อินเดีย
มีฐานะเป็นประเทศเอกราชที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยเสรี
ใหญ่ที่สุดทางภาคเอเชีย ดังที่เห็นกันขณะนี้

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

การประชุมที่ฉิมลา

ท้ายเหตุนี้ การที่อินเเคียเลือกเอาเมืองฉิมลาเป็นสถานที่พบปะเจรจากับผู้นำปากีสถาน จึงเป็นเรื่องวักควารู้สึกอย่างหนึ่งของอินเเคีย นั่นคือ อินเเคียถือว่า การเจรจาดังนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในอันที่จะจารึกลงไว้ใน ประวัติศาสตร์ บทใหม่ระหว่างประเทศทั้งสอง ตลอดจนประวัติศาสตร์ภูมิภาคเอเชียกลางด้วยว่า อินเเคียกับปากีสถาน ซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็นมิตรคอยคอกันตาย ต่อสู้เพื่อเอกราช แยกตัวกลายเป็นศัตรูกันไปอย่างชัดเจน ทางเชื้อชาติ ศาสนาและดินแดน จนถึงกับต้องแยกออกจากกันเป็นคนละประเทศนั้น บัดนี้ ได้ตกลงจะผูกมิตรทางขจัดความเป็นศัตรู ความเป็นปรปักษ์ต่อกัน เพื่อที่จะหันหน้าเข้าอยู่ร่วมกันโดยสงบต่อไปในภายภาคหน้าอีกแล้ว แต่จะสำเร็จแค่ไหน ก็เป็นเรื่องที่จะต้องคอยดูกันต่อไปในอนาคต เมื่อทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องต้องกันว่า ถึงเวลาที่จะต้องพยายามขจัดความเป็นศัตรูกันเสีย ก่อนที่เอเชียกลางจะกลายเป็นชนวนระเบิดอันแรง ทำให้ทั้งสองฝ่ายต้องพินาศล่มจมไปด้วยกัน ทั้งสองจึงเห็นพ้องต้องกันต่อไปว่า ควรให้ความสำคัญแก่การเจรจาดังนี้ ตั้งแต่แรกเริ่ม โดยถือเอาฉิมลาซึ่งเคยเป็นเมืองมหาไชยคัมภีร์ให้ทั้งสองฝ่ายบรรลุเอกราช และ

๖๗

จุดหมายของประเทศเสรีสมปรารถนา เมื่อสมัยยังรวมเป็นประเทศเดียวกันอยู่ กอดคอกันต่อสู้กับอังกฤษมาในอดีตอย่างทรหด เป็นสถานที่ประชุมสำหรับการที่แต่ละฝ่ายจะพากเพียรทำความเข้าใจวางพื้นฐานการเจรจา เพื่อขจัดข้อขัดแย้งและปรองดองกัน

การที่ประเทศทั้งสองตกลงใช้เมืองฉิมลาเป็นที่ประชุมนี้ อย่างน้อยก็เป็นนิมิตว่าฉันทนิมิตสำหรับผู้ประสงค์จะได้เห็นถึงความสงบสุข ความมั่นคงมีขึ้นในทวีปเอเชียทั่วไป อย่างน้อยก็ถือเป็นนิมิตดีอย่างหนึ่งที่อินเเคียและปากีสถานต่างมีความรู้สึกตรงกันว่า ความสงบสุข มั่นคงในเอเชียกลางนั้น จะมีขึ้นได้ก็ต่อเมื่อประเทศทั้งสองหันหน้าเข้าหาปรองดองกัน เพื่อที่แต่ละฝ่ายจะมีโอกาสได้สร้างประเทศให้เจริญก้าวหน้าไปด้วยกันทั้งคู่เท่านั้น หากใช้ว่าความมั่นคงและความสงบสุขในเอเชียเรา นี้ จะขึ้นโดยฝ่ายหนึ่งต้องหน้าทำลายอีกฝ่ายหนึ่งให้พินาศย่อยยับ อันจะเป็นการสร้างเราอย่างไม่รู้จบ หรือโดยที่ฝ่ายหนึ่งชักจูงเอาอำนาจของประเทศใหญ่ ภายนอกเข้ามาค้ำคอกอีกฝ่ายหนึ่ง ให้ปฏิบัติตามความประสงค์ของตนไม่ ความฉลาดที่ทำให้แต่ละฝ่ายเข้าใจว่า การกั๊กหน้าทำให้อีกฝ่ายหนึ่งประสบความย่อยยับล่มจม จะไม่ช่วยให้

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ตัวเองและชมพูทวีป ได้ประโยชน์อะไรขึ้นมา ตลอดจนความเข้าใจว่า ทั้งสองมีส่วนรับผิดชอบบันดลโทษชะตาของเอเชียกลางร่วมกันในฐานะประเทศเอกราชที่ต่างก็ยึดถือในระบอบปกครองประชาธิปไตยเสรีนั้น ต้องนับเป็นความฉลาดที่น่าสรรเสริญเป็นอันมากในยุคที่เอเชียจำเป็นจะต้องรวมกันเป็นกลุ่มก้อน เพื่อความมั่นคงของตัวเองดังเช่นยุคนี้

อินเดียกับปากีสถานเคยรบราฆ่าฟันกันมาแล้วถึง ๓ ครั้ง แต่ครั้งแล้วแต่ได้ทำให้ทั้งสองฝ่ายอาฆาตจองเวรในกันและกันอย่างขมขื่น ครั้งแรกนั้น ปากีสถานก่อเหตุขึ้นโดยสนับสนุนให้กองโจรเข้าโจมตีแคว้นแคชเมียร์ใน ปี ค.ศ. ๑๙๔๗ ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๙๖๕ กองกำลังมุญาฮิดฝ่ายปากีสถานได้แทรกซึมเข้าไปในแคว้นแคชเมียร์ เป็นเหตุให้เกิดสู้รบกับฝ่ายอินเดียตามพรมแดน ระหว่างเทือกเขาหิมาลัยกับเมืองคัทซ์ อันเป็นเมืองทะเลทรายฝั่งทะเลอาหรับอย่างรุนแรง ครั้งสุดท้ายก็คือ สงครามนองเลือดระหว่างอินเดียกับปากีสถาน ซึ่งมีชนวนจากปากีสถาน ตะวัน ออกแยกตัวเป็นรัฐอิสระ เรียกว่า บังกลาเทศ เมื่อปีที่แล้ว ซึ่งอินเดียหนุนหลังฝ่ายปากีสถาน ตะวันออก จนแยกออกมาเป็นเอกราชได้

สำเร็จ อันเป็นที่มาของการเจรจาหยุดยอระหว่างผู้นำประเทศทั้งสองที่เมือง ชิมลาที่กล่าวถึงอยู่นี้

ความประสงค์ข้อใหญ่ของการ ประชุมชั้นสุดยอดที่เมืองชิมลาตาม ที่ผู้นำประเทศทั้งสองแสดงให้เห็นก็คือ ต้องการหาทางจัด ปัญหาพิพาทอันเป็น ชนวน การ รบ ฟุ้ง ที่ เกิด จาก ความ บา ท หมา ง กัน มา ช้า นานระหว่างประเทศทั้งสอง ซึ่งมีผลให้ทั้งสองฝ่ายต้องจับอาวุธรบราฆ่าฟันกันไม่หยุดหย่อน หรือนัยหนึ่งหาทางตกลงกับปัญหาพิพาท แคชเมียร์ แต่อย่างไรก็ตามฝ่ายประธานาธิบดีอาลี บุคโต นั้น แสดงความร้อใจที่จะตกลงกับอินเดียในปัญหาเรื่องหาทางนำเอาเชลยศึก ๘๓,๐๐๐ คน กลับประเทศให้เร็วที่สุด เป็นเรื่องสำคัญอันดับแรก ตามเสียงเรียกร้องของประชาชนพลเมือง แต่ทางคานธีดูเหมือนจะแสดงให้เห็นว่า อินเดียจะผ่อนปรนให้ปากีสถานแก้ไหนดที่สุดแต่ปากีสถานแสดงว่า พร้อมที่จะเจรจากดลงปัญหาแคชเมียร์ ตามเงื่อนไขที่อินเดียต้องการหรือไม่ประการใด กล่าวโดยสรุปปัญหาแคชเมียร์อันเรื้อรังยุ่งเหยิง เป็นเรื่องที่ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงว่า จะพยายามเจรจากันเพื่อวางพื้นฐานสำหรับการเจรจาขั้นต่อไปในการเจรจาครั้งนี้ นอกจากเจรจากันในปัญหา

LIRT

การประชุมที่ซิมลา

เฉพาะหน้าอื่น ๆ เช่นปัญหาเชลยศึก เป็นต้น

ทั้งสองฝ่าย จะเจรจากกลงกันได้แก่ ไหน เพียงใด ก็จะได้ทราบกันไปในไม่ช้า ผู้นำประเทศทั้งสองเองก็ไม่คิดว่า จะสามารถเจรจากกลงปัญหา เรื่องเชลยศึก และปัญหาเคชเมียร์กันได้เรียบร้อย ในที่ประชุม ครึ่งนี้เพียง หนึ่ง เกียว และโดย ลำพัง เพราะชีก มูจิบูร์ ราห์มัน ผู้นำบังกลาเทศ นั้น เป็นบุคคลสำคัญที่นางกานธี และ ประธานาธิบดี บุคโก ต่างก็เห็นว่า จะต้องรอฟังความนึกเห็น โดยเชิญให้มาร่วมประชุมด้วย โดยที่เชลยศึกปาเกีสถานที่อยู่ในบังกลาเทศนั้นมีจำนวนไม่น้อยเหมือนกัน และบังกลาเทศซึ่งได้ผูกกองทัพมาที่สถานก่อกรรมทำชั่วเอา ก็คงจะคิดเรียกร้องค่าเสียหายเอาจากปาเกีสถาน ซึ่งอาจทำให้การตกลงไม่ง่ายอย่างที่คิดไว้ ถึงกระนั้น ก็ยังหวังกันอยู่ว่า ฝ่ายอินเดียนกับปาเกีสถานนั้น จะตกลงกันได้ก็ได้ โดยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตและการค้ากันใหม่ เลิกภาวะสงครามกันโดยใช้กำลังประหัตประหารกัน เป็นก้าวแรกที่จะเจรจากันต่อไป ซึ่งจะมีขึ้นอีกหลายครั้งหลายหน ด้วยเหตุนี้ การประชุมที่ซิมลา ถึงจะสำคัญเพียงใด ก็เป็นแต่เพียง การ ประชุม เพื่อ วาง พื้นฐาน การ

๖๕

เจรจากันต่อไป ที่จะมีขึ้นในอนาคตทั้งกล่าวมาแล้วเท่านั้นเอง

ข้อนำขึ้นก็มีอยู่ว่า ทั้งสองฝ่ายต่างก็สำนึกความจริงอย่างหนึ่งตรงกัน คือ สำนึกว่า จำเป็นต้องเจรจากกลงกันได้ให้ได้ หรือต้องใช้วิธีเจรจากันวิธีจนยื้อยื้อพิพาททั้งปวง ถ้าตกลงอะไรกันไม่ได้เสียเลยแล้ว แต่ละฝ่ายหรือเอเซียกลางก็จะตกอยู่ในภาวะหมีนหม่ดื้อแพ่งก่อสงครามตลอดไป จะเป็นเหตุให้ทั้งสองต้องทุ่มเทเงินทอง ทรัพยากรทั้งปวงลงไปในทางสร้างกำลังรบไม่สิ้นสุด เพื่อจะเอาชนะกัน แทนที่จะได้นำงบประมาณไปป้องกันประเทศอันมีมา ทลอดจนทรัพยากร ทั้งหลาย ไปใช้ใน การ พัฒนาประเทศ เฉพาะอย่างยิ่งการยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชนพลเมืองให้สูงขึ้น อันจำเป็นยิ่งยวด และเป็นนโยบายที่ผู้นำประเทศทั้งสองถือเป็นเรื่องสำคัญอันดับแรกถึงกับทำให้คำมั่น สัญญา แก่ ประชาชน พลเมืองของตนไว้ด้วยกันทั้งคู่ ซึ่งถ้าหากว่าทั้งสองไม่สามารถทำได้แล้ว ก็จะเป็นเรื่องอย่างวิเศษอันเชิญให้คอมมิวนิสต์เข้ามาแพร่พิษพันธุ์ในอินเดียน เอเซีย แลอบเพื่อลอบหาหิมาลัย และเอเซียทั้งทวีปอย่างน่ากลัวในอนาคต

ความสำนึกดังกล่าวนี้ คงจะเป็นแรงผลักดันช่วยให้ทั้งสองฝ่ายเจรจากันด้วยความ

LIART

Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อออกทั้งใจอ่อนสนผ่อนยาวที่จะขจัดปัญหาข้อพิพาทบาดหมาง รวมทั้งปัญหาแคชเมียร์ อันเป็นชนวนขัดแย้งอย่างลึกซึ้งของแต่ละฝ่าย นอกจากนั้น การที่มีข่าวว่าประเทศภายนอก จะไม่ใช้อิทธิพลเข้าแทรกแซงการเจรจา จะปล่อยให้ทั้งสองฝ่ายเจรจาทกลงกันโดยอิสระนั้น ก็ทำให้หวังได้มากขึ้นว่า หนทางเจรจาปัญหาเรื้อรังเรื่องแคว้นแคชเมียร์ มีลูทางแจ่มใดยิ่งกว่าในครั้งใด ๆ ที่เคยพยายามเจรจากันมาแล้ว ส่วนการรับรองบังกลาเทศนั้น ก็ปรากฏว่ามติมหาชนในปากีสถาน ได้เริ่มเรียกร้องให้

รับรองบังกลาเทศอย่างเป็นทางการเสียที เพื่อความสงบสุขของทุกฝ่าย ประธานาธิบดีบุตโต เอง ก็ได้กล่าวว่า ฝ่ายทนายถือหลักการประนีประนอมโอนอ่อนให้กันและกันในการเจรจาครั้งนี้แล้ว จึงทำให้รู้สึกว่าการเจรจาสบายอก ซึ่งเริ่มขึ้นก็เรื่องนิกมัตอย่างซิมลานั้น คงจะก้าวหน้าเป็นจุดแก่ความสงบสุข ความมั่นคงของโลก เฉพาะอย่างยิ่งเป็นจุดแก่ประเทศที่รักและบูชาความเป็นเสรีทางภาคเอเชียตะวันออก สัมกับที่คู่เจรจาท้งทำไว้อย่างทะมัดทะแมงเมื่อแรกเริ่ม

๓ กรกฎาคม ๒๕๑๕

การประชุมที่มีความหมายกว้างไกล

กระแสวิกข่าวก่อมาแจ้งว่า การประชุมมีท่าทีว่าจะต้องล้มลงกลางคัน เพราะฝ่ายอินเดียเรียกร้องให้ถือเอาแนวหยุดยิงที่แคว้นแคชเมียร์เป็นพรมแดนถาวรระหว่างอินเดียกับปากีสถาน ซึ่งปากีสถานไม่เห็นด้วยและเห็นว่า การตกลงเรื่องแคชเมียร์นั้น จะต้องเป็นไปตามผลการออกเสียงแสดงประชามติของประชาชนพลเมืองส่วนใหญ่ในแคว้นนี้ ที่จะเลือกโชคชะตาของตัวเองว่าจะอยู่กับใคร รูปการณ์ทำท่าว่าการประชุมจะประสบภาวะชะงักงัน ตกลงอะไร

กันไม่ได้ตั้งแต่แรก และทั้งสองฝ่ายจะบาดหมางขัดแย้งกันต่อไปอีก ภายหลังที่ขัดแย้งกันมาแล้วเป็นเวลา ๒๕ ปี เมื่อได้เอกราชมาจากอังกฤษ แล้วก็แยกออกจากกันเป็นคนละประเทศ

แต่ในที่สุด ทั้งสองฝ่ายก็ตกลงกันได้ดังที่ท้าวไปคาดไว้ นั่นคือ ตกลงกันว่า จะเลิกประจัญหน้ากัน ด้วยกำลังกองทัพและวินิจฉัยข้อพิพาททั้งหลายด้วยกำลัง จะใช้การเจรจาอย่างสันติเท่านั้น ตกลงข้อขัดแย้งทั้งปวง การตกลงซึ่งหมายความว่า ปัญหา

LIRT

แคชเมียร์หรือปัญหายุ่งยากใด ๆ ก็ตาม ไม่มี
อิทธิพลพอที่จะทำให้ ทั้ง สอง ฝ่าย จับอาวุธ
รบราฆ่าฟันกันอย่างแต่ก่อน แต่จะพาก
เพียรเจรจากันตลอดไปดังกล่าวนั้น เป็นหลัก
ประกันความมั่นคง ความสงบสุขของชมพู
ทวีปและเอเชียกลาง ซึ่งจะมีผลกว้างไกล
เป็นคุณแก่โลกทั่วไป เฉพาะอย่างยิ่งแก่
อนาคตของทวีปเอเชียในยามที่ทวีปนี้อยู่ใน
ภาวะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องจาก
การปรับนโยบายของประเทศใหญ่ ๆ ที่มี
บทบาทอย่างสำคัญอยู่ในขณะนี้ เช่น สห
รัฐอเมริกา และญี่ปุ่น เป็นต้น

เหตุที่กล่าวเช่นนั้น ก็เพราะการที่
อินเดียกับปากีสถานตกลงกันได้เช่นนี้ เป็น
ตัวอย่างแก่คู่พิพาทในภูมิภาคที่ร้อนระอุ มี
ปัญหาขัดแย้งที่พาทเป็นอันตราย แก่ความ
มั่นคงของโลก เช่น ตะวันออกกลาง และ
แหลมอินโดจีน เป็นต้น เห็นว่า แม้แต่ปัญหา
แคชเมียร์ อันเป็นปัญหาสลับซับซ้อน

ทางเชื้อชาติและศาสนา จนไม่มีใครเชื่อว่า
คู่กรณีจะตกลงกันได้ในศตวรรษนี้ ในที่สุด
คู่พิพาทก็มีสติสัมปชัญญะพอที่จะคลำหาทาง
ตกลงกันต่อไป โดยวิธีทำสัญญาเลิกประจัญ
หน้า เลิกใช้กำลังเข้าประหัตประหารกัน
เป็นครั้งแรก ทั้งนี้ ก็โดยที่แต่ละฝ่ายเห็น
แก่ความสงบ ความมั่นคงของภูมิภาคที่ตน
ตั้งอยู่ คือ เอเชียกลาง หากว่า สบิรต
ดังกล่าวนี้ กองทัพแพร่หลายออกไปแล้ว
เอเชียก็จะ บรรลุความเป็นปึกแผ่นสามัคคี
เป็นตัวของตัวเองโดยแท้จริง ความพยายาม
อันเป็นอนุสรณ์ของประเทศภายนอกที่จะแผ่
อำนาจเข้าครอบงำเอเชียทางลัทธิปกครอง
ลัทธิเศรษฐกิจการค้า การเมืองก็จะค่อย ๆ
หมดสิ้นไปด้วย

การประชุมที่ซิมลานั้นว่า เป็นการ
ประชุมที่มีความหมายกว้างไกลเป็น คุณ แก่
ประเทศเสรีทั้งหลายดังกล่าวนั้น

๘ กรกฎาคม ๒๕๑๕

ประมวลประกาศ และคำสั่ง ของคณะปฏิวัติ

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๑๑

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า การเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ผู้เดินทางมักจะได้รับความเดือดร้อนจากผู้รับขนส่ง เช่น ไม่จัดให้เดินทางไปหรือไม่จัดให้เดินทางกลับเป็นต้น เป็นเหตุให้รัฐต้องรับภาระจัดการนำตัวผู้เดินทางกลับประเทศไทย สมควรควบคุมการรับขนส่ง เพื่อให้ผู้โดยสารได้รับความคุ้มครอง ให้มีความปลอดภัยและหลักประกันในการเดินทาง และป้องกันการหาประโยชน์ในทางมิชอบ หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ห้ามมิให้บุคคลใดรับขนส่งคนโดยสารผู้มีภูมิลำเนาในประเทศไทยไปยังประเทศซาอุดีอาระเบียหรือไม่ยังที่แห่งอื่น เพื่อเดินทางไปยังประเทศซาอุดีอาระเบียเพื่อประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เป็นจำนวนครั้งละตั้งแต่สิบคนขึ้นไป เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการตามข้อ ๒

ข้อ ๒ ให้มีคณะกรรมการควบคุมผู้รับขนส่งไปประกอบพิธีฮัจย์ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงคมนาคม เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกรมตำรวจ ผู้แทนกรมประมวลข่าวกลาง และผู้แทนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเห็นสมควรจะแต่งตั้งผู้ที่รัฐมนตรีเห็นสมควรเป็นกรรมการอีกไม่เกินสามนายก็ได้

ในการประชุมของคณะกรรมการ ถ้าประธานไม่ได้เข้าร่วมประชุม ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการที่มาประชุมเป็นประธานเฉพาะคราว

การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง จึงเป็นองค์ประชุม และในการวินิจฉัยให้เสียงข้างมากเป็นประมาณ ถ้าเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

LIRT

ข้อ ๓ ในการอนุญาตให้ทำการรับขนส่งตามข้อ ๑ ให้คณะกรรมการตามข้อ ๒ มีอำนาจวางเงื่อนไขในการอนุญาตให้ผู้รับอนุญาตต้องมีหลักประกันที่มั่นคงว่าจะสามารถขนผู้โดยสารเหล่านั้นไปยังประเทศซาอุดีอาระเบียและกลับถึงประเทศไทยได้

ข้อ ๔ ผู้ใดฝ่าฝืนข้อ ๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๕ ผู้ใดแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองหรือเพื่อบุคคลอื่นโดยการชักชวนหรือจัดหาผู้โดยสารเพื่อเดินทางไปประกอบพิธีฮัจย์ ณ เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย โดยตนมิได้เป็นตัวแทนหรือเจ้าหน้าที่ของผู้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๗ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๑ ง เม.ย. ๒๕๑๕ ฉบับพิเศษ)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๑๒

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบที่ดี ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองที่ดี ต่างเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในระดับหมู่บ้านด้วยกัน โดยผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบได้รับเงินตอบแทน แต่ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองหาได้รับไม่ ซึ่งเป็นการไม่เหมาะสม สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่เพื่อให้

LIRT

ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านได้รับเงินตอบแทนตามสมควรด้วยกันทั้งสองฝ่าย หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ ในหมู่บ้านหนึ่งให้มีผู้ใหญ่บ้านคนหนึ่ง และมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง หมู่บ้านละสองคน เว้นแต่หมู่บ้านใดมีความจำเป็นต้องมีมากกว่าสองคน ให้ขออนุมัติกระทรวงมหาดไทย

ในหมู่บ้านใด ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรให้มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ ก็ให้มีได้ตามจำนวนที่กระทรวงมหาดไทยจะเห็นสมควร

ผู้ใหญ่บ้านจะได้รับเงินเดือน แต่มิใช่จากงบประมาณประเภทเงินเดือน ส่วนผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบและผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง จะได้รับเงินตอบแทนตามที่กระทรวงกำหนด”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗ ทวิ ในหมู่บ้านใดมีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบ ผู้ว่าราชการจังหวัดจะแต่งตั้งให้ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครองเป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายรักษาความสงบอีกตำแหน่งหนึ่งก็ได้ ส่วนเงินค่าตอบแทนให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

ข้อ ๓ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.จ. เต็ม ๘๘ ตอนที่ ๕๗ ๖ เม.ย. ๒๕๑๕ ฉบับพิเศษ)

LIRT

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๑๓

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า ในเขตสุขาภิบาลพระพุทธบาท อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี กำลังขยายตัวทั้งในด้านการก่อสร้างอาคารและการผังเมือง สมควรให้มีการควบคุมการก่อสร้างอาคารในเขตสุขาภิบาลดังกล่าว เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย มั่นคงแข็งแรง กับเพื่อประโยชน์ในการอนามัย การสุขาภิบาล การป้องกันอัคคีภัยและการผังเมือง หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ใช้พระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๘ ในเขตสุขาภิบาลพระพุทธบาท อำเภอพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

ข้อ ๒ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมการก่อสร้างอาคาร พุทธศักราช ๒๔๗๘

ข้อ ๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๔ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.ช. เล่ม ๘๖ ตอนที่ ๕๖ ๖ เม.ย. ๒๕๑๕ ฉบับพิเศษ)

LIRT

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๑๔

โดยที่กิจการของ องค์การสวนยางได้ขยายตัวกว้างขวางขึ้นทั้งในด้านการผลิต และการบริหารงาน สมควรแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการนั้นให้เหมาะสม หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนยาง พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) ผลิทยางแผ่นรมควัน ยางเครป น้ำยางข้น ยางผง ยางแท่ง ยางชนิดอื่น ๆ และสารประกอบของยางพารา”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนยาง พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนยาง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๓ ให้มีคณะกรรมการบริหารกิจการของ อ.ส.ย. คณะหนึ่ง ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตร อธิบดีกรมกสิกรรม ผู้อำนวยการกองการยางหรือหัวหน้ากองการยาง กรมกสิกรรม ผู้อำนวยการองค์การสวนยาง ผู้แทนกระทรวงการคลัง เป็นกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการอื่นซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอีกไม่เกินแปดคน

ในกรณีที่ไม่มีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตร คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการก็ได้”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนยาง พ.ศ. ๒๕๐๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งองค์การสวนยาง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ ในกรณีที่ยังไม่มีแต่งตั้งผู้อำนวยการหรือเมื่อผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ให้รองผู้อำนวยการปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าไม่มีรอง

ผู้อำนวยการหรือเมื่อรองผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน

ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้อำนวยการมีอำนาจและหน้าที่อย่างเดียวกับผู้อำนวยการ เว้นแต่อำนาจและหน้าที่ของผู้อำนวยการในฐานะกรรมการ อ.ส.ช. และต้องปฏิบัติกิจการให้อยู่ภายในแผนงานที่ผู้อำนวยการกำหนดไว้”

ข้อ ๔ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ร.ช. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๗ ง เม.ย. ๒๕๑๕ ฉบับพิเศษ)

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๑๑๕

โดยที่ได้เกิดเพลิงไหม้ขึ้นในท้องที่ตำบลยานนาวา อำเภอยานนาวา นครหลวงกรุงเทพธนบุรี และเพลิงได้ลุกลามไปเป็นบริเวณกว้าง เพราะเป็นย่านที่มีชุมชนหนาแน่น อาคารแออัดและตรอกซอยคับแคบ การจราจรไม่สะดวก การดับเพลิงจึงกระทำได้ยาก จึงเป็นการสมควรสร้างและขยายทางหลวงเทศบาลในบริเวณดังกล่าวและบริเวณใกล้เคียงให้เป็นระเบียบเรียบร้อย และได้มาตรฐานสะดวกแก่การจราจรยิ่งขึ้น ในการนี้จำเป็นต้องกำหนดเขตที่ดินที่คิดว่าจะเวนคืนเพื่อให้เจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปทำการสำรวจที่ดินนั้นได้ หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ความประสงค์ของการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ คือ เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาล

LIRT

บริเวณที่ดินที่ประสงค์จะดำเนินการในการเวนคืนตามวรรคหนึ่ง อยู่ในท้องที่ ตำบลยานนาวา อำเภอยานนาวา นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๒ ให้นายกเทศมนตรีเทศบาลนครหลวงเป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๓ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้มีอายุห้าปี

ข้อ ๔ ให้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้มีผลใช้บังคับเช่นเดียวกับพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒

ข้อ ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้

ข้อ ๖ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(แผนที่ท้ายประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ ดูได้จาก ร.จ. เล่ม ๘๘ ตอนที่ ๕๑ ง เม.ย. ๒๕๑๕ ฉบับพิเศษ)

คำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ

ที่ ๓๕/๒๕๑๕

ด้วยปรากฏหลักฐานเป็นที่แน่ชัดว่า เมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๑๕ นาย จำเนียร หรือเนียน จันทรา ผู้ต้องหาที่ ๑ นายธนชัย หรือแดง หรือแดงหยิก มนตรีวัต ผู้ต้องหาที่ ๒ และนายสนอง หรือเปี้ยก โพธิ์บาง ผู้ต้องหาที่ ๓ ได้สมคบกัน พยายามลักทรัพย์โดยวิธีล้วงกระเป๋าของนางสาวกิตติยา นิรันธรรชาติ และได้ร่วมกันฆ่า

LIRT

นายบุญฤทธิ์ สุวรรณวัฒน์ โดยเจตนา เนื่องจากนายบุญฤทธิ์ สุวรรณวัฒน์ ได้ร้องเตือนให้นางสาวกิตติยา นิรินธนาชาติ รู้ตัวว่า กำลังถูกล้วงกระเป๋า เหตุเกิดบนรถยนต์โดยสารประจำทาง สาย ๗๖ เวลาประมาณ ๐๗.๐๐ น. ถึง ๐๗.๓๐ น. ตำบลสีลม อำเภอบางรัก นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี เจ้าหน้าที่ตำรวจตามจับนายจำเนียร หรือเนียน จันทรา ผู้ต้องหาที่ ๑ ได้เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๑๕ จับนายธนชัย หรือแดง หรือแดงหยิก มนตรีวัต ผู้ต้องหาที่ ๒ ได้เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๑๕ และติดตามจับนายสนอง หรือเปี้ยก โพธิ์บาง ผู้ต้องหาที่ ๓ ได้เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๑๕ พร้อมตัวมีคชของกลาง

ผู้ต้องหาทั้งสามต่างให้การรับสารภาพสอดคล้องกันว่า ในวันเกิดเหตุที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๑๕ ผู้ต้องหาทั้งสาม ได้เห็นหญิงคนหนึ่งกำลังจะขึ้นรถยนต์โดยสารประจำทาง สาย ๗๖ ณ ที่จอดรถยนต์โดยสารประจำทาง บริเวณหน้าตึกโอลิมเปีย ถนนพระราม ๔ จึงได้พากันเข้าไปทำที่เบียดแย่งจะขึ้นรถด้วย โดยนายสนอง หรือเปี้ยก โพธิ์บาง ผู้ต้องหาที่ ๓ เป็นผู้คอยฉวยโอกาสล้วงกระเป๋าของหญิงเจ้าทรัพย์ทางด้านหลัง และให้นายธนชัย หรือแดง หรือแดงหยิก มนตรีวัต ผู้ต้องหาที่ ๒ รีบเดินแซงขึ้นหน้าหญิงเจ้าทรัพย์ แล้วไปยืนอยู่ข้างหน้าก่อนไปทางซ้ายเล็กน้อย ตรงบันไดท้ายรถ เพื่อบังมิให้คนอื่นเห็น และให้นายจำเนียร หรือเนียน จันทรา ผู้ต้องหาที่ ๑ ทำที่เบียดเข้ามาทางขวาของหญิงเจ้าทรัพย์ ในขณะที่นายสนอง หรือเปี้ยก โพธิ์บาง ผู้ต้องหาที่ ๓ กำลังจะเบียดกระเป๋าถือของหญิงเจ้าทรัพย์ นายบุญฤทธิ์ สุวรรณวัฒน์ ผู้ตายซึ่งโดยสารอยู่บนรถยนต์ประจำทาง และยืนก่อนมาทางท้ายรถได้แลเห็นการกระทำของผู้ต้องหาที่ ๓ จึงร้องบอกเตือนให้หญิงเจ้าทรัพย์รู้ตัวว่า จะถูกล้วงกระเป๋า โดยชี้มือมาทางผู้ต้องหาที่ ๓ ผู้ต้องหาทั้งสามโกรธมาก ที่นายบุญฤทธิ์ สุวรรณวัฒน์ มาขัดขวาง นายสนอง หรือเปี้ยก โพธิ์บาง ผู้ต้องหาที่ ๓ บอกกับพวกว่า ให้เล่นเกมผู้ตาย นายจำเนียร หรือเนียน จันทรา ผู้ต้องหาที่ ๑ ได้พยายามปีนหน้าต่างรถขึ้นไปเพื่อจะทำร้าย นายบุญฤทธิ์ สุวรรณวัฒน์ แต่ปีนไม่ได้เพราะรถเริ่มแล่นออกจากที่จอด ผู้ต้องหาทั้งสามได้กระโดดขึ้นรถทางบันไดท้าย เมื่อรถแล่นไปจอดที่ป้ายถนนสีลม ห่างจากสามแยกศาลาแดงประมาณ ๒๐๐ เมตร นายจำเนียร หรือเนียน จันทรา ผู้ต้องหาที่ ๑ ได้วิ่งไปขึ้นรถทางบันไดหน้า

เพื่อสกัดกั้นนายบุญฤทธิ์ สุวรรณวัฒน์ ส่วนนายสนอง หรือเป๊ยก โพธิ์บาง ผู้ต้องหา
ที่ ๓ ได้ล้วงเอามีดพกปลายแหลมจากกระเป๋าทางเกงคั้นหลังของนายจำเนียร หรือเนียน
จันทร์ ผู้ต้องหาที่ ๑ และกางมีดออก แหวกผู้โดยสารอื่นเข้าไปหาผู้ตาย ผู้ตายรีบแทรก
ผู้โดยสารเดินหนีไปทางคาน้ำรด โดยหันหน้ามาคอยดูนายสนองหรือเป๊ยก โพธิ์บาง
ผู้ต้องหาที่ ๓ แต่ถูกนายจำเนียร หรือเนียน จันทร์ ผู้ต้องหาที่ ๑ จับคอเสื้อผู้ตายไว้
เป็นโอกาสให้นายสนอง หรือเป๊ยก โพธิ์บาง ผู้ต้องหาที่ ๓ ใช้มีดแทงผู้ตายที่หน้าอก
๑ ครั้ง เมื่อแทงแล้ว ผู้ต้องหาทั้งสามก็กระโดดลงจากรถและแยกย้ายกันกลับบ้าน
ผู้ต้องหาทั้งสามได้สารภาพว่า ได้ร่วมกับพวกอีกหลายคนแบ่งเป็นกลุ่มกระทำการล้วงกระเป๋า
ผู้โดยสารบนรถเมล์ หรือกำลังจะขึ้นรถเมล์เป็นอาชีพอยู่ตลอดเวลา

ระหว่างที่เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการสอบสวนผู้ต้องหาทั้งสามในคดีดังกล่าว ได้
มีเจ้าทุกข์และประจักษ์พยานรวม ๒ คน คือ นางพร้อม ยัมประเสริฐ และนายทองอยู่
เกิดติ ได้มาร้องทุกข์และให้การต่อเจ้าพนักงานตำรวจอีกคดีหนึ่งว่า เมื่อวันที่ ๒๘
เมษายน ๒๕๑๕ เวลาประมาณ ๑๘.๐๐ น. ผู้ต้องหาทั้งสามได้ร่วมกันล้วงกระเป๋าหญิง
คนหนึ่งบนรถยนต์โดยสารสาย ๑๘ ที่ปากซอยพญานาก และนายสนั่น ยัมประเสริฐ
สามีนางพร้อม ยัมประเสริฐ ได้ร้องเตือนไม่ให้ผู้ต้องหาทั้งสามกระทำทุจริต คนหนึ่ง
ในสามผู้ต้องหาได้ดึงชายเสื้อนายสนั่น ยัมประเสริฐ ซึ่งยืนอยู่ที่บันไดรถลงจากรถ
และกลุ่มมั่วทำร้ายและไล่ตามแทงนายสนั่น ยัมประเสริฐ จนถึงแก่ตายในร้านอาหารใกล้
ปากซอยพญานาก นางพร้อม ยัมประเสริฐ ได้ให้เหตุที่จำหน้าผู้ต้องหาทั้งสามได้ เพราะ
ยืนรถเมล์ด้วยกัน และเห็นภาพถ่ายของผู้ต้องหาทั้งสามในหน้าหนังสือพิมพ์ ก็จำได้ทันที
ส่วนนายทองอยู่ เกิดติ ซึ่งนั่งอยู่บนรถเมล์ตอนท้ายได้เห็นเหตุการณ์ที่นายสนั่น ยัมประเสริฐ
ร้องเตือนและถูกกระชากเสื้อลงจากรถ ได้ชี้ตัวผู้ต้องหาทั้งสามได้ถูกต้อง นอกจากนี้ ยัง
มีประจักษ์พยานรู้เห็นเหตุการณ์ที่นายสนั่น ยัมประเสริฐ หนีเข้าไปในร้านขายอาหารและ
ถูกแทงตายอีกด้วย สำหรับคดี นายสนั่น ยัมประเสริฐ ถูกทำร้ายถึงแก่ความตาย
ผู้ต้องหาทั้งสามได้ให้การปฏิเสธ

คณะปฏิวัติได้พิจารณาพฤติการณ์ที่ผู้ต้องหาทั้งสามฆ่า นายบุญฤทธิ์ สุวรรณวัฒน์
ประจักษ์พยานรู้เห็นเหตุการณ์ที่นายสนั่น ยัมประเสริฐ ถูกทำร้ายถึงแก่ความตายแล้วเห็นว่า

LIRT

ผู้ต้องหาทั้งสามและพรรคพวกอีกหลายคน ได้รวมกันเป็นกลุ่มหาเลี้ยงชีพด้วยการล้วง กระเป๋าสตางค์โดยสารรถยนต์ประจำทางเป็นประจำมาเป็นเวลาหลายปี ก่อให้เกิดความเดือด ร้อนแก่ประชาชนผู้โดยสารรถยนต์โดยสารประจำทางเป็นจำนวนมาก และในบางครั้งยัง ได้ใช้วิธีกลุ่มรวมทำร้ายและฆ่าผู้ชักขวางเพื่อสร้าง ความหวาดกลัวให้แก่ประชาชน ผู้สัญจร ไปมาบนท้องถนนหลวง การกระทำของผู้ต้องหาทั้งสามแสดงให้เห็นว่า เป็นอาชญากรโดย สันดาน ไม่รู้จักละอายในความชั่วของตน และสำนึกในความผิดของผู้อื่น แม้ผู้ทนายจะ เตือนท้วงด้วยคำสุภาพ เช่น คำเตือนของนายสนั่น ยิ้มประเสริฐ ที่ว่า “น้องชายลือทำ อย่างนี้ไม่ได้นะ” หรือ นายบุญฤทธิ์ สุวรรณวัฒน์ ที่ร้องบอกหญิงเจ้าทรัพย์ว่า “คุณ จะถูกล้วงกระเป๋าสตางค์” ซึ่งล้วนแต่เป็นการปฏิบัติหน้าที่ของพลเมืองดี แต่ผู้ต้องหาทั้งสามก็ไม่ได้ สำนึกในการกระทำความผิดของตนและความหวังดีของผู้อื่น กลับแสดงความโกรธแค้น และอวดสันดานความชั่วร้ายให้ประจักษ์แก่ผู้รู้เห็น ด้วยการกลุ่มรวมทำร้ายและฆ่าผู้ชักขวาง จากสำนวนการสอบสวนปรากฏว่า ผู้ต้องหาที่ ๑ สารภาพว่าเคยถูกจับกุมในข้อหากระทำ ความผิดฐานลักทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย และเคยถูกควบคุมตัวเป็นอันธพาล ผู้ต้องหา ที่ ๒ สารภาพว่า เคยต้องโทษจำคุกฐานลักทรัพย์และรับของโจรมาแล้ว ๑ ปี ๔ เดือน ส่วนผู้ต้องหาที่ ๓ เคยต้องโทษฐานลักทรัพย์ และเคยถูกจับกุมฐานช่องโจร หัวหน้า คณะปฏิวัติเห็นว่า ถึงแม้ผู้ต้องหาทั้งสามจะรับสารภาพ แต่ก็ยังเป็นเพราะจำนนต่อพยานที่ รู้เห็น ณ ที่เกิดเหตุ และพฤติการณ์ที่ผู้ต้องหาได้กระทำความผิดต่างกรรมต่างวาระ ได้แสดง ให้เห็นถึงสันดานของความชั่วร้าย โหดเหี้ยมทารุณ ไม่หวั่นเกรงต่อกฎหมายของบ้านเมือง ซึ่งอยู่ในระหว่างประกาศใช้กฎอัยการศึก คำสารภาพจึงไม่มีน้ำหนักพอที่จะบรรเทาความผิด ที่เกิดจากสันดานชั่วที่ไม่รู้จักบาปบุญคุณโทษของผู้ต้องหา จึงมีคำสั่งให้ประหารชีวิต นายจำเนียร หรือเนียน จันทรา ผู้ต้องหาที่ ๑ นายธนชัย หรือแดง หรือแดงหยิก มนตรีวัต ผู้ต้องหาที่ ๒ และนายสนอง หรือเปี้ยก โพธิ์บาง ผู้ต้องหาที่ ๓ อาวุธของ กลางให้ริบเสีย

ให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการตามคำสั่งนี้ แล้วรายงานให้ทราบโดยทั่วกัน

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

LIRT

คำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ

ที่ ๓๖/๒๕๑๕

ด้วยปรากฏหลักฐานเป็นที่แน่ชัดว่า เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๕ เวลากลางวัน นายอุทัย พิมพ์ใจชน ผู้ต้องหาที่ ๑ นายอนันต์ ภักดีประไพ ผู้ต้องหาที่ ๒ และนายบุญเกิด นีรณันท์ ผู้ต้องหาที่ ๓ ได้สมคบกันเป็นโจทก์ฟ้องจอมพล ถนอม กิตติขจร กับพวก รวม ๑๗ คน เป็นจำเลยต่อศาลอาญา ในข้อหาฐานกบฏ โดยกล่าวฟ้องเป็นใจความว่า เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ เวลากลางคืนก่อนเที่ยง จอมพล ถนอม กิตติขจร กับพวก ได้ร่วมกันใช้กำลังประทุษร้ายและขู่เข็ญคนทั้งประเทศไทย เพื่อลบล้างรัฐธรรมนูญ เป็นผลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติราชการรวมทั้งผู้ต้องหาทั้งสามและประชาชนคนไทยทั่วประเทศ มีความเกรงกลัวจำยอมต้องปฏิบัติตาม และในคืนวันเดียวกันนั้นเอง จำเลยทั้ง ๑๗ คน อันมีจอมพล ถนอม กิตติขจร เป็นหัวหน้า ได้ประกาศล้มล้างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ ประกาศให้สภาผู้แทนราษฎรสิ้นสุดลง เป็นการล้มอำนาจนิติบัญญัติ ทำให้ผู้ต้องหาทั้งสามซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทน และเป็นผู้แทนปวงชนชาวไทย ไม่กล้าและไม่อาจไปประชุมสภาผู้แทนเพื่อทำหน้าที่นิติบัญญัติตามอำนาจหน้าที่ ขอให้ศาลอาญาลงโทษจอมพล ถนอม กิตติขจร กับพวก ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๓ (๑) (๒) และมาตรา ๘๓ และยังปรากฏหลักฐานอีกว่า ในการดำเนินการฟ้องร้องจอมพล ถนอม กิตติขจร กับพวก ผู้ต้องหาทั้งสามได้ชักชวนผู้อื่นให้ร่วมในการฟ้อง และได้บอกกล่าวให้ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์หลายฉบับมาดูการยื่นฟ้อง และได้แจกจ่ายสำเนาคำฟ้องแก่ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์เพื่อให้แพร่ข่าว พฤติการณ์ของผู้ต้องหาทั้งสามเป็นการกระทำที่ปรากฏแก่ประชาชนทั่วราชอาณาจักร อันมิใช่เพื่อแสดงความภักดีหรือภักดีโดยสุจริต แต่เพื่อให้เกิดความปั่นป่วนและกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน ถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักร อันเป็นความผิดต่อความมั่นคงของรัฐ และเป็นการกระทำเพื่อต่อต้านชักชวน และล้มล้างคณะปฏิวัติ เหตุเกิดที่ตำบลพระบรมมหาราชวัง ตำบลพานถม อำเภอมะนัง และที่ตำบลสุทนต์ อำเภอสุทนต์ นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี

LIRT

เจ้าหน้าที่ฝ่ายรักษาความปลอดภัยและเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ติดตามความเคลื่อนไหวของผู้ต้องหาทั้งสามตลอดมา เมื่อผู้ต้องหาทั้งสามได้กำหนดการตามแผนที่ตนได้กำหนดไว้ตามวันเวลาดังกล่าวข้างต้น เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่สารวัตรทหารจึงได้เชิญตัวผู้ต้องหาทั้งสามมาสอบสวนและควบคุมตัวไว้ พร้อมกับค้นกระตาสว่างคำฟ้องได้ที่สำนักงานความหมายของผู้ต้องหาที่ ๑ ในวันรุ่งขึ้น เป็นของกลาง

ผู้ต้องหาทั้งสามให้การภาคเสธว่า ได้สมคบกันยื่นฟ้องจอมพล ถนอม กิตติขจร กับพวกจริง โดยผู้ต้องหาที่ ๑ เป็นผู้ร่างฟ้อง แต่เหตุที่ฟ้องก็เพราะเห็นว่า การปฏิวัติรัฐประหารไม่มีความจำเป็นต่อกระทำ เพราะมีรัฐธรรมนูญอยู่ จะสังยุบสภาผู้แทนเสียก็ได้ตามวิถีทางรัฐธรรมนูญ เมื่อมาปฏิวัติยกเลิกรัฐธรรมนูญ ยึดอำนาจรัฐบาล จึงเป็นการกบฏและผิดกฎหมาย ทั้งยังเกิดการเสียหายแก่ผู้ต้องหาด้วย เพราะอายุการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนของผู้ต้องหาทั้งสามก็หมดสิ้นลง ทำให้ไม่สามารถทำหน้าที่ในฐานะผู้แทนราษฎรได้

ในการสอบสวนเรื่องนี้ ฝ่ายรักษาความมั่นคงแห่งชาติ กองบัญชาการ คณะปฏิวัติ ได้มีคำสั่งแต่งตั้งพนักงานสอบสวนหลายฝ่ายเป็นคณะกรรมการเพื่อทำการสืบสวนและสอบสวน ประกอบด้วยรองอธิบดีกรมตำรวจเป็นประธาน

การสอบสวนฟังได้ว่า ก่อนการปฏิวัติเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ เวลา ๑๙.๐๐ น. นายอุทัย พิมพ์ใจชน ผู้ต้องหาที่ ๑ เป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี เป็นกรรมการกลางของพรรคประชาธิปัตย์ นายอนันต์ ภักดิ์ประไพ ผู้ต้องหาที่ ๒ เป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก ไม่สังกัดพรรคการเมืองใด และนายบุญเกิด หิวันคำ ผู้ต้องหาที่ ๓ เป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ ผู้ต้องหาทั้งสามในฐานะเป็นสมาชิกสภาผู้แทน เมื่อคณะปฏิวัติ อันมีจอมพล ถนอม กิตติขจร เป็นหัวหน้าได้ประกาศยึดอำนาจการปกครองประเทศ และประกาศให้สภาผู้แทนสิ้นสุดลง พร้อมกับยกเลิกรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ ความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนของผู้ต้องหาได้สิ้นสุดลงด้วย ผู้ต้องหาทั้งสามจึงไม่พอใจคณะปฏิวัติ โดยเฉพาะผู้ต้องหาที่ ๑ ได้พุดกับบุคคลอื่นหลายครั้งหลายคราว่า จอมพล ถนอม กิตติขจร กระทำ

LIRT

การปฏิบัติเพื่อพวกพ้องของตัวเอง และเพื่อตนเองมีอำนาจมากยิ่งขึ้น และเมื่อประมาณ เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ ผู้ต้องหาที่ ๑ ได้พูดถึงเรื่องคณะปฏิวัติกระทำผิดกฎหมาย จะฟ้องคณะปฏิวัติว่าเป็นกบฏ ขอให้ศาลลงโทษจอมพล ถนอม กิตติขจร กับพวก ผู้ต้องหาที่ ๒ ก็ขอร่วมฟ้องด้วย ส่วนผู้ต้องหาที่ ๓ ไปพบผู้ต้องหาที่ ๑ เพื่อปรึกษาคดีที่เพื่อนของผู้ต้องหาที่ ๓ ถูกฟ้องคดีแพ่ง ผู้ต้องหาที่ ๓ รู้ว่าผู้ต้องหาที่ ๑ และผู้ต้องหาที่ ๒ จะฟ้องคณะปฏิวัติ ผู้ต้องหาที่ ๓ ก็ว่าจะฟ้องเมื่อใดก็บอก ขอเป็นโจทก์ด้วย ครั้นวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๑๕ เมื่อผู้ต้องหาที่ ๑ ร่างฟ้องและช่วยกันจัดทำพิมพ์คำฟ้องเสร็จแล้ว ผู้ต้องหาทั้งสามก็ลงชื่อในคำฟ้อง และนำไปยื่นฟ้องต่อศาลอาญาในวันรุ่งขึ้น โดยผู้ต้องหาได้ชักชวนอดีตสมาชิกสภาผู้แทนคนอื่นที่สโมสรรัฐสภาให้ร่วมในการฟ้อง และนัดแนะผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ให้ไปรับสำเนาคำฟ้องที่ศาลอาญา ในขณะยื่นฟ้อง มีสื่อมวลชน และผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์หลายฉบับได้รับแจกสำเนาคำฟ้องไปเพื่อแพร่ข่าว ทั้งนี้เป็นที่ปรากฏแก่ศาล แก่สื่อมวลชน และแก่ประชาชนแล้ว

ประเด็นที่พึงพิจารณามีว่า การกระทำของผู้ต้องหาเป็นการใช้สิทธิโดยสุจริต หรือโดยเจตนาเพื่อให้เกิดความปั่นป่วนและกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน ถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในบ้านเมือง และเป็นการก่อกวนชักชวนลัทธิลี้ลับคณะปฏิวัติหรือไม่

คณะปฏิวัติได้พิจารณาหลักฐานและเหตุการณ์ของเรื่องนี้โดยตลอดแล้ว เห็นว่า

๑. ตามที่ผู้ต้องหากล่าวในฟ้องว่า เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ เวลา กลางคืนก่อนเที่ยง จอมพล ถนอม กิตติขจร กับพวก ได้ร่วมกันใช้กำลังประทุษร้ายและ ชูเชิญคนทั้งประเทศไทยเพื่อล้มล้างรัฐธรรมนูญ เป็นผลให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติราชการรวมทั้ง ผู้ต้องหาทั้งสามและประชาชนคนไทยทั่วประเทศมีความเกรงกลัวจำต้องปฏิบัติตามนั้น การกล่าวถึงเวลาแห่งการกระทำความผิด เป็นการกล่าวโดยแผนการในเชิงคดีที่จะให้ศาล อาญารับฟ้องไว้พิจารณา เพราะสภาพความเป็นจริงของฟ้องที่ว่า “เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ เวลากลางคืนก่อนเที่ยง” ย่อมหมายถึงเวลาตั้งแต่ ๐.๐๐ น. จนถึง ๑๒.๐๐ น. ของวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ ซึ่งเป็นเวลาที่ยังมิได้มีการปฏิวัติ ฉะนั้น การที่ ผู้ต้องหากล่าวในคำฟ้องว่า ในวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ เวลากลางคืนก่อนเที่ยง

LIRT

จึงเป็นการกล่าวที่บิดเบือนความจริงเพื่อประโยชน์ในเชิงกลที่จะให้พนักงานรับฟ้องของศาลอาญารับฟ้อง แม้พนักงานรับฟ้องของศาลอาญาจะทักท้วงว่าเป็นคดีขึ้นศาลทหารไม่ใช่ศาลอาญา ผู้ต้องหาถือว่าไม่รู้เป็นเรื่องที่ศาลจะวินิจฉัยเอาเอง ทั้งนี้ เพื่ออาศัยกระบวนการพิจารณาของศาลที่จะสร้างความรู้สึกให้เกิดแก่ประชาชนว่าคณะปฏิวัติเป็นกบฏอยู่ตลอดไป เพราะถ้าหากไม่มีเหตุการณ์ โคมะซัดชวาง ผู้ต้องหายอมใช้สิทธิทางศาลได้ตามลำดับตั้งแต่ศาลชั้นต้นจนถึงศาลฎีกา โดยผู้ต้องหาทั้งสามมุ่งหวังให้ประชาชนเกิดความเกลียดชังและโกรธแค้นในฐานะของคณะปฏิวัติ ซึ่งจะมีผลให้เกิดความปั่นป่วนในหมู่ประชาชน นอกจากนี้การกล่าวในฟ้องว่า จอมพล ถนอม กิตติขจร กับพวก ได้ร่วมกันใช้กำลังประทุษร้ายและขู่เข็ญคนทั้งประเทศไทย เพื่อล้มล้างรัฐธรรมนูญ เป็นผลให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติราชการรวมทั้งผู้ต้องหาทั้งสามและประชาชนคนไทยทั่วประเทศมีความเกรงกลัว จำ ต้อง ยอม ปฏิบัติตามนั้น จากระยะเวลาที่ได้ผ่านมาตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ ซึ่งเป็นวันปฏิวัติจนถึงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๑๕ ซึ่งเป็นวันที่ผู้ต้องหาขึ้นฟ้องนับเป็นเวลาสามเดือนเศษ สภาพการณ์ในประเทศไทยเป็นที่ประจักษ์ชัดแจ้งว่า คณะปฏิวัติมิได้ใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญคนทั้งประเทศไทยหรือแม้แต่ผู้หนึ่งผู้ใดให้มีความเกรงกลัว เมื่อคณะปฏิวัติประกาศยึดอำนาจการปกครองตั้งแต่วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑ ก็ยังได้ขอให้ประชาชนอย่าได้หวาดวิตก ขอให้ประกอบกิจการงานอาชีพต่อไปตามปกติ ทั้งยังให้ข้าราชการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนดังเช่นที่เคย ซึ่งข้อเท็จจริงก็ปรากฏว่า ข้าราชการและประชาชนมิได้มีความเกรงกลัวประการใด ฉะนั้น การกล่าวหาจอมพล ถนอม กิตติขจร กับพวก ว่าใช้กำลังประทุษร้ายและขู่เข็ญคนทั้งประเทศไทยให้มีความเกรงกลัว จึงเป็นการกล่าวบิดเบือนความจริงเพื่อให้เกิดความไม่สงบในบ้านเมือง

๒. ที่ผู้ต้องหาทั้งสามให้การถึงเหตุที่ฟ้องคณะปฏิวัติว่า การปฏิวัติไม่มีความจำเป็นต่อกระทำการเพราะมีรัฐธรรมนูญอยู่ จะส่งยุบสภาเสียก็ได้ตามวิถีทางรัฐธรรมนูญ เมื่อมาปฏิวัติยกเลิกรัฐธรรมนูญ ยึดอำนาจรัฐบาล จึงเป็นการกบฏและผิดกฎหมาย

LIRT

ข้อนี้ คณะปฏิวัติก็ได้แถลงชี้แจงเหตุผล โดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๖ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ ซึ่งผู้ต้องหาทั้งสามยอมรับว่า ที่ คณะปฏิวัติมีความจำเป็นต้องยึดอำนาจการปกครองครั้งนี้ ก็เนื่องจากเหตุการณ์ทั้งภายใน และภายนอกประเทศกำลังผันผวนไปทางเลวร้าย เป็นภัยแก่ประเทศชาติและราชบัลลังก์ มีการรุกรานประเทศเพื่อนบ้านทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นเป็นลำดับ มีการยุยงสนับสนุนให้ผู้ก่อการร้ายก่อความไม่สงบแก่ประชาชนในที่ต่าง ๆ ของประเทศ โดยมุ่งจะเปลี่ยนระบบการปกครองไปสู่ระบอบอื่น ซึ่งมีใช้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ส่วน ภายในประเทศก็ปรากฏว่ามีบุคคลบางจำพวกอาศัยสิทธิตามรัฐธรรมนูญและบุคคลบางกลุ่ม บางคณะกระทำการยุยงปั่นป่วนทำลายใช้อิทธิพลก่อความขัดขวางการบริหารราชการของรัฐบาล เช่น ยุยงให้ประชาชนและสถาบันต่าง ๆ เป็นปฏิปักษ์และกระต้างกระเถิงต่อรัฐบาล ยุยงให้นักศึกษาเกินขอบวน ให้กรรมกรนัดหยุดงาน เป็นต้น การแก้ไขสถานการณ์ดังกล่าว ถ้าจะดำเนินการตามวิถีทางรัฐธรรมนูญย่อมไม่ทันต่อเหตุการณ์ จึงจำเป็นต้องยึดอำนาจ การปกครอง เพื่อให้สามารถแก้ไขสถานการณ์ได้โดยเฉียบพลันและเด็ดขาด ผู้ต้องหา ทั้งสามซึ่งเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทน ย่อมต้องทราบแถลงการณ์ดังกล่าว และตระหนักถึง ความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการแก้ไขสถานการณ์ของประเทศเป็นอย่างดี เพราะในฐานะ สมาชิกสภาผู้แทนย่อมได้ยื่นได้ฟังการอภิปรายเร่งรัด ให้รัฐบาลดำเนินการปราบปรามผู้ก่อการ ร้ายให้เรียบร้อยโดยเร็วอยู่แล้ว อีกประการหนึ่ง ผู้ต้องหาทั้งสามเคยเป็นสมาชิกสภานิติ- บัญญัติ เป็นผู้รู้กฎหมาย โดยเฉพาะผู้ต้องหาที่ ๑ เป็นนักศาสตร์บัณฑิตและเนติบัณฑิต ผู้ต้องหาที่ ๒ ย่อมต้องทราบว่าการปฏิวัติรัฐประหารนั้น เมื่อคณะปฏิวัติหรือคณะรัฐประหาร ได้ทำการยึดอำนาจการปกครองเป็นผลสำเร็จแล้ว อำนาจอิสระในการปกครองประเทศ หรืออำนาจอธิปไตยย่อมเป็นของคณะปฏิวัติ คณะปฏิวัติหรือหัวหน้าคณะปฏิวัติย่อมใช้ อำนาจอธิปไตยได้ทุกวิถีทาง เมื่อหน่วยราชการทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วน ท้องถิ่น ตลอดจนประชาชนยอมรับนับถือการใช้อำนาจอธิปไตยของคณะปฏิวัติหรือ หัวหน้าคณะปฏิวัติแล้ว ย่อมถือได้ว่าคณะปฏิวัติเป็นรัฐบาลที่ถูกยกย่องตามหลักรัฐศาสตร์ และนิติศาสตร์ ผู้ใดก่อการล้มล้างรัฐบาลดังกล่าวย่อมมีผลเช่นเกี่ยวกับการล้มล้างรัฐบาล

LIRT

ที่ถูกตั้งถามกฎหมายถือได้ว่าเป็นคนปกุ ทั้งนั้นนอกจากจะเป็นหลักรัฐศาสตร์และหลักนิติศาสตร์ที่นานาประเทศได้ยอมรับนับถือมานานแล้ว ยังเป็นหลักที่ศาลฎีกาได้พิพากษาไว้เป็นบรรทัดฐานหลายเรื่อง คือคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๑๕๓, ๑๑๕๔/๒๕๕๕ ซึ่งมีความสรุปได้ว่า การล้มล้างรัฐบาลเก่าตั้งเป็นรัฐบาลขึ้นใหม่โดยใช้กำลังนั้น เมื่อประชาชนได้ยอมรับนับถือแล้วย่อมเป็นรัฐบาลโดยชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนี้ยังมีฎีกาที่ ๔๔/๒๕๕๖ ฎีกาที่ ๑๕๑๓ ถึง ๑๕๑๔/๒๕๕๗ ซึ่งมีข้อความทำนองเดียวกัน โดยเฉพาะฎีกาที่ ๑๖๖๒/๒๕๐๕ ได้กล่าวไว้อีกว่า คณะปฏิวัติได้ทำการยึดอำนาจการปกครองประเทศไทยได้เป็นผลสำเร็จ หัวหน้าคณะปฏิวัติย่อมเป็นผู้ใช้อำนาจปกครองบ้านเมือง ข้อความใดที่หัวหน้าคณะปฏิวัติสั่งบังคับประชาชน ต้องถือว่าเป็นกฎหมาย

อนึ่ง ในการปกครองบ้านเมืองนับตั้งแต่ปฏิวัติ ถึงวันที่ผู้ต้องหาทั้งสามยื่นฟ้องเป็นเวลาประมาณ ๓ เดือนเศษ แม้สถานการณ์และกิจการที่คณะปฏิวัติมีความปรารถนาจะแก้ไขยังไม่อำนวยให้พร้อมที่จะตั้งรัฐบาลได้ คณะปฏิวัติก็ได้ตั้งสภาบริหารคณะปฏิวัติขึ้นประกอบก้ำยจอมพล ถนอม กิตติขจร เป็นประธานมีอำนาจหน้าที่บริหารราชการแผ่นดินแทนคณะรัฐมนตรี เสมือนมีรัฐบาลในยามปกติ การบริหารราชการก็ลุล่วงไปทั่วก็ตลอดมา เป็นที่ยอมรับนับถือแก่ประชนทั้งในประเทศและระหว่างประเทศว่า เป็นการปกครองบ้านเมืองที่ชอบด้วยกฎหมาย ดังปรากฏตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่อ้างข้างต้นเป็นที่ประจักษ์ชัดอยู่แล้ว เหตุผลที่ผู้ต้องหาอ้างถึงเพื่อฟ้องคณะปฏิวัติ จึงฟังไม่ขึ้น

๓. ตามที่ผู้ต้องหาทั้งสามเป็นโจทก์ยื่นฟ้องจอมพล ถนอม กิตติขจร กับพวก ก็โดยถือว่าคนเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ความจริงผู้ต้องหาทราบดีอยู่แล้ว ผู้ต้องหาไม่มีอำนาจฟ้องคดีมีข้อหาฐานคนปกุเพราะในคดีอาญาแผ่นดินเช่นนี้ ได้มีคดีก้ำยอย่างหลายเรื่องแล้วที่พนักงานอัยการเท่านั้นมีอำนาจเป็นโจทก์ฟ้อง แม้แต่คำพิพากษาของศาลอาญาในคดีที่นายชุมพล มณีเนตร ในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนได้ฟ้องห้างหุ้นส่วนเอียงเป้งเชียงและข้าราชการอื่นอีก ๖ คน ตามคำพิพากษาของศาลอาญาคดีแดง ที่ ๕๐๕๓/๒๕๑๔ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ ศาลได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า “ส่วนในข้อที่โจทก์อ้างว่า โจทก์เป็นผู้แทนปวงชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญนั้น ศาล

LIRT

ก็เห็นว่าผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกสภาผู้แทนย่อมมีสิทธิและหน้าที่เท่าที่กฎหมายบัญญัติไว้ เมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติให้สมาชิกสภาผู้แทนเป็นผู้เสียหายหรือมีสิทธิฟ้องทำเนียบคดีในคดีประเภทใดก็ได้โดยเฉพาะแล้ว สมาชิกสภาผู้แทนก็ไม่มีสิทธิเช่นนั้น นอกเหนือไปจากที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น แม้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕ กับบัญญัติไว้ว่า บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย เมื่อประชาชนคนใดคนหนึ่งไม่มีสิทธิฟ้องคดีที่ตนมิได้เสียหาย สมาชิกสภาผู้แทนก็ย่อมไม่มีสิทธิเช่นนั้นเช่นเดียวกัน ฉะนั้นฐานะสมาชิกสภาผู้แทนของโจทก์ไม่เป็นเหตุให้ถือว่าโจทก์เป็นผู้เสียหายมีอำนาจฟ้องคดีได้” และในคดีที่ผู้ต้องหาทั้งสามฟ้องจอมพล ถนอม กิตติขจร กับพวกนั่นเอง ศาลอาญาได้พิพากษาตามคดีแดง ที่ ๑๒๙๕/๒๕๑๕ เมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๑๕ เป็นใจความสำคัญว่า “ลักษณะของผู้เสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีอาญาได้จะต้องประกอบด้วยความเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัย ได้รับความเสียหายเป็นพิเศษ ไม่มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดนั้น และความผิดนั้นต้องมีใช่เป็นความผิดที่เจ้าพนักงานแห่งรัฐเท่านั้นจะเป็นผู้ฟ้องได้ ลักษณะของโจทก์มิใช่เป็นผู้เสียหายในเกณฑ์สำคัญดังกล่าวมา และโดยธรรมดาแล้วความผิดฐานเป็นกบฏอำนาจฟ้องควรอยู่แก่รัฐ ซึ่งพนักงานอัยการเท่านั้นเป็นผู้ดำเนินคดีตามนัยฎีกาที่ ๒๓๓/๒๕๑๒” ซึ่งคำพิพากษาของศาลอาญานี้ ผู้ต้องหาทั้งสามก็มีได้อุทธรณ์

อาศัยเหตุผลทั้งสามประการดังกล่าวข้างต้นนี้ คณะปฏิวัติเห็นว่า การฟ้องคดีของผู้ต้องหาทั้งสามหาใช่เป็นการใช้สิทธิแสดงความคิดเห็นโดยสุจริตไม่ แต่เป็นการกระทำที่เจตนาชักจูงให้ประชาชนหลงผิดในการกระทำของคณะปฏิวัติว่าเป็น การ กระทำ ของ พวก กบฏอันพึงต้องรับโทษทางอาญาตามกฎหมาย การกระทำของผู้ต้องหาทั้งสามเป็นการต่อต้านล้มล้างคณะปฏิวัติ มุ่งหมายให้เกิดความเคลือบแคลงใจในการบริหารราชการของคณะปฏิวัติ และเจตนาให้เกิดความปั่นป่วนและกระด้างกระเดื่องในหมู่ประชาชน จนถึงขนาดที่จะก่อความไม่สงบขึ้นในบ้านเมืองได้ แม้แต่ศาลอาญาเองยังได้กล่าวความชัดไว้ในคำพิพากษาไม่รับฟ้องของผู้ต้องหาไว้ อีกท่อนหนึ่งว่า “ถ้าผู้ต้องหาฟ้องคณะปฏิวัติได้ ก็อาจมีบุคคลอื่น ๆ อีกที่จะเป็นผู้เสียหายฟ้องคณะปฏิวัติได้ในข้อหาเดียวกันนี้ หรือแม้ในข้อหาอื่นทั้งในทางแพ่งและทางอาญาเป็นอันว่าราษฎรในจังหวัดที่โจทก์แต่ละคนเป็นผู้แทนหรือราษฎรในจังหวัดอื่น ๆ จะฟ้องว่า การปฏิวัติของคณะปฏิวัติทำให้เขาเสียหาย ต้อง

กลายเป็นราษฎรที่ไม่มีผู้แทนไปอย่างนี้เป็นต้น เรียกว่าฟ้องกันไต่ทั่วประเทศ ซึ่งถ้าหาก
เป็นไปได้ถึงเพียงนั้นแล้ว แทนที่จะเกิดความสงบเรียบร้อยในบ้านเมือง กลับจะเกิดเป็น
ความระส่ำระสายเสียด้วยซ้ำ และความยุ่งยากนานาประการจะตามมา วลา” นอกจากเหตุผล
ที่ศาลอาญากล่าวไว้แล้ว ถ้าประชาชนหลงผิดว่าคณะปฏิวัติยังเป็นกบฏอยู่ ก็อาจเกิดความ
กระต้างกระเคื่องขึ้นในหมู่ประชาชนถึงขนาดอาจไม่ยอมปฏิบัติตามกฎหมายหรือ การ บริหาร
ราชการแผ่นดิน ก่อความไม่สงบขึ้นในราชอาณาจักรได้ และในกรณีเช่นนี้ความเสียหาย
จะตกอยู่กับประชาชนผู้หลงผิดเชื่อตามคำกล่าวหาของผู้ต้องหาทั้งสามเป็นการกระทำที่ร้าย
แรงกระทบกระเทือนความสงบในราชอาณาจักร และต่อต้านล้มล้างคณะปฏิวัติ สมควรใช้
อำนาจคณะปฏิวัติลงโทษผู้ต้องหาทั้งสามตามความเหมาะสมแห่งการกระทำความผิด หัว
หน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งให้ลงโทษจำคุกนายอุทัย พิมพ์ใจชน ผู้ต้องหาที่ ๑ ไว้มีกำหนด
สิบปี และให้จำคุกนายอนันต์ ภักดีประไพ ผู้ต้องหาที่ ๒ กับ นายบุญเกิด หิรัญคำ
ผู้ต้องหาที่ ๓ ไว้มีกำหนดคนละเจ็ดปี เอกสารของกลางให้รับ

ให้กระทรวงมหาดไทยปฏิบัติการตามคำสั่งนี้ แล้วรายงานให้ทราบ

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๑๕

จอมพล ถ. ถิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

□ □

ข่าวในพระราชสำนัก

พระบรมมหาราชวัง

วันเสาร์ ที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๑๕

เมื่อวานนี้ เวลา ๑๔.๑๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ โดยเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งจากสวนจิตรลดาพระราชวังดุสิต ไปทรงประกอบพิธียกช่อฟ้า และตัดลูกนิมิตอุโบสถวัดพระหมรรังษี ตำบลทึบ อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี และทรงเยี่ยมราษฎร

วันอังคาร ที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๑๕

วันนี้ เวลา ๑๑.๐๐ น. ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พลตำรวจเอก จำรัส มั่นทุกานนท์ ประธานกรรมการอำนวยการทั่วไปแห่งราชกรีฑาสโมสร พร้อมด้วยคณะกรรมการ ฯ รวม ๑๕ คน เฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทูลเกล้าฯ ถวายเงินรายได้จากการแข่งม้าซึ่งถวายพระราชทานเนื่องในวันจักรี เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๑๕ โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล

เวลา ๑๑.๑๐ น. หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทรงนำคณะอาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดละครการกุศลทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีช่อง ๕ เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ เฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเงินและสิ่งของโดยเสด็จพระราชกุศลช่วยเหลือทหาร ตำรวจ และเหล่าอาสาสมัครที่กำลังปฏิบัติภารกิจป้องกันประเทศชาติ

LIR

เวลา ๑๑.๒๕ น. หม่อมเจ้าทองคำเป็ลว ทองใหญ่ ประธานกรรมการสนามมวย
จังหวัดสงขลา ทรงนำคณะกรรมการกลางและกรรมการสนามมวยต่างจังหวัด จำนวน ๔๗
คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้จากการจัดการแข่งขันชกมวยโดยเสด็จพระราชกุศล
สมทบทุน “ นักมวยไทยในมูลนิธิอานันทมหิดล ” ที่ได้จัดขึ้นตามจังหวัดต่าง ๆ ๕ จังหวัด
ในโอกาสนี้ คณะกรรมการสนามมวย ๕ จังหวัด ได้เข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานเข็มกลัดปก
เสื้อตรามูลนิธิอานันทมหิดลด้วย

เวลา ๑๑.๕๐ นายประภาส อวยชัย นำคณะกรรมการจัดงานวันนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปี ๒๕๑๔ จำนวน ๒๗ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวาย
เงินรายได้จากการจัดงานดังกล่าว โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิอานันทมหิดล
สาขามหาวิทยาลัย

เวลา ๑๒.๒๕ น. พลเอก พลเรือโท ปันนต แสงนาคกร ประธานกรรมการบริหาร
มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำคณะกรรมการบริหารของมูลนิธิชุด
ใหม่ กรรมการฝ่ายต่าง ๆ และกรรมการที่ปรึกษาคณะกรรมการพิเศษเก่าเช่นต์กาเบรียล
และคณะกรรมการยุวมหากรรมแห่งประเทศไท้ ลาปางงอกใหญ่ รวม ๑๒๒ คน เข้า ฯ
ทุนเกล้า ฯ ถวายเงิน โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนมูลนิธิราชประชานุเคราะห์

วันพฤหัสบดี ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๕

เมื่อค่ำวานนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หม่อมเจ้าวงศานุวัตร เทวกุล
องค์มนตรี ทรงเป็นผู้แทนพระองค์ เสด็จไปรับ ฯพณฯ เซอร์ พอล แฮสลังก์ ผู้สำเร็จ
ราชการออสเตรเลีย และภริยา ซึ่งเดินทางมาเยือนประเทศไทย ณ กองบัญชาการกองทัพอากาศ
ทอนเมือง

วันนี้ เวลา ๑๒.๐๐ น. ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ฯพณ ฯ เชอร์ พอล แสสลัก ผู้สำเร็จราชการออสเตรเลีย และภริยา ซึ่งเดินทางมาเยือนประเทศไทย เข้า ฯพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานเลี้ยงอาหารกลางวันด้วย

เวลา ๑๕.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ ฯ โดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ไปทรงเป็นประธานในพิธีเททองหล่อพระรูปสมเด็จพระสังฆราช (อยู่ ญาณโมทย์มหาเถร) ณ วัดนาคกลาง อำเภอบางกอกใหญ่ นครหลวง กรุงเทพมหานคร

เวลา ๑๖.๐๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึง นายพจน์ ปุชปาคม ประธานคณะกรรมการจัดงาน ฯ พร้อมด้วยคณะกรรมการ ฯ เฝ้า ฯ รับเสด็จ ฯ เสด็จ ฯ เข้าสู่พระอุโบสถ ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ทรงศีลแล้วประธานคณะกรรมการจัดงาน ฯ กราบบังคมทูลรายงานเสด็จ ฯ ออกจากพระอุโบสถไปยังปะรำพิธีมณฑลทรงหย่อนแผ่นทอง นาก เงิน ลงในบาตร ทรงถือสายสูตรเททองหล่อพระรูปสมเด็จพระสังฆราช พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา พนักงานประโคมฆ้องชัย สังข์ แตร และดุริยางค์ เสด็จ ฯ กลับเข้าสู่พระอุโบสถ ทรงพระสุหร่ายพระรูปสมเด็จพระสังฆราชและพระเครื่อง แล้วประธานคณะกรรมการจัดงาน ฯ กราบบังคมทูลพระกรุณาเบิกผู้ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินไทย เสด็จพระราชกุศลเข้าเฝ้า ฯ รับพระราชทานของที่ระลึก พระสงฆ์ถวายอภิวาท พระเทพสิทธินายก เจ้าอาวาสวัดนาคกลาง ถวายพระพุทธรูปและเหรียญพระรูปสมเด็จพระสังฆราช แล้วเสด็จ ฯ กลับ

เวลาเย็น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้หม่อมเจ้าวงศานุวัตร เทวกุล องคมนตรี ทรงเป็นผู้แทนพระองค์เสด็จไปส่ง ฯ พล ฯ เซอร์ พอล แฮสลัก ผู้สำเร็จราชการออสเตรเลีย และภริยา ซึ่งจะเดินทางต่อไปยังประเทศอังกฤษ ณ กองบัญชาการกองทัพอากาศ คอนเมือง

วันเสาร์ที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๕

วันนี้ เวลา ๑๔.๕๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุภา และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ โดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ไปทรงเป็นประธานในพิธีสวนสนามและทวนคำปฏิญาณของลูกเสือ เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนา คณะลูกเสือแห่งชาติ ณ สนามสุขุขลาลัย สนามกีฬาแห่งชาติ

LIRT

เวลา ๑๕.๐๐ น. เสด็จ ฯ ถึงสนามสุภะลาศัยแล้วเสด็จ ฯ ไปยังที่ประทับ
 ต่อจากนั้น ฯ พณ ฯ จอมพลถนอม กิตติขจร หัวหน้าคณะปฏิวัติ สภานายกสภาลูกเสือ
 แห่งชาติ กราบบังคมทูลรายงานกิจการของลูกเสือในรอบปี จบแล้วผู้บังคับการสวนสนาม
 นำลูกเสือกล่าวคำปฏิญาณ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราโชวาท มี
 ใจความสำคัญว่า งานของลูกเสือคือการฝึกฝนลูกเสือให้มีความสามารถที่จะช่วยตนเอง และ
 ให้มีใจสุจริตกว้างขวางที่จะช่วยเหลือผู้อื่น เพื่อให้ลูกเสือเติบโตขึ้นเป็นกำลังสร้างและดำรง
 สังคมหรือส่วนรวมให้เรียบร้อยเป็นปรกติสุข กิจการลูกเสือมีส่วนสำคัญยิ่งในการรักษาความ
 มั่นคงของชาติบ้านเมืองคณะลูกเสือได้ทราบพระหนักในหลักความจริงว่า บุคคลกับส่วนรวม
 มีความเกี่ยวพันกันเป็นอันหนึ่งอันเดียว ไม่อาจแยกออกจากกันได้ การที่จะดำเนินงาน
 ทั่ว ๆ ไปไปในทำนอบรมลูกเสือและอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้มีส่วนร่วมทุกฝ่ายทุกคน
 ควรจะให้อีกหลักการอันแท้จริงของลูกเสือโดยมั่นคง เพื่องานจักได้สัมฤทธิ์ผลเป็นคุณ
 ประโยชน์แก่อนุชนและประเทศชาติ ตรงตามอุดมคติและความมุ่งประสงค์

ทรงขอให้เข้าใจว่า การที่สมัครเข้ามาเป็นลูกเสือ มิใช่เป็นการหนีอย่างและ
 เสียเวลาเปล่า แต่ทุกคนจะได้รับผลตอบแทนที่ล้ำค่า และทรงขอให้ระลึกไว้เสมอว่า ลูกเสือ
 ฝึกฝนตนเองให้เคร่งครัดเข้มแข็งเพียงใด จะเติบโตเป็นคนที่ดีที่สามารถเพียงนั้น ลูกเสือ
 ทำประโยชน์เพื่อผู้อื่นมากขึ้นเพียงใด ก็จะได้ประโยชน์ต่าง ๆ ตอบแทนมากขึ้นเพียงนั้น
 จบแล้ว กองลูกเสือเดินแถวสวนสนามผ่านที่ประทับ หลังจากนั้นมีการแสดงกิจกรรมของ
 ลูกเสือถวายทอดพระเนตร เสร็จแล้วเสด็จพระราชดำเนินกลับ

วันจันทร์ ที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๑๕

วันนี้ เวลา ๑๕.๔๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดย
 รถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ไปทรงประกอบพิธีเปิดกรีก “จิตสสมา-
 เถระ” ณ วัดพระศรีมหาธาตุ อำเภอบางเขน นครหลวงกรุงเทพธนบุรี

เวลา ๑๖.๐๐ น. เสด็จ ฯ ถึงหน้าพลับพลาพิธี ฯ พณ ฯ จอมพล ถนอม กิตติขจร
 ประธานกรรมการสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พลอากาศเอก บุญชู จันทร์เบกษา
 ประธานคณะกรรมการจัดงาน ฯ พร้อมด้วยคณะกรรมการจัดงาน เฝ้า ฯ รับเสด็จ ฯ

LIRT

คุณหญิงอนงค์ จันทบุบผา พูนเกล้า ฯ ถวายพวงมาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เสด็จ ฯ เข้าสู่พลับพลาพิธี ทรงจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ทรงศีล ประธานสงฆ์ถวาย
ศีลจบแล้ว ประธานกรรมการสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล กราบบังคมทูลรายงานการ
สร้างตึก “ทิสสมหาเถระ” ศาลาการเปรียญซึ่งสร้างขึ้นด้วยเงินงบประมาณแผ่นดิน เงิน
อุดหนุนจากกองสลากกินแบ่งรัฐบาล และเงินที่พ่อค้าประชาชนบริจาคเพื่อเป็นอนุสรณ์แด่
สมเด็จพระมหาธีรวงศ์ ทิสสมหาเถระ เจ้าอาวาสวัดพระศรีมหาธาตุยุพราชรังสฤษฎิ์
นายก แล้วขอพระราชทานอัญเชิญเสด็จ ฯ ไปประกอบพิธีเปิดวัด เสกขีพระราชาดำเนินไป
ยังพระแท่นที่จะทรงเปิดตึกทรงกลุ่มไฟฟ้า เปิดพระกรุขอมบายรื้อตึก “ทิสสมหาเถระ”
พระสงฆ์ ๑๐ รูป เจริญชัยมงคลคาถา พนักงานประโคมฆ้องชัย สังข์ แตร และดุริยางค์
เสกขี ฯ กลับมายังพลับพลาพิธี ประทับพระราชอาสน์ ทรงลงพระปรมาภิไธยในสมุดเยี่ยม
ของวัด ซึ่งประธานคณะกรรมการจัดงาน ฯ พูนเกล้า ฯ ถวาย พระสงฆ์ ถวายอภิวาท สมเด็จพระ
มหาธีรวงศ์ ทิสสมหาเถระ เจ้าอาวาสวัดพระศรีมหาธาตุ ถวายพระพุทธรูปและหนังสือ
ที่ระลึก แล้วเสด็จ ฯ กลับ

วันพุธ ที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๑๕

วันนี้ เวลา ๑๑.๐๐ น. ณ ศาลาสุโขทัย สวนหลวงพระนคร กรุงเทพมหานคร อธิการ
รองประธานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ นำผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และผู้สนใจก่อ
กิจการของลูกเสือ ที่ได้ประกอบคุณงามความดีอันก่อให้เกิดประโยชน์แก่กิจการลูกเสือ
จำนวน ๘๘ คน เฝ้า ฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อรับพระราชทานเหรียญลูกเสือ
สดุดี และนำผู้บังคับบัญชาลูกเสือและผู้แทนจังหวัดต่าง ๆ จำนวนประมาณ ๔๐๐ คน
เฝ้า ฯ ถวายความจงรักภักดีและรับพระราชทานพระบรมราโชวาท ในโอกาสที่ได้มาประชุม
สภาลูกเสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๘ ณ นครหลวงกรุงเทพมหานคร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานพระบรมราโชวาท มีใจความสำคัญว่า การฝึกหัดอบรมแบบอย่างของ
ลูกเสือเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ ในการที่จะทำให้เยาวชนมีความเข้มแข็งและสุจริต มี
ความรู้ความึกและวินัยที่ดี สามารถเป็นที่พักของตนเองของผู้อื่นได้โดยแท้จริง ในส่วน
ผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาลูกเสืออื่น ๆ ถ้าทำได้นำเอาแบบวิธีการที่ใช้ฝึกสอนบังคับบัญชา

LIRT

ลูกเสือมาใช้แก่ตนเองด้วย ก็จะทำให้เข้าใจถึงความเป็นลูกเสือและเล็งเห็นคุณค่าของลูกเสือได้แน่แท้ จะได้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ผู้อยู่ในบังคับบัญชา ช่วยให้การฝึกสอนอบรมสะดวกง่ายดาย ทั้งได้ผลแน่นอนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนั้น ผู้ใดก็ตามที่น้อมนำเอาวิธีการของลูกเสือไปใช้ในกิจการงานอื่น ๆ ย่อมจะได้ประโยชน์กว้างขวางออกไปด้วยกันทั้งนั้น เพราะการงานต่าง ๆ จะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และจะอำนวยผลให้ได้เต็มความประสงค์ ทรงขอให้ทุกคนพร้อมแรงพร้อมใจกันดำเนินงานอันมีคุณค่า และมีความสำคัญต่อไป เพื่อประโยชน์อันยิ่งใหญ่ของเยาวชนของประเทศไทย ตลอดจนมนุษยชาติทั้งมวล

เวลา ๑๑.๓๐ น. นายเพทาย อมาตยกุล นายกลโมสรลูกลีอกรุงเทพ กรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ นำคณะลูกเสือชาวเขาจากภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย และผู้บังคับบัญชาลูกเสือชาวเขา จำนวน ๑๖๓ คน เข้าฯ รับพระราชทานพระบรมราโชวาทและเหรียญเสมามหาราช พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระบรมราโชวาท มีใจความสำคัญว่า สิ่งทีลูกเสือได้พบได้เห็นและได้ปฏิบัติ ตลอดเวลาที่อยู่ในนครหลวงมีค่าสูงมาก เพราะจะช่วยให้ลูกเสือมีความเข้าใจในตัวเอง และบ้านเมืองรักเจนกว้างขวางขึ้น จะช่วยให้เห็นว่า คณะเราอยู่มาแต่ชั่วใด ได้ จำเป็นต้องศึกษาเกี่ยวข้องกับผู้อื่น ต้องช่วยเหลือกัน และทำงานร่วมกันด้วยความสามัคคี จึงจะมีความสำเร็จและมั่นคง เมื่อลูกเสือกลับไปถึงภูมิลำเนาการจะได้พยายามปฏิบัติให้ลูกต้องถามที่ใดเรียนรู้และเข้าใจทั้งตั้งใจให้มั่นคงที่จะสร้างความสำเร็จและความสุขไว้แก่ตนเองให้จงได้

ทรงชมเชยเจ้าหน้าที่ลูก ๆ ฝ่ายว่า การตรวจราชการแถบใต้สุดสาเหมาบกนั้นทั้งโรงเรียนและกองลูกเสือชั้นสงครามะห์ อนุเคราะห์เกิดในถิ่นทุรกันดาร ได้นำหลักการและวิธีการของลูกเสือมาใช้แก่ประชาชนในเขตปฏิบัติการ นับว่าได้นำกิจการลูกเสือไปปฏิบัติเป็นประโยชน์ระดับชาติอีกด้านหนึ่ง สโมสรลูกลีและผู้อุปการะทุกฝ่ายได้เอาใจใส่ดูแลทั่วถึงทุกอย่าง ทำให้การรับรองและการศึกษาของลูกเสือสำรองเป็นไปโดยสะดวกและราบรื่นโดยตลอด ทรงย้ำถึงคุณค่าสำคัญของลูกเสือว่า การลูกเสือเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้คนเป็นคนที่มีความสามารถที่จะอยู่ร่วมกันและร่วมมือกันให้เสมอ โดยไม่จำกัดเพศวัยและถิ่นที่เกิด

LIRT

เวลา ๑๕.๒๕ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งจากพระตำหนักจิตรลดารโหฐาน ไปทรงเททองหล่อพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ โรงพิธีก่อหัตถศิลป์ กรมศิลปากร เพื่อพระราชทานแก่คณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ซึ่งจะอัญเชิญไปประดิษฐานไว้ ณ ค่ายลูกเสือวชิราวุธ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

เวลา ๑๕.๓๐ น. เสด็จ ฯ ถึงบริเวณมณฑล เสด็จ ฯ เข้าสู่ประรำพิธี ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการ บูชาพระรัตนตรัย ประทับพระราชอาสน์ ทรงศีล ฯ พณ ฯ จอมพลถนอม กิตติขจร หัวหน้าคณะปฏิวัติ กราบบังคมทูลรายงานการดำเนินงานก่อสร้างพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระผู้พระราชทานกำเนิดลูกเสือไทย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ ฯ ไปยังภายในบริเวณพิธีมณฑล ฯ พณ ฯ จอมพลถนอม กิตติขจร ทูลเกล้า ฯ ถวายแผ่นทอง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงหย่อนแผ่นทองลงในบ้ำ แล้วทรงถือสายสุกรเททองหล่อพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระสงฆ์เจริญชัยมงคลคาถา ชาวพนักงานลั่นฆ้องชัย ประโคมสังข์ แตร และดุริยางค์ เมื่อทรงเททองหล่อพระบรมรูปเสร็จแล้ว เสด็จ ฯ ไปทรงประเคนปัจจัยไทยธรรม พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา ถวายอภิวาท เสด็จพระราชดำเนินกลับ.

วันพฤหัสบดี ที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๑๕

วันนี้เวลา ๑๑.๐๕ น. ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน นายศรีภูมิ ศุขเนตร นายกสมาคมนักเรียนเก่าภาคพื้นยุโรปในพระบรมราชูปถัมภ์ นำคณะกรรมการสมาคม ฯ เฝ้า ฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๑.๑๕ น. นายจรัส มหาวัจน์ นายกสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา นำคณะกรรมการจัดงานฉลองปริญญาบัตร จำนวน ๒๐ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินรายได้การจัดงานฉลองปริญญา โดยเสด็จพระราชกุศลสมทบทุนภูมิพลของวิทยาลัยวิชาการศึกษา

LIRT

เวลา ๑๑.๒๐ น. นายประเวทย์ วิชชุประภา นายกสมาคมกาทอลิกแห่งประเทศไทย นำคณะกรรมการของสมาคม ฯ และผู้แทนองค์การกาทอลิก จำนวน ๒๑ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสร้างสาธารณูปการสำหรับเด็กไทย

เวลา ๑๑.๓๐ น. นายเจตนา สิริสิงห์ ผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์สีกามทิวี ช่อง ๓ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ของสถานี ฯ จำนวน ๑๒ คน เฝ้า ฯ ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินที่ได้รวบรวมไว้จากรายการ “รับรางวัล” ครั้งที่ ๒ โดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

เวลา ๑๑.๔๐ น. คุณหญิงคุษฎี มาลากุล ประธานกรรมการจัดโรงเรียนราชประชาสมาสัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ นำ นายเกียรติ เอื้อชูเกียรติ กรรมการผู้จัดการ บริษัทสหพาณิชย์และอุตสาหกรรม จำกัด กับนายศรีเครือ โปหาทอง กรรมการจัดโรงเรียน ฯ สถาปนิกผู้เขียนแบบ สร้างอาคาร พยาบาล อย่างประ หัษต์ของ โรงเรียน ราชประชาสมาสัย ฯ ในโอกาสนี้ คุณหญิงสอากิจก์ วรสุนทรโทก เภรณุกกรรมการจัดโรงเรียนราชประชาสมาสัย ฯ ร่วมเข้าเฝ้า ฯ ถวาย

เวลา ๑๖.๓๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ ฯ ไปทรงเป็นประธานในการอภิปราย เรื่อง “อุดมการณ์แห่งชาติ” ของสมาคมสุภาพกิจแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ตามคำอัญเชิญของคุณหญิงอัมพร มีสุข นายกสมาคมสุภาพกิจแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ เนื่องในโอกาสที่สมาคม ฯ ได้ตั้งมาครบ ๑๒ ปี

วันศุกร์ ที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๑๕

วันนี้เวลา ๑๑.๐๐ น. ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ฯพล ฯ พลโท ตรัน ง่อก ตรัม เฝ้า ฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ถวายอักษรสาส์นตราตั้งในตำแหน่งเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มิอำนาจเต็มของสาธารณรัฐเวียดนามประจำพระราชสำนัก

เวลา ๑๒.๑๐ น. ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน นายเกรียง ธัญญศิริ กับคณะ รวม ๕ คน เฝ้า ฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทูลเกล้า ฯ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศล ตามพระราชอัธยาศัย

LIRT

เวลา ๑๒.๒๕ น. นายทอง และนางสมบุรณ์สุข ทิวาจิน เฝ้า ๗ ทูนเกล้า ๗ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลตามพระราชอัธยาศัย

ต่อจากนั้น นายโชค ศรีสิทธิกรรม รองอธิบดีกรมสหกรณ์พาณิชย์และธนกิจ นำนายอาหาร สังข์วัฒนะ ประธานกรรมการร้านสหกรณ์กรุงธน จำกัด เฝ้า ๗ ทูนเกล้า ๗ ถวายเงินโดยเสด็จพระราชกุศลสงเคราะห์ชาวเขาตามพระราชอัธยาศัย

หลังจากนั้น นายอมร ภูมิรัตน์ ผู้อำนวยการสถาบันก้นคว่ำและพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร นำนายไพศาล ตระกูลดี นายกสมาคมผู้ผลิตอาหารสำเร็จรูป และผู้จัดการบริษัทอาหารสากลกับคณะ รวม ๓ คน เฝ้า ๗ ทูนเกล้า ๗ ถวายเงินและกราบบังคมทูลรายงานกิจการในโรงงานที่ตำบลบ้านยาง อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

วันเสาร์ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๑๕

วันเฝ้าเวลา ๑๖.๕๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่งไปทอดพระเนตรอาคารควบคุม ซึ่งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการผลิตจ่ายกระแสไฟฟ้าโดยเฉพาะ ณ โรงจักรพระนครเหนือ ตามคำอัญเชิญของนายเกษม จาติกวณิช ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

เวลา ๑๖.๕๐ น. เสด็จพระราชดำเนินถึงโรงจักรพระนครเหนือ ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิต กราบบังคมทูลถวายรายงานแล้ว เสด็จ ฯ ยังห้องควบคุมเครื่องจักร ทอดพระเนตรอาคารสำคัญของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต เครื่องกำเนิดไฟฟ้าแก๊สเทอร์ไบน์ และโรงงานกำเนิดไฮโดรเจน เสด็จ ฯ ออกจากโรงจักรพระนครเหนือไปยังศูนย์ควบคุมไฟฟ้า ผู้อำนวยการฝ่ายควบคุมระบบกำลังไฟฟ้าและผู้ช่วยผู้ว่าการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ กราบบังคมทูลถวายรายงานเกี่ยวกับการผลิตจ่ายกระแสไฟฟ้า และระบบสื่อสารต่าง ๆ ตามลำดับ

ภายหลังนั้น เสด็จ ฯ ยังหน้าศูนย์ควบคุมไฟฟ้า ผู้ว่าการการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ฯ ในฐานะนายกลำดับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ทูนเกล้า ๗ ถวายเงินรายได้เนื่องจากการจัดทำสมุดภาพพระบรมมหาราชวัง เสร็จแล้วประทับเสวยพระสุธารสชาติ สมควรแก่เวลา เสด็จพระราชดำเนินกลับ

LIRT

พระราชโอรสถวายพระพร

เนื่องด้วยวันที่ ๓๐ มิถุนายน ตรงกับวันครบรอบปีที่ ๙ แห่งการทรงเข้าดำรงตำแหน่งของสมเด็จพระสันตะปาปาปอล ที่ ๖ โอกาสนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้มีพระราชโอรสถวายพระพรไปดังต่อไปนี้

สมเด็จพระสันตะปาปา ปอล ที่ ๖

กรุงวาติกัน

ในวาระดิถีครบรอบปีแห่งการทรงเข้าดำรงตำแหน่งของพระองค์นี้ หม่อมฉันมีความยินดีขอถวายพระพร พร้อมด้วยความปรารถนาอันดี เพื่อทรงประสบความสุขสมบูรณ์ และศาสนจักรมีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป.

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

พระราชโอรสถวายพระพร

เนื่องด้วยวันที่ ๒ กรกฎาคม ตรงกับวันพระราชสมภพของสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งนอร์เว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้ทรงมีพระราชโอรสถวายพระพรไปดังต่อไปนี้

สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งนอร์เว

กรุงออสโล

ในโอกาสอันตรงกับวันพระราชสมภพของพระองค์ หม่อมฉันมีความยินดีขอถวายพระพรและความปรารถนาอันดี ขอให้พระองค์ทรงมีพลานามัยอันสมบูรณ์ ทั้งพระราชนัดดาและประชาชนชาวนอร์เวย์มีความสุขสืบไป.

(พระปรมาภิไธย) ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

LIRT

ข่าวในประเทศ

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ ทรงบรรลุนิติภาวะ

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าวชิราลงกรณ ทรงมีพระชนมายุครบ ๒๐ พรรษา ในวันศุกร์ที่ ๒๘ กรกฎาคม นี้ ซึ่งเป็นวันคล้ายวันประสูติ

ขณะนี้ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ ฯ ทรงศึกษาในวิทยาลัยการทหารที่ต้นทรูน ในชั้นปีที่หนึ่ง ประจำอยู่ในกองร้อยที่มีชื่อว่า “The Sovereign’s Company” ตามหลักสูตรของวิทยาลัยการทหารแห่งนี้ กำหนดศึกษา ๔ ปี แบ่งออกเป็น ๒ ภาค คือ ภาควิชาการ ทหาร รับผิดชอบและดำเนินการโดยกองทัพบกออสเตรเลีย ซึ่งนักเรียนสำเร็จตามหลักสูตรนี้ จะได้เป็นนายทหารยศร้อยโท ส่วนอีกภาคหนึ่ง เป็นการศึกษาภาควิชาสามัญ หลักสูตรชั้นปริญญาตรี ซึ่งมหาวิทยาลัยนิวเซาท์เวลส์ รับผิดชอบในการวางหลักสูตรการศึกษา แบ่งออกเป็นสาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์ อักษรศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ นักเรียนนายร้อยที่ผ่านหลักสูตรดังกล่าว จะได้รับปริญญาตรีตามสาขาวิชาที่ตนเลือกศึกษาด้วย และทางวิทยาลัยการทหาร ฯ ได้แทรกหลักสูตรทั้งสองภาคนั้นเข้าไว้ในระยะเวลา ๔ ปี สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ ฯ ทรงเลือกศึกษาในสาขาวิชาอักษรศาสตร์ และทรงสนพระทัยในวิชาประวัติศาสตร์ และเศรษฐศาสตร์ เป็นอย่างมาก

สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ ฯ ได้ทรงเข้าศึกษาในวิทยาลัยการทหารที่ต้นทรูน กรุงแคนเบอร์รา ตั้งแต่วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๑๕

ในโอกาสวันคล้ายวันประสูติ วันศุกร์ที่ ๒๘ กรกฎาคม นี้ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ ฯ ทรงมีพระชนมายุครบ ๒๐ พรรษา ทรงบรรลุนิติภาวะตามกฎหมาย แต่เนื่องจาก

LIRT

ต้องทรงศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการทหารที่คันทูรอน จึงไม่อาจเสด็จกลับนครหลวงกรุงเทพธนบุรี ในโอกาสวันสำคัญนี้ได้.

สงครามอินโดจีนและสถานการณ์รอบบ้าน

เมื่อวันที่ ๕ ก.ค. ศกนี้ จอมพล ถนอม กิตติขจร หัวหน้าคณะปฏิวัติได้ชี้แจงต่อข้อเรียนถามของผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับจำนวนทหารอเมริกันในประเทศไทย ว่าขณะนี้มียทหารอเมริกันอยู่ในประเทศไทย ๔๘,๐๐๐ คน แต่ทหารอเมริกันที่เพิ่มเข้ามานั้น ไม่มีกำลังทางภาคพื้นดินเลย และสำหรับกำลังนาวิกโยธินสหรัฐที่เข้ามานั้นได้เข้ามาเพียงเพื่อทำการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่นักบิน เสร็จแล้วก็จะถอนกลับออกไป

หัวหน้าคณะปฏิวัติได้ชี้แจงตอบคำถามของผู้สื่อข่าวต่อไปด้วยว่า คาดหมายว่า อาจจะมีการหยุดยิงในสงครามอินโดจีน ทั้งนี้เนื่องจากได้มีความเคลื่อนไหวในต่าง ๆ โดยผู้นำของสหรัฐได้เดินทางไปเยือนสาธารณรัฐประชาชนจีนและโซเวียต ผู้นำโซเวียตเดินทางไปเยือนเวียดนามเหนือ จากความเคลื่อนไหวดังกล่าวนี้ คงจะได้มีการตกลงอะไรกันบ้าง และเวลานี้ปฏิบัติการของเวียดนามเหนือก็อ่อนแอลงไปมาก เพราะเวียดนามใต้ได้ใช้กำลังเข้าต่อต้านขับไล่และเวียดนามเหนือถูกทั้งระบิกและปิตลัสมจนหมดกำลังลงไปทุกที จึงคิดว่าอาจจะมีการหยุดยิงเกิดขึ้นได้

สำหรับกรณีทะเลจีนเหนือ และทะเลใต้ได้ออกแถลงการณ์ร่วมประกาศจะรวมประเทศเข้าด้วยกันโดยสันติวิธีนั้น หัวหน้าคณะปฏิวัติพิจารณาว่า หากทั้งสองฝ่ายร่วมกันได้ ก็จะเป็นการดี และเข้าใจว่าจากการที่ทั้งสองฝ่ายได้ดำเนินการเจรจาผ่านทางสมาคมประชาชาติมาเป็นเวลานานแล้ว คงจะสามารถทำความตกลงกันได้ สำหรับประเทศไทยมีความปรารถนาจะให้มีความสงบสุขเกิดขึ้นในทุก ๆ ภูมิภาคของโลก

สภามหาวิทยาลัยมหิดลให้ต่อเวลาราชการให้ ผบ. ทหารสูงสุดอีก ๑ ปี

พลเอก ประภาส จารุเสถียร รองหัวหน้าคณะปฏิวัติ แถลงแก่ผู้สื่อข่าวที่ศูนย์บริการข่าวสารสื่อมวลชน กองบัญชาการคณะปฏิวัติเมื่อวันที่ ๒๑ ก.ค. ศกนี้ ว่าสภามหาวิทยาลัย

LIRT

คณะปฏิวัติมีมติเป็นเอกฉันท์เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม นี้ เห็นชอบให้ต่อเวลาราชการให้ จอมพล ถนอม กิตติขจร ในตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุดอีก ๑ ปี

รองหัวหน้าคณะปฏิวัติชี้แจงว่า การต่อเวลาราชการของผู้บัญชาการทหารสูงสุด นี้ กระทรวงกลาโหมได้รายงานผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ขอต่อเวลาราชการให้ จอมพล ถนอม กิตติขจร ผู้บัญชาการทหารสูงสุดอีก ๑ ปี และในการนี้ ผู้อำนวยการรักษาความมั่นคงแห่งชาติได้ประชุมนายทหารชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งประกอบด้วย ปลัดกระทรวงกลาโหม ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบก ผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ เสนาธิการทหาร เสนาธิการทหารบก เสนาธิการทหารเรือ เสนาธิการทหารอากาศ หัวหน้าฝ่ายแผนนโยบายกลาโหม และเจ้ากรมเสมียนตรา เป็นเลขานุการ ได้พิจารณาเรื่องนี้อย่างรอบคอบ และมีมติสรุปเป็น ๒ ประการคือ ประการที่หนึ่งเห็นว่า โดยที่ปัจจุบันสถานการณ์ของโลกและรอบ ๆ ประเทศไทยอยู่ในภาวะที่มีการเปลี่ยนแปลงผันผวนตลอดเวลา นอกจากนั้น ภัยคุกคามความมั่นคงของประเทศได้ทวีความรุนแรงขึ้น ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ได้ก่อความยุ่งยากในท้องที่ต่าง ๆ ทุกภาคของประเทศ ด้วยเหตุนี้ ที่ประชุมได้พิจารณาเห็นว่า ตำแหน่งนี้มีความสำคัญสำหรับสถานการณ์ปัจจุบันเป็นอย่างมาก จอมพล ถนอม กิตติขจร ผู้บัญชาการทหารสูงสุดปัจจุบัน ได้เคยเป็นผู้บัญชาการอำนวยการกิจการเกี่ยวกับการป้องกันต่อสู้และรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองมาแล้วด้วยดี ประการที่สองที่ประชุมเห็นว่า ขณะนี้อยู่ในภาวะการปฏิวัติ จอมพล ถนอม กิตติขจร ดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะปฏิวัติ มีหน้าที่รับผิดชอบราชการบ้านเมืองอย่างเต็มที่ และเพื่อให้มีความคล่องตัวในการบริหารงานกับสามารถปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติให้ดำเนินไปได้โดยสะดวก ทันท่วงทีเหตุการณ์ ในที่สุดที่ประชุมได้มีมติเป็นเอกฉันท์ ให้ขอต่ออายุเวลาราชการอีก ๑ ปี และฝ่ายรักษาความมั่นคงแห่งชาติได้เสนอต่อสภาบริหารคณะปฏิวัติเมื่อวันที่ ๒๐ ก.ค. ๒๕๑๕ ซึ่งสภาบริหารคณะปฏิวัติได้มีมติเห็นชอบเป็นเอกฉันท์

สำหรับการแต่งตั้งอธิบดีกรมตำรวจ ซึ่งจะครบเกษียณอายุราชการนี้ รองหัวหน้าคณะปฏิวัติชี้แจงว่า ตามความเห็นส่วนตัวนั้นเห็นว่า ควรจะแต่งตั้งจากผู้ที่เคยดำรงมาแล้ว เพราะการแต่งตั้งบุคคลจากหน่วยอื่นไปดำรงตำแหน่งนั้นอาจจะไม่มีความคล่องตัวในการปฏิบัติราชการนัก

LIRT

การดำเนินงานนโยบายและกิจการต่างประเทศของประเทศไทย

พลเอกประภาส จารุเสถียร รองหัวหน้าคณะปฏิวัติ แถลงแก่ผู้สื่อข่าวที่ศูนย์บริการข่าวสารสื่อมวลชน กองประชาสัมพันธ์คณะปฏิวัติ เมื่อเช้าวันที่ ๗ ก.ค. ศกนี้ ว่า ขณะนี้การดำเนินงานนโยบายและกิจการต่างประเทศของประเทศไทยมีการรับผิดชอบและดำเนินการอย่างรอบคอบเป็นไปโดยเรียบร้อยรวดเร็วยิ่งกว่าที่แล้งมาเสียอีก

ต่อข้อวิจารณ์ที่มีผู้กล่าวว่า ในปัจจุบันนี้ไม่มีผู้ใดรับผิดชอบโดยตรงในนโยบายต่างประเทศ รองหัวหน้าคณะปฏิวัติกล่าวว่า ในการดำเนินกิจการต่างประเทศนั้น ในขณะนี้มีปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ผู้ใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินการอยู่ ส่วนการดำเนินงานในชั้นนโยบายและการควบคุมโดยตรง มีหัวหน้าคณะปฏิวัติเป็นผู้รับผิดชอบทั้งสิ้น โดยมีผู้ช่วยหัวหน้าคณะปฏิวัติเป็นผู้ช่วย นอกจากนี้ในการวางนโยบายและการควบคุมก็มีสภาบริหารคณะปฏิวัติเป็นที่ปรึกษาอีกชั้นหนึ่ง สำหรับการดำเนินกิจการบางอย่าง เฉพาะอย่างยิ่งการติดต่อกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งได้มีการกล่าวว่า ท้องหยุดชะงักลงไปนั้น ในเรื่องนี้ การดำเนินที่แล้งมา มีเพียงว่าเมื่อประมาณ ๓ ปีมาแล้ว อภิรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ใ้รายงานให้นายกรัฐมนตรีทราบว่าได้มีประเทศที่สามทาบถามที่จะเป็นสื่อกลางในการติดต่อระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งรัฐบาลไทยได้ตอบไปกับประเทศที่สามว่า รัฐบาลไทยพร้อมที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับทุกประเทศที่ไม่แสดงความมุ่งร้ายต่อประเทศไทย อย่างไรก็ดี เรื่องนี้ให้เรียบหายไป

รองหัวหน้าคณะปฏิวัติกล่าวต่อไปว่า ในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของคณะปฏิวัตินั้น ได้ยึดมั่นในหลักของสหประชาชาติที่จะไม่เป็นศัตรูกับประเทศใด เป็นมิตรกับทุกประเทศที่มีความปรารถนาดีกับประเทศไทย ส่วนการจะติดต่อก็มีความสัมพันธ์กับประเทศใดเป็นเรื่องของวิถีทางทางการเมืองระหว่างประเทศ ซึ่งจะต้องดำเนินการโดยระมัดระวังอย่างรอบคอบ เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความปลอดภัยและความอยู่เย็นเป็นสุขของประชาชน ตลอดจนจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ประเทศโดยส่วนรวมอีกด้วย

LIRT

ผู้อำนวยการฝ่ายศึกษาและสาธารณสุขให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์

เมื่อวันที่ ๑๗ ก.ค. ๒๕๖๓ พลตำรวจเอก ประเสริฐ รุจิรวงศ์ ผู้อำนวยการฝ่ายศึกษาและสาธารณสุข ได้ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ถึงกรณีที่มีข่าวว่า สถานเอกอัครราชทูตญี่ปุ่นฝ่ายบริหารของกระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งโรงเรียนสอนภาษาญี่ปุ่นขึ้นภายในสถานทูตว่า ความจริงเรื่องนี้มีอยู่ว่าเดิมทีนั้นสถานทูตได้จัดสอนภาษาญี่ปุ่นให้แก่เจ้าหน้าที่และบุตรหลานซึ่งเป็นเรื่องภายในของสถานทูต ภายหลังได้ย้ายสถานที่ตั้งสถานทูตแห่งใหม่ แต่ไม่ได้ย้ายโรงเรียนไปด้วย จึงขออนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งเป็นโรงเรียนราษฎร์เพื่อสอนภาษาญี่ปุ่นต่อไป ซึ่งทางกระทรวงศึกษาธิการพิจารณาแล้ว เห็นว่าเป็นการฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับ และไม่มีนโยบายในเรื่องนี้มาก่อน จึงไม่อนุญาต

อนึ่ง นายบุญถิ่น อัตถากร ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ชี้แจงตอบข้อซักถามของผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับการจัดตั้งโรงเรียนหรือสถานศึกษาในสถานทูตว่า ในทางปฏิบัติ สถานทูตต่าง ๆ ย่อมจัดให้มีการสอนหรือให้การศึกษาแก่บุตรธิดาของเจ้าหน้าที่หรือครอบครัวของสถานทูตขึ้นในบริเวณสถานทูตนั้น ๆ ได้ แต่ถ้าหากจะจัดตั้งเป็นโรงเรียนนอกสถานทูตแล้ว จะต้องขออนุญาตกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ และหากจะดำเนินการพิเศษเกินกว่าการจัดตั้งโรงเรียนราษฎร์แล้ว กระทรวงศึกษาธิการจะต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

สำหรับกรณีที่มีข่าวว่า สถานทูตญี่ปุ่นจะขอจัดตั้งโรงเรียนนอกเขตสถานทูตนั้น ปลัดกระทรวงศึกษาธิการชี้แจงว่า ยังไม่ได้ขออนุญาตมายังกระทรวงศึกษาธิการ แต่ได้ทราบสถานทูตญี่ปุ่นได้ติดต่อไปยังกระทรวงการต่างประเทศแล้ว ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการจะได้ปรึกษาร่วมกับกระทรวงการต่างประเทศอย่างใกล้ชิดต่อไป

อนึ่ง ในฐานะที่ท่านผู้อำนวยการ ฯ ดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจอยู่ด้วย ผู้แทนหนังสือพิมพ์ได้เรียนถามว่า นับตั้งแต่ได้เข้าดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจเป็นต้นมา มีความพอใจในผลงานที่ได้ดำเนินการอย่างไรหรือไม่ ผู้อำนวยการฝ่ายศึกษาและสาธารณสุข

LIRT

ตอบว่า เท่าที่ได้ดำเนินงานมาแล้วรู้สึกว่ายังไม่ได้ผลสำเร็จเต็มที่ เนื่องจากระยะเวลาและกำลังเงินไม่เพียงพอ แม้ว่าผลงานจะดีขึ้น แต่ก็ยังไม่ถึงขนาดที่พอใจ อย่างไรก็ตาม ในระยะที่ได้เข้ามาดำรงตำแหน่งปรากฏว่า งานส่วนใหญ่สำเร็จไปตามโครงการ เช่น การขยายกิจการของกรมตำรวจ การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อเพิ่มสมรรถภาพ การจัดทำสวัสดิการแก่เจ้าหน้าที่เป็นต้น ซึ่งปรากฏว่า งานทุกอย่างผ่านไปด้วยดีถึงร้อยละ ๘๐ นอกจากนี้ยังได้ช่วยสนับสนุนในด้านการคลังของกรมตำรวจทุกหน่วย ทั้งตำรวจภูธร ตำรวจตระเวนชายแดน และตำรวจดับเพลิง ให้มีกำลังพร้อมสรรพทั้งในด้านการสถานที่ทั้งหน่วยราชการ ยานพาหนะ ทั้งทางน้ำและทางบก อาวุธยุทโธปกรณ์และเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ จนกระทั่งกำลังตำรวจไทยมีสมรรถภาพดี และมีกิจการกว้างขวางยิ่งกว่ายุคสมัยใด ๆ ถึงกระนั้นก็ตาม ในด้านความรู้สึกนั้นเห็นว่า แม้จะมีผลงานที่ดีเด่นเพียงใด ก็ยังให้บริการแก่ประชาชนไม่ทั่วถึง แต่เป็นที่คาดหมายว่า ผู้ที่เข้ามารับตำแหน่งอธิบดีกรมตำรวจคนต่อไปคงจะได้ส่งเสริมสนับสนุนกิจการตำรวจให้ดียิ่งขึ้น

โครงการขุดคลองคอกคอดกระ

จอมพล ถนอม กิตติขจร หัวหน้าคณะปฏิวัติได้เป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการพลังงานแห่งชาติที่ทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๑๐ ก.ค. ๒๕๐๑ ที่ประชุมได้พิจารณาในเรื่องที่การพลังงานแห่งชาติได้เสนอเกี่ยวกับโครงการขุดคลองคอกคอดกระ ซึ่งเรื่องนี้ที่ประชุมมีมติอนุมัติให้ดำเนินการได้ และให้ประสานงานกับสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติในการพิจารณาความเหมาะสมในด้านการเศรษฐกิจของโครงการ

ทั้งนี้ การพลังงานแห่งชาติได้เสนอโครงการขุดคลองคอกคอดกระ เพื่อทำการเปรียบเทียบผลประโยชน์แห่งการขุดคลองนี้ กับโครงการก่อสร้างท่อส่งน้ำมัน หลังจากที่ได้ปรึกษาเทียบแนวทางซึ่งจะขุดคลองได้ ๓ ถึง ๔ แนวแล้ว การพลังงานแห่งชาติมีความเห็นว่า แนวทางที่จะขุดคลองที่เหมาะสมที่สุดนั้น คือแนวที่เริ่มต้นที่อำเภอฟังงา ผ่านคลองปากลาว อำเภอทับปุด มายังคลองชะอุ่น ถึงอำเภอพนมผ่านอำเภอกีรีรัฐนิคม และอำเภอพุนพิน ออกสู่ทะเลที่อำเภอนาโหนดในบริเวณอำเภอบ้านดอนที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

LIR

เพราะคลองนี้ผ่านสันปันน้ำสูงเพียง ๖๕ เมตร จากระดับน้ำทะเล และมีภูมิประเทศเหมาะสมในการก่อสร้าง และการดำเนินงานเกี่ยวกับคลองเดินเรือมากที่สุดในการก่อสร้าง

จากการศึกษาเบื้องต้น โครงการนี้จะใช้งบประมาณ ๙,๐๐๐ ล้านบาท คลองที่จะสร้างนี้ การพลังงานแห่งชาติได้ออกแบบให้เรือสินค้าและเรือบรรทุกน้ำมันขนาด ๑ แสนตัน หรือต่ำกว่าผ่านได้โดยสะดวก

การพลังงานแห่งชาติจึงได้เสนอขอความเห็นกรมในการที่จะหาสถิติข้อมูล มาเพื่อการศึกษาให้แน่นอนยิ่งขึ้น โดยขอโอนเงินโครงการลำโตน้อยมาทำการสำรวจ ทำแผนที่และสำรวจอุทกวิทยาและธรณีวิทยาเพิ่มขึ้น

อนึ่ง เมื่อวันพุธที่ ๑๒ เดือนนี้ นายพจน์ สารสิน ผู้ช่วยหัวหน้าคณะปฏิวัติได้ให้สัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าวก่อนออกเดินทางไปประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศ ของกลุ่มประเทศอาเซียน เกี่ยวกับเรื่องการขุดคลองกอกกอดกระว่า ขณะนี้คณะปฏิวัติยังมิได้ตกลงใจว่าจะขุดคลองกอกกอดกระหรือไม่ ทั้งนี้เพราะการขุดคลองกอกกอดกระนั้น ได้มีความเห็นแตกต่างกันหลายอย่าง จะต้องมีการสำรวจก่อน

ผู้ช่วยหัวหน้าคณะปฏิวัติกล่าวว่า การที่หนังสือพิมพ์บางฉบับลงข่าวว่า คณะปฏิวัติได้ตกลงใจที่จะขุดคลองกอกกอดกระนั้น เป็นการเสนอข่าวที่เร็วเกินไป และยังได้กล่าวต่อไปอีกว่า การจะขุดคลองกอกกอดกระหรือไม่นั้น จะต้องพิจารณาภายหลังจากที่ได้ทำการสำรวจเสร็จสิ้นเสียก่อน ซึ่งการสำรวจนั้นจะต้องสำรวจในด้านเศรษฐกิจ ค่าใช้จ่ายในการลงทุน ผลประโยชน์ที่จะได้รับภายหลังจากการขุดคลองกอกกอดกระแล้ว นอกจากนั้น จะต้องสำรวจระยะเวลาการเดินทางเรือผ่านคลอง และต้องกะประมาณเรือสินค้าที่จะผ่าน และไม่ผ่านว่า มีมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพราะคลองที่จะขุดนี้มีสภาพไม่เหมือนคลองสุเอซและคลองปานามา จึงจะย่นระยะเวลาได้ประมาณ ๓๐ วัน แต่คลองนี้คาดว่าจะย่นระยะเวลาเพียง ๔ ถึง ๕ วันเท่านั้น ในขณะที่เกี่ยวกับการเดินทางผ่านช่องแคบมะละกาในปัจจุบันนี้ ได้ใช้เวลาไม่มากนัก

ผู้ช่วยหัวหน้าคณะปฏิวัติกล่าวต่อไปว่า คาดว่าการสำรวจนี้จะใช้เวลาไม่นานนัก และมีทั้งหัวหน้าคณะปฏิวัติได้มอบหมายให้การ พลังงานแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการสำรวจ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญหลายฝ่าย

LIRT

การพิจารณาสู่ทางการชุดคลองคอกคอกกระ

ที่ศูนย์บริการข่าวสารสือมวลชนคณะปฏิวัติ สนามเสือป่า เมื่อวันที่ ๑๔ ก.ค. ๒๕๑๕ นายนิธิพัฒน์ ชาลีจันทร์ เลขาธิการพลังงานแห่งชาติให้สัมภาษณ์ผู้แทนหนังสือพิมพ์ถึงการพิจารณาและศึกษาสู่ทางการในการชุดคลองคอกคอกกระในจังหวัดภาคใต้เพื่อให้เป็นเส้นทางในการลำเลียงน้ำมันและเพื่อประโยชน์ในการขนส่งสินค้าทางเรือว่า

ขณะนี้โครงการดังกล่าวอยู่ในระหว่างการสำรวจแนวทางที่จะก่อสร้าง เพื่อหาข้อมูลและสถิติต่าง ๆ เสนอต่อสภาบริหารคณะปฏิวัติเพื่อพิจารณาอนุมัติในหลักการสำรวจในขั้นต่อไป การสำรวจดังกล่าวนี้จะแล้วเสร็จและเสนอให้สภาบริหารคณะปฏิวัติพิจารณาได้ภายใน ๖ เดือนข้างหน้า โดยใช้เจ้าหน้าที่ของการพลังงานแห่งชาติกับกรมทรัพยากรธรณี กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติร่วมกันดำเนินการ โดยสภาบริหารคณะปฏิวัติได้อนุมัติเงินจำนวน ๔ แสน ๕ หมื่นบาท จากโครงการลำโคมน้อยมาดำเนินการสำรวจทำแผนที่รายละเอียดเพิ่มเติม พร้อมทั้งการสำรวจทำนบกูกวิทยา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แน่นอนถูกต้องตามความเป็นจริงทุกอย่าง

ส่วนการศึกษาแนวทางในการชุดคลองคอกคอกกระนี้ได้วางแผนไว้ ๓ ประการคือ การชุดจะต้องไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่เดิม จะต้องเป็นไปอย่างประหยัด และจะต้องคำนึงถึงหลักยุทธศาสตร์ในด้านความมั่นคงแห่งชาติ แนวที่จะชุดคลองจึงจะเลือกแหล่งที่เหมาะสมที่สุด

หลังจากนั้น พลโท เฉลิมชัย จารุวัตร ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์คณะปฏิวัติได้กล่าวเพิ่มเติมว่า โครงการดังกล่าวนี้เป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาใหม่ และยังอยู่ในระหว่างการศึกษาพิจารณาว่า จะชุดหรือไม่และถ้าชุดแล้วจะดำเนินการอย่างไร ทางสภาบริหารคณะปฏิวัติยังมีมติให้ชุดแต่อย่างใด ขณะนี้จึงอยู่ในขั้นการสำรวจเพื่อหาข้อมูลและสถิติต่าง ๆ เพื่อนำเสนอสภาบริหารคณะปฏิวัติเพื่อขออนุมัติเงินไปดำเนินการสำรวจในขั้นต่อไป และถ้าหากสภาบริหารคณะปฏิวัติพิจารณาเห็นแล้วว่าโครงการดังกล่าวจะยังประโยชน์ให้แก่ประเทศไทยแล้วก็จะให้พิจารณาสั่งการต่อไป

อย่างไรก็ดี การขุดคลองดังกล่าวนี้จะก่อประโยชน์ให้แก่ประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นอย่างมาก เพราะจะเป็นเส้นทางใหญ่ในการขนส่งทางทะเล โดยเฉพาะประเทศญี่ปุ่นซึ่งเป็นประเทศอุตสาหกรรมและมีความจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาน้ำมันจากแหล่งผลิตต่าง ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นจำนวนมากในด้านการคลังเงินก็ยังไม่ใช่ว่าเรื่องจะนำวิฤต เพราะประเทศต่าง ๆ มีผลประโยชน์ในเส้นทางดังกล่าวให้ความสนใจ และพร้อมที่จะให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่อยู่แล้ว

ข้อเปรียบเทียบการขุดคลองกับการวางท่อส่งน้ำมัน

เมื่อวันที่ ๑๔ ก.ค. ๒๕๐๓ นายนิพนธ์ ชวลิตจันทร์ เลขาธิการพลังงานแห่งชาติ ได้ให้สัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าวชี้แจงข้อเปรียบเทียบการขุดคลองคอคอดกระ ซึ่งจะให้ประโยชน์มากกว่าการวางท่อส่งน้ำมันผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยว่า ตามที่การพลังงานแห่งชาติได้เสนอโครงการขุดคลองคอคอดกระ ให้คณะกรรมการพลังงานแห่งชาติพิจารณา และคณะกรรมการได้ให้ความเห็นชอบในหลักการ ที่จะทำการสำรวจในขั้นต่อไปนั้น เนื่องจากการพลังงานแห่งชาติพิจารณาเห็นว่า ตามรายงานของผู้เชี่ยวชาญญี่ปุ่น ซึ่งได้มาสำรวจแนววางท่อส่งน้ำมันบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยเชื่อมระหว่างฝั่งทะเลด้านตะวันตกกับฝั่งทะเลด้านตะวันออก ในช่วงระหว่างจังหวัดตรังที่บ้านคาตู่ไปออกที่บ้านบ่อสอยในเขตจังหวัดสงขลา จะต้องใช้เงินลงทุนประมาณ ๕๐๐ ล้านดอลลาร์ หรือประมาณ ๑ หมื่นล้านบาท นับว่าเป็นการลงทุนค่อนข้างสูง เหตุนี้หลังจากได้รับรายงานดังกล่าว การพลังงานแห่งชาติได้ทบทวนการศึกษาว่า ถ้าจะขุดคลองผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทย อย่างไหนจะได้รับประโยชน์มากกว่ากัน ซึ่งผลของการศึกษาและสำรวจข้อมูลต่าง ๆ เป็นเวลาประมาณ ๔ เดือนปรากฏว่า การขุดคลองคอคอดกระ จะให้ประโยชน์มากกว่าการวางท่อส่งน้ำมัน และการลงทุนขุดคลองก็ต่ำกว่าการวางท่อน้ำมัน คือจะใช้เงินประมาณ ๔ พันล้านบาทเท่านั้น

เลขาธิการพลังงานแห่งชาติชี้แจงต่อไปว่า ส่วนประโยชน์ในด้านอื่น ๆ ของการขุดคลองคอคอดกระ ยังมีอีกหลายประการ เช่น ปริมาณของน้ำมันที่ลำเลียงผ่านคลองโดยเรือบรรทุกน้ำมันขนาด ๑ แสนตัน จะมีจำนวนถึง ๒๐๐ ล้านตันต่อปี ซึ่งการส่งน้ำมันผ่าน

LIRT

ทางท่อ มีจำนวนประมาณ ๑๕๐ ล้านตันต่อปี นอกจากนั้น คลองคอกคอกกระจะอำนาจประโยชน์แก่เรือสินค้าโดยทั่วไปด้วย เพราะเรือสินค้าส่วนใหญ่ที่เดินรับส่งสินค้าอยู่ในอาณาบริเวณส่วนนี้เป็นเรือขนาดระหว่าง ๒-๓ หมื่นตัน ซึ่งจะผ่านคลองได้โดยสะดวก เพราะคลองคอกคอกกระได้ออกแบบสำหรับเรือขนาด ๑ แสนตัน ขณะเดียวกันการขุดคลองจะอำนาจประโยชน์แก่เรือประมง ที่จะผ่านคลองไปทำการประมงทะเลลึกทางฝั่งทะเลทั้งสองด้าน ประโยชน์ที่จะได้รับอีกประการหนึ่งก็คือ จะทำให้เกิดท่าเรือซึ่งจะมีรายได้จากกิจการและทำให้บริเวณอันเป็นที่ตั้งของท่าเรือและบริเวณที่เป็นแนวคลองผ่านมีความเจริญ

เลขาธิการพลังงานแห่งชาติเปิดเผยว่า การทำโครงการขุดคลองคอกคอกกระ นอกจากได้ศึกษาสำรวจแนวทางของคลองที่จะขุดเป็นการเฉพาะแล้ว ยังได้ศึกษาเกี่ยวกับการขุดคลองและระบบการเดินเรือของคลองสุเอซ คลองปานามา คลองที่เชื่อมระหว่างแม่น้ำไนล์กับแม่น้ำคอนโกโซเวียต และระบบการเดินเรือในแม่น้ำแซนรอนต์ในแคนาดา มาประกอบการพิจารณา จัดทำโครงการด้วย โดยการพลังงานแห่งชาติได้เลือกแนวขุดคลองที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุด เริ่มต้นที่อ่าวพังงา ผ่านคลองปากถั่ว อำเภอทับปุดมายังคลองชะอุ่น ถึงอำเภอพนม ผ่านอำเภอคีรีรัฐนิคม และอำเภอพุนพินออกสู่ทะเลด้านอ่าวไทย ในบริเวณอ่าวบ้านดอน ที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีความยาวประมาณ ๑๕๐ กิโลเมตร และแนวคลองที่เลือกไว้ก็มีภูมิประเทศเหมาะสมในการก่อสร้างและการดำเนินงานเกี่ยวกับคลองเดินเรือมากที่สุด เพราะแนวคลองผ่านสันปันน้ำสูงเพียง ๖๕ เมตร จากระดับน้ำทะเล และแนวคลองส่วนใหญ่ก็ผ่านบริเวณที่เป็นพื้นที่ราบมากกว่าภูเขา

ผู้สื่อข่าวเรียนถามว่า ตามที่หนังสือพิมพ์ต่างประเทศฉบับหนึ่งวิจารณ์ว่า การขุดคลองคอกคอกกระแม้จะย่นระยะทางได้ แต่ต้องผ่านประตูน้ำถึง ๕ แห่ง ซึ่งต้องเสียเวลารอคอย คงไม่สามารถย่นระยะเวลาของการเดินเรือได้มากเท่าไรนั้น มีข้อเท็จจริงอย่างไร เลขาธิการพลังงานแห่งชาติตอบว่า หนังสือพิมพ์ดังกล่าวคงไม่ทราบรายละเอียดก็พอ เพราะแม้การเดินเรือในคลองคอกคอกกระจะต้องผ่านประตูน้ำถึง ๕ แห่ง แต่ก็เสียเวลาในการผ่านประตูน้ำเพียงประตูละครึ่งชั่วโมง หรือกว่านั้นเล็กน้อย เมื่อรวมทุกประตูจะเสีย

LIRT

เวลาประมาณ ๒ ชั่วโมงครึ่งถึง ๓ ชั่วโมง และเมื่อพิจารณาถึงการผ่านกลองตลอดสาย ก็จะใช้เวลาประมาณ ๑๒ ชั่วโมงเท่านั้น ซึ่งจะย่นระยะทางของการเดินเรือที่ต้องอ้อมผ่านทางสิงคโปร์ได้ระหว่าง ๒-๓ วัน สุดแต่ว่าเป็นเรือที่มีความเร็วสูงมากน้อยเท่าใด ถ้าเป็นเรือที่มีความเร็วสูงก็จะย่นระยะเวลาของการเดินเรือจากเส้นทางในปัจจุบัน ได้ประมาณ ๒ วัน ถ้าความเร็วไม่มากนักก็อาจเป็น ๓ วัน หรือมากกว่านั้น และเมื่อพิจารณาถึงระยะทางเดินเรือในปัจจุบัน ถ้ามีการขุดคลองคอคอดกระ จะย่นระยะทางได้ไม่น้อยกว่า ๘๐๐ กิโลเมตร การที่สามารถย่นระยะเวลาและระยะทางดังกล่าวแล้ว ย่อมหมายถึงการประหยัดค่าขนส่งทางเรือให้ต่ำลงได้มาก

ผู้สื่อข่าวเรียนถามว่า เมื่อได้กำหนดโครงการขุดคลองคอคอดกระ โครงการวางท่อส่งน้ำมันจะล้มเลิกไปหรือไม่ นายนิวัฒน์ ซาลีจันท์ เลขาธิการพรรคพลังงานแห่งชาติชี้แจงว่า แม้จะได้กำหนดโครงการขุดคลองคอคอดกระขึ้น ก็ยังไม่ถึงกับล้มเลิกโครงการวางท่อส่งน้ำมันไปทันที และเรื่องนี้เป็นเรื่องของทางฝ่ายญี่ปุ่น ที่จะพิจารณาว่า ยังมี ความสนใจในการวางท่อส่งน้ำมันผ่านประเทศไทยต่อไปหรือไม่ โดยทางฝ่ายเราซึ่งพร้อมที่จะพิจารณาข้อมูลเพิ่มเติมจากทางฝ่ายญี่ปุ่น ส่วนการสำรวจในชั้นรายละเอียดของโครงการขุดคลองคอคอดกระ การพลังงานแห่งชาติจะร่วมกับสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ และหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป รวมทั้งการพิจารณาในแง่เศรษฐกิจ คาดว่าเพียงระยะ ๖ เดือน ก็คงจะได้ข้อมูลในชั้นรายละเอียดเบื้องต้น ที่จะใช้ประกอบการตัดสินใจของทางการว่า สมควรจะขุดคลองคอคอดกระหรือไม่

แนวความคิดที่จะขุดคลองเชื่อมมหาสมุทรอินเดียกับแปซิฟิก

เมื่อปลายเดือนมิถุนายน ศกนี้ พลเอก กฤษ ภูมณกันต์ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ได้ชี้แจงตอบคำถามของผู้สื่อข่าวเกี่ยวกับแนวความคิดที่จะขุดคลองเชื่อมมหาสมุทรอินเดีย กับมหาสมุทรแปซิฟิก ในบริเวณตอนใต้ของประเทศไทย โดยมีความเห็นสนับสนุนว่าสิ่งที่ควรพิจารณาในปัจจุบัน ก็คือผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจของประเทศเป็นสำคัญ ทั้งนี้การขุดคลองเช่นนั้น จะทำประโยชน์ให้แก่ประเทศไทยอย่างมากมาย รวมทั้งจะทำให้เกิดอุตสาหกรรมขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ อุตสาหกรรมโรงแรมและอื่น ๆ ตลอดจนทำให้

LIRT

ประชาชนเป็นจำนวนมากมีงานทำ สำหรับความห่วงวิตกเกี่ยวกับปัญหาทางการเมืองและการทหารที่เคยมีอยู่ในอดีตว่า คินแทนของประเทศทางภาคใต้จะถูกยึดไปหรือไม่สามารถจะส่งกำลังทหารไปยังบริเวณดังกล่าวได้โดยสะดวกนั้น เป็นเรื่องที่พ้นสมัยแล้ว

พลเอก กฤษ บุณณกันต์ เปิดเผยว่า เมื่อปี ๒๕๐๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมอยู่นั้น ได้เสนอความเห็นเรื่องขุดคลองเชื่อมมหาสมุทรอินเดียกับมหาสมุทรแปซิฟิก ให้รัฐบาลสมัยนั้นพิจารณา โดยเป็นส่วนหนึ่งของโครงการปรับปรุงภาวะเศรษฐกิจของภาคใต้ ซึ่งในขณะนั้นกำลังมีปัญหาความยุ่งยากทางเศรษฐกิจ โดยยังมีราคาตกและแร่ขายไม่ออก กรรมกรไม่มียานพาหนะ ตามแนวความคิดนั้น ได้เสนอให้ขุดคลองที่บริเวณจังหวัดสงขลา เพราะมีทะเลสาบและมีแม่น้ำลำคลองธรรมชาติอยู่เป็นระยะเกือบจะเชื่อมสองฝั่งอยู่แล้ว เหตุผลที่เสนอให้พิจารณาขุดคลองในบริเวณนั้น มีเหตุผลบางประการคือ บริเวณดังกล่าวมีภูเขาไม่มาก เท่ากับเป็นการขุดดินซึ่งง่ายต่อการขุด แม้คลองจะยาวกว่าแต่การขุดอาจถูกกว่า ประการที่สอง จะไม่เกิดปัญหาเกี่ยวกับพรมแดนเหมือนกับการขุดที่คอกคอดกระ ซึ่งอาจจะมีปัญหาทางกั้นพรมแดนกับประเทศพม่า และประการที่สาม หากขุดในบริเวณจังหวัดสงขลา จะทำให้เส้นทางเดินเรือจากโคลัมโบมายังคลองตรงไปอ้อมแหลมญวน ไม่ต้องย้อนขึ้นมามีเหมือนกับการขุดที่คอกคอดกระ และทั้งปัญหาการจะต้องขุดลอกสันดอนทรายปากคลองก็อาจมีน้อย เพราะไม่ได้อยู่กันยาวเข้ามา

เลขาธิการ สปอ. ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าวเป็นการอำลา

พลโท เชษฐ วาร์ กัส เลขาธิการองค์การ สปอ. ได้ให้สัมภาษณ์ผู้สื่อข่าว เมื่อบ่ายวันที่ ๒๐ ก.ค. ศกนี้ ว่า นับเป็นโอกาสสุดท้ายที่ได้พบปะและให้สัมภาษณ์ในฐานะเลขาธิการองค์การ สปอ. หลังจากที่ได้ดำรงตำแหน่งนี้มาเป็นเวลา ๗ ปี ซึ่งจะได้กระทำพิธีมอบหน้าที่ให้แก่รองเลขาธิการคือ นายโรเบิร์ต ฮิสลอฟ ในวันที่ ๒๑ นี้ ผู้ซึ่งจะดำรงตำแหน่งในฐานะผู้รักษากรแทนเลขาธิการ จนกว่านายสุนทร หงส์ลดารมภ์ เลขาธิการคนใหม่จะเดินทางกลับมารับตำแหน่ง

LIRT

พลโท เชซุส วาร์กัส กล่าวต่อไปว่า ภารกิจขององค์การ สปอ. แรกทีเดียวนั้น ได้แก่การสร้างโล่ป้องกัน และยับยั้งการรุกรานของคอมมิวนิสต์ที่มีต่อประเทศภาคีสันนิบาต ซึ่งนับได้ว่าเป็นภารกิจที่ประสบความสำเร็จ และเสถียรภาพที่ได้มาจากการป้องกัน การรุกรานของคอมมิวนิสต์นี้ ได้ก่อให้เกิดพลังทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมใน เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในอันที่จะนำมาซึ่งสวัสดิภาพที่ดีขึ้นของกลุ่มประชากรในภูมิภาคนี้ และประเทศภาคีสามารถดำเนินการของตนเองได้ด้วยความเข้าใจอย่างหนึ่งว่า องค์การ สปอ. นี้ เป็นอุปสรรคสำคัญต่อการรุกรานอย่างเปิดเผยของคอมมิวนิสต์

อย่างไรก็ดี พลโท เชซุส วาร์กัส ได้ชี้แจงต่อไปว่า ปัจจุบันนี้ การคุกคามของ คอมมิวนิสต์ได้มาในรูปการบ่อนทำลายและการก่อการร้ายเกือบทั้งหมด และการดำเนินงาน ป้องกันทางก้นนี้ ได้มีการจัดตั้งสำนักงานเพื่อการต่อต้านบ่อนทำลาย โดยมีพลตำรวจเอก จักรีส มณฑุกันนท์ เป็นผู้บังคับบัญชา และสำนักงานนี้ได้แยกออกเป็นสาขาต่าง ๆ รับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ เช่น การปฏิบัติงานทางจิตวิทยา กิจกรรมทางก้นพลเรือน ความปลอดภัยทางชายแดน ข้าราชการ และการฝึกอบรม

การช่วยเหลือส่วนใหญ่ในการต่อต้านการบ่อนทำลายนี้ ได้มีการวางโครงการก้นพลเรือนที่สำคัญและมีผลทันที โครงการต่าง ๆ เหล่านี้มุ่งสู่ระดับท้องถิ่นทั่วไป ซึ่งได้แก่โครงการจัดหาน้ำใช้ เชื้อน อุตสาหกรรมครัวเรือน สถานเอนกมัย และรถพยาบาล

พลโท เชซุส วาร์กัส กล่าวว่าในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งเลขาธิการองค์การ สปอ. นี้ ได้ปฏิบัติภารกิจหน้าที่อย่างดีที่สุด และรับทราบสถานการณ์ในประเทศภาคีสันนิบาต เป็นอย่างดี เช่นในประเทศไทย ฟิลิปปินส์ และสาธารณรัฐเวียดนาม สำหรับประเทศไทย นั้น ได้เดินทางไปสังเกตการณ์ทั่วประเทศ โดยเฉพาะภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้

สำหรับเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอนาคต พลโท เชซุส วาร์กัส ได้กล่าวว่าอยากจะขอกล่าวว่า องค์การ สปอ. ยังมีความจำเป็นอยู่ต่อไป หลังจากการสิ้นสุดของสงครามใน เวียดนาม หวังว่า การคุกคามจากการรุกรานของคอมมิวนิสต์อย่างเปิดเผยจะลดน้อยลง แต่เมื่อมองอีกแง่หนึ่งแล้ว การคุกคามจากการบ่อนทำลายและการก่อการร้ายของคอมมิวนิสต์ กำลังเพิ่มขึ้น การคุกคามกำลังเปลี่ยนโฉมหน้าจากการรุกรานด้วยกำลังอาวุธมาเป็นการก่อ

LIRT

การร้าย แต่สนธิสัญญาป้องกันร่วมกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้กำหนดให้องค์การ สปอ. ต่อต้านการก่อการร้ายนี้ และสิ่งเกี่ยวข้องที่กำลังดำเนินอยู่ขณะนี้คือ เรากำลังเปลี่ยนความมุ่งมั่นของเรา ต่อการต่อต้านการบ่อนทำลายและการก่อการร้าย เพื่อให้เผชิญกับการคุกคามที่มีอยู่ในปัจจุบันได้ และด้วยเหตุนี้เอง องค์การ สปอ. จึงยังมีความสำคัญต่อไปทั้งในด้านการยับยั้งการรุกราน และในการช่วยเหลือต่อต้านการบ่อนทำลาย.

พิธีเปิดการประชุมเลขาธิการอาเซียน ครั้งที่ ๑๔

เมื่อเช้าวันที่ ๒๐ ก.ค. ศกนี้ นายจรัญพันธุ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ผู้ใช้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้เป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมเลขาธิการอาเซียน ครั้งที่ ๑๔ ที่ห้องประชุมกระทรวงการต่างประเทศ

ปลัดกระทรวงการต่างประเทศได้กล่าวเปิดประชุมว่า ตามโครงสร้างของสมาคมอาเซียน เลขาธิการเป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการดำเนินการ และความก้าวหน้าขององค์การ ในขณะที่ยังไม่มีสำนักงานกลาง เพื่อปฏิบัติงานต่าง ๆ ของอาเซียนโดยเฉพาะ เลขาธิการเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายหน้าที่อันสำคัญ ให้ดูแลและประสานงานของคณะกรรมการถาวรต่าง ๆ เพื่อเสนอแนะต่อคณะกรรมการประจำ พิจารณากำหนดการตามความเหมาะสม ในฐานะเช่นนี้ จึงย่อมกล่าวได้ว่าเลขาธิการเป็นตัวแทนของสถาบันซึ่งรับผิดชอบต่อคณะกรรมการประจำ ในหน้าที่การงานขององค์การแทบทุกแขนง ดังนั้นการที่สมาคมอาเซียนจะสามารถบรรลุถึงความสำเร็จตามโครงการได้ จึงย่อมจะขึ้นอยู่กับศรัทธาอันแรงกล้า และความแข็งขันในการปฏิบัติหน้าที่ของเลขาธิการเป็นข้อใหญ่

ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ กล่าวต่อไปว่า ได้ทราบด้วยความยินดีจากรายงานการประชุมระดับรัฐมนตรีของอาเซียน ครั้งที่ ๕ ซึ่งมีขึ้นที่สิงคโปร์ เมื่อเร็ว ๆ นี้ว่า ในจำนวนกว่า ๒๐๐ ข้อ ข้อเสนอแนะ ๔๘ ข้อได้รับการปฏิบัติเป็นผลสำเร็จบริบูรณ์แล้ว โครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินไปแล้วนั้น ย่อมเป็นเสมือนเครื่องชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จ ที่ได้รับจากความร่วมมือของบรรดาผู้เชี่ยวชาญ และสมาชิกในคณะกรรมการต่าง ๆ รวมทั้งความเอาใจใส่ช่วยเหลือของเลขาธิการอาเซียน ที่เป็นปัจจัยผลักดันให้บังเกิดความสำเร็จดังกล่าวขึ้นได้

LIRT

และโดยที่กิจกรรมของสมาคมอาเซียน นับวันแต่ละจะเติบโตและแผ่ขยายกว้างออกไปทุกสาขา จึงเป็นการสมควรที่จะให้มีการประชุมและปรึกษาหารือ ระหว่างเลขาธิการอาเซียนขึ้นเป็นประจำโดยสม่ำเสมอ เพื่อให้การแลกเปลี่ยนทัศนะและความคิดเห็นต่าง ๆ นำไปสู่ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และให้บังเกิดผลในความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิชาการ ตลอดจนกิจกรรมในแขนงอื่น ๆ การปรึกษาหารืออย่างใกล้ชิดเช่นนี้ ย่อมเป็นแนวปฏิบัติควรแก่การสนับสนุน เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์จากวิธีการดังกล่าวนี้ให้มากที่สุด

อย่างไรก็ดี ในการประชุมเลขาธิการอาเซียนครั้งนี้ ที่ประชุมจะได้พิจารณา ทบทวนความก้าวหน้าของกิจกรรม และความร่วมมือในกันต่าง ๆ ของสมาคมอาเซียน กับจะได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการต่าง ๆ เช่น คณะกรรมการถาวรว่าด้วยการ ท่องเที่ยว คณะกรรมการร่วมแผนการตลาดของการท่องเที่ยว ปี ๒๕๑๕ คณะกรรมการ ถาวรว่าด้วยกิจกรรมสังคมและวัฒนธรรม คณะกรรมการถาวรว่าด้วยอาหารและการเกษตร คณะกรรมการประสานงานพิเศษ เพื่อดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับประชาคม เศรษฐกิจแห่งยุโรป คณะกรรมการถาวรว่าด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะ กรรมการที่ปรึกษา ฯ ซึ่งสหประชาชาติให้ความช่วยเหลือแก่สมาคมอาเซียน

หัวหน้าคณะผู้แทนไทยที่เข้าร่วมประชุมครั้งนี้ ได้แก่ นายอุปัติร์ ปาจริยางกูร อธิบดีกรมเศรษฐกิจ กระทรวงการต่างประเทศ และเลขาธิการอาเซียน (ไทย) สำหรับ หัวหน้าคณะผู้แทนของประเทศสมาชิกอาเซียนอื่น ๆ ได้แก่ พลโทรุกมิโต เหนทราหนึ่งหรัค เลขาธิการอาเซียนแห่งอินโดนีเซีย นายชูฮอฟ อารีฟ เลขาธิการอาเซียนแห่งมาเลเซีย เอกอัครราชทูตโมเตสโต ฟาโรลัน เลขาธิการอาเซียนแห่งฟิลิปปินส์ และนายสแตนเลย์ ที. สจ๊วต เลขาธิการอาเซียนแห่งสิงคโปร์

ข่า ว ต่ า ง ป ร ะ เ ท ศ

แถลงการณ์ร่วมของที่ประชุมสมาคมอาเซียน

การประชุมขั้นรัฐมนตรีของกลุ่มประเทศภาคีสมาคมอาเซียน ซึ่งดำเนินไปเป็น เวลา ๒ วันที่กรุงเทพมหานคร ได้ยุติลงในวันที่ ๑๔ ก.ค. นี้ ที่ประชุมได้ออกแถลงการณ์ร่วมว่า

LIR

ได้ตกลงให้เลื่อนการประชุมชั้นประชุมของประเทศสมาชิกสมาคมอาเซียน ไปในปีหน้าคือให้มีการประชุมกันแล้วภายหลังการประชุมชั้นรัฐมนตรีครั้งที่ ๖ ของสมาคมอาเซียนซึ่งจะมีขึ้นที่นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี ในเดือนเมษายน ศกหน้า แดงการณ้แจ้งด้วยว่า ที่ประชุมได้ตกลงให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการทางเทคนิคชั้นชุดหนึ่ง เพื่อพิจารณาว่า ควรจะนำปัญหาเรื่องใดบ้าง ขึ้นพิจารณาในการประชุมชั้นสุดยอดของกลุ่มประเทศภาคีสมาคมอาเซียน คณะกรรมการชุดนี้ จะร่างรายงานให้เสร็จภายในเดือนพฤศจิกายน ปีนี้ เพื่อเสนอต่อที่ประชุมชั้นรัฐมนตรีที่นครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี

แดงการณ้ร่วมแจ้งด้วยว่า ที่ประชุมมีความเห็นว่า ประเทศต่าง ๆ ในภาคพื้นเอเชีย ควรจะสำรวจดูทางที่ประเทศเหล่านั้นจะมีส่วนร่วมอย่างสำคัญได้ ในอันที่จะให้มีการทำความตกลงกันในปัญหาอินโดจีน ในขั้นสุดท้าย

กระแสน้ำจากที่ประชุมแจ้งว่า การสำรวจดูทางเช่นนั้น จะรวมทั้งการทาบตามหยั่งเสียงเวียกนามใต้ เวียกนามเหนือ สหรัฐและจีนคอมมิวนิสต์ ตลอดจนอาจจะหยั่งเสียงฝรั่งเศส เพื่อหาวิธียุติสงครามเวียกนาม โดยที่ประเทศในเอเชียตระหนักว่า การทำเช่นนั้นมีความสำคัญมากสำหรับผลประโยชน์ของภาคพื้นเอเชียเอง ถ้าหากทำให้สงครามในอินโดจีนยุติลงได้ในเร็ววัน

แดงการณ้ร่วมแจ้งว่า ที่ประชุมได้เน้นทัศนะที่ว่า การทำให้เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นกลาง เป็นจุดมุ่งหมายที่พึงปรารถนา สมาคมอาเซียน จะพิจารณาเรื่องนี้ต่อไป เพราะเป็นวิธีที่จะสถาปนาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้เป็นเขตที่มีสันติภาพ เสรีภาพ และเป็นกลาง.

ถ้อยแถลงของรองนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย

ข่าวรอยเตอร์จากกรุงกัวลาลัมเปอร์แจ้งว่า เมื่อวันที่ ๑๒ ก.ค. ศกนี้ ดร. อัสโมล์ อับดุลราห์มาน รองนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย แถลงแก่ผู้สื่อข่าวว่า การที่ประเทศไทยวางโครงการที่จะขุดคลองผ่านคอคอตกกระนั้น จะไม่ยั้งความกระทบกระเทือนให้แก่มาเลเซียแต่อย่างใด โครงการดังกล่าวจะช่วยบรรเทาความคับคั่งของการเดินเรือในช่องแคบมะละกา

LIRT

รองนายกรัฐมนตรีมาเลเซียหวังว่า ประเทศไทยในฐานะที่เป็นเพื่อนบ้านที่ดีของมาเลเซีย คงจะแจ้งให้มาเลเซียทราบมากขึ้น เกี่ยวกับโครงการดังกล่าวแล้ว

รองนายกรัฐมนตรีมาเลเซียแถลงข้อความดังกล่าว ก่อนที่จะออกเดินทางไปยังกรุงมะนิลา เพื่อร่วมประชุมรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศของสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน

ดร. อีสไมล์ อับดุล ราห์มานกล่าวว่า ในการประชุมสักระหว่างรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศดังกล่าวแล้ว ซึ่งจะดำเนินไปเป็นเวลา ๒ วัน มาเลเซียอาจชี้แจงรายละเอียดต่อไปอีกเกี่ยวกับข้อเสนอที่ให้ภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นกลาง โดยมีประเทศมหาอำนาจทั้งสาม คือ สหรัฐ โซเวียต และจีนคอมมิวนิสต์กำกับกัน รองนายกรัฐมนตรีมาเลเซียกล่าวด้วยว่า การทำความเข้าใจร่วมกันของที่ประชุม เจ้าหน้าที่อาวุโสจากภาคีอาเซียนที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ในเรื่องการแปลความหมายของเขตเป็นกลาง เสรีภาพ และความเป็นกลางที่ระบุอยู่ในคำปฏิญญา แห่งกรุงกัวลาลัมเปอร์นั้น เป็นอันเข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการต่างประเทศของภาคีอาเซียนด้วย

เมื่อเดือนพฤศจิกายนที่แล้ว รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศ หรือผู้แทนพิเศษของภาคีอาเซียนอันประกอบด้วย ประเทศไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และมาเลเซีย ได้ลงนามในคำปฏิญญากัวลาลัมเปอร์เห็นชอบด้วยในหลักการว่าด้วยความเป็นกลางของภาคพื้นเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตามข้อเสนอของมาเลเซีย.

ญี่ปุ่นสนใจแผนการขุดคลองคอคอดกระ

กรุงโตเกียว ๑๓ ก.ค. ๒๕๑๕ โฆษกกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่นแถลงว่า ญี่ปุ่นมีความสนใจเป็นอย่างยิ่ง ในการที่รัฐบาลไทยมีแผนการที่จะขุดคลองผ่านคอคอดกระในภาคใต้ของประเทศไทย เพื่อเชื่อมระหว่างไทยกับมหาสมุทรอินเดีย โฆษกญี่ปุ่นแถลงต่อไปว่า ยังไม่สมควรที่รัฐบาลญี่ปุ่นจะแสดงวิจารณ์อย่างใด โดยที่ไม่ได้รับการติดต่อจากรัฐบาลไทยอย่างเป็นทางการในเรื่องนี้ กระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่นยังไม่ได้ดำเนินการแต่อย่างใด เพื่อที่จะให้ทราบรายละเอียดมากยิ่งขึ้น เกี่ยวกับแผนการดังกล่าวของรัฐบาลไทย แต่รัฐบาล

LIRT

ญี่ปุ่นกำลังศึกษารายงานของเจ้าหน้าที่ญี่ปุ่น ซึ่งได้มาสำรวจในประเทศไทยในปีที่แล้ว เกี่ยวกับแผนการที่ญี่ปุ่นจะสร้างท่อน้ำมันผ่านคอคอคกระ

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ คณะเจ้าหน้าที่ญี่ปุ่นคณะหนึ่ง ได้สำรวจการสร้างท่อน้ำมันที่กล่าวมานั้น และได้รายงานต่อรัฐบาลญี่ปุ่นเมื่อเดือนเมษายน ขณะนี้รัฐบาลญี่ปุ่นกำลังศึกษารายงานฉบับนั้นอยู่ ประเมินว่า ค่าใช้จ่ายในการสร้างท่อน้ำมันผ่านคอคอคกระคงเป็นเงินจำนวน ๓๐๐ ล้านดอลลาร์อเมริกัน

สถานการณ์เศรษฐกิจการค้าของประเทศไทยดีขึ้น

ข่าวเอพีจากวอชิงตันแจ้งว่า วารสารชื่อว่า "คอมเมอร์ซ ทูเดย์" ของกระทรวงพาณิชย์สหรัฐ ฉบับล่าสุด (๒๕ ก.ค. ๒๕๑๕) ได้ลงบทความวิจัยสถานการณ์ทางเศรษฐกิจการค้าของประเทศไทยต่าง ๆ ทางเอเชีย มีความตอนหนึ่งกล่าวถึงประเทศไทยว่า หลังจากเศรษฐกิจการค้าของประเทศไทยตกอยู่ในภาวะชะงักงันติดต่อกันมานานถึง ๔ ปี การค้าขาออกของไทยก็กลับมีมูลค่าเพิ่มพูนขึ้นอย่างเป็นสถิติ เช่นไม่เคยปรากฏมาก่อนในปี ๒๕๑๔ คือเพิ่มพูนขึ้นถึง ๑๗.๓ เปอร์เซ็นต์ เป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้น ๘๓๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ ๑๖,๖๖๐ ล้านบาท ในการนี้มีการส่งข้าวเป็นสินค้าขาออกไปในปริมาณเพิ่มขึ้นอีก ๕๗ เปอร์เซ็นต์ และข้าวโพดก็ได้เป็นสินค้าขาออกที่สำคัญ เป็นอันดับที่สองแล้ว มิใช่สินค้านำเข้าที่มีความสำคัญเป็นอันดับที่สองเหมือนเช่นแต่ก่อน อนึ่ง ปรากฏว่า สินค้าขาออกของไทยก็ยังคงมีปริมาณสูงต่อไปอีกในปีนี้ จึงคาดว่าสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทยทั่วไปจะฟื้นตัวขึ้นได้อย่างแน่นอน

อนึ่ง ข่าวรอยเตอร์แจ้งว่า ได้มีการเปิดงานแสดงสินค้าเป็นเวลา ๙ วัน ที่กรุงเทพฯ เริ่มตั้งแต่วันที่ ๒๑ ก.ค. นี้ เพื่อส่งเสริมการส่งสินค้าขาออกของไทยไปยังญี่ปุ่น ทั้งนี้ เป็นงานซึ่งอยู่ในอุปการะร่วมกันของรัฐบาลไทยกับศูนย์ส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อันเป็นศูนย์ที่ญี่ปุ่นกับประเทศต่าง ๆ ทางเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๘ ประเทศ ได้ร่วมกันจัดตั้งขึ้น ณ กรุงเทพฯ

LIRT

ปากีสถานถอนตนจาก สปอ.

ข่าวรอยเตอร์จากแคนเบร์ราเสนอด้วยแถลงของโฆษกกระทรวงการต่างประเทศ ออสเตรเลียว่า ตามที่นายฮาดี บุคโต ประธานาธิบดีปาเกีสถาน ได้ประกาศในที่ประชุม รัฐสภาปาเกีสถานวันที่ ๑๕ ก.ค. ศกนี้ ว่า ปาเกีสถานได้ขอถอนตนจากการร่วมเป็นภาคี องค์การสนธิสัญญาร่วมป้องกันแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ สปอ. แล้วนั้น นายไนเจส โบเวิน รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศออสเตรเลีย จะยังไม่แสดงความคิดเห็นในเรื่องนี้ อย่างไรก็ดี จะยังไม่ได้รับรายงานเป็นทางราชการจากปาเกีสถานโดยละเอียดมากกว่านี้เสียก่อน

ข่าวรอยเตอร์จากกรุงอิสลามาบัดแจ้งว่า นายอาลี บุคโต แดงค่อที่ประชุม
รัฐสภาปากีสถานว่า พร้อมกันกับการถอนจาก สปอ. ปากีสถานได้กลับเข้าแสดงบทบาทใน
การเป็นภาคีองค์การสนธิสัญญากลางหรือเซนโตอย่างถาวรต่อไปใหม่ แต่ฉันทาคในวันไค
วันหนึ่งข้างหน้าปรากฏว่า ประเทศอื่น ๆ ซึ่งเป็นภาคีเซนโตมิได้ปฏิบัติตามพันธะอันมีอยู่
ต่อปากีสถานในฐานะที่ปากีสถานร่วมเป็นภาคีเซนโตด้วย ปากีสถานก็จะถอนตนจากองค์การ
สนธิสัญญานับนั้นเสีย

ข้าพเจ้าเห็นว่า เซนโต ประกอบด้วยภาคี ๔ ประเทศ มี อังกฤษ ตุรกี อิหร่าน ปากีสถาน ส่วนในองค์การ สปอ. ซึ่งมีภาคี ๘ ประเทศนั้น ปากีสถานและฝรั่งเศสมิได้แสดงบทบาททางทหารในฐานะเป็นภาคี สปอ. มาเป็นเวลานานแล้ว และในการประชุมคณะมนตรี สปอ. ครั้งที่ ๑๗ ซึ่งกระทำที่กรุงแคนเบอร์รา เมื่อเดือนมิถุนายนนั้น ปากีสถานและฝรั่งเศสต่างก็มิได้ส่งผู้แทนไปร่วมประชุมแต่อย่างใด

หนึ่ง ตามข่าวแจ้งว่า ที่ประชุมรัฐสภาปากีสถานได้ออกเสียงลงมติเกือบเป็น
 เอกฉันท์ในวันที่ ๑๕ ให้สัตยาบันหรือรับรองการจัดทำข้อตกลงเพื่อสันติภาพระหว่างรัฐบาล
 ปากีสถานกับรัฐบาลอินเดีย ตามข้อตกลงฉบับนั้น รัฐบาลทั้งสองฝ่าย ต่างให้คำมั่นว่า
 จะยุติการเป็นปฏิปักษ์ต่อกันอันดำเนินมาอย่างเข้มข้นเป็นเวลานานถึง ๒๕ ปีแล้ว นั้นเสีย
 จะกินกินแทนซึ่งแต่ละฝ่ายเข้ายึดครองไว้ในสงครามครั้งหลังสุด เมื่อเดือนธันวาคมปีก่อน
 และจะเลิกการใช้กำลังตัดสินปัญหาข้อพิพาทระหว่างกันด้วย

ญี่ปุ่นกับงบประมาณทางทหาร

ข่าวจากกรุงโตเกียว เมื่อ ๑๘ ก.ค. ศกนี้ รัฐบาลญี่ปุ่นได้ปฏิเสธข้ออ้างของพรรคฝ่ายค้านที่ว่า การเสริมสร้างกำลังป้องกันของญี่ปุ่นที่กำลังดำเนินอยู่นี้ จะก่ออันตรายในการคุกคามประเทศเพื่อนบ้านของญี่ปุ่น รัฐบาลญี่ปุ่นแถลงว่า จะดำเนินตามแผน ๕ ปี ระยะที่ ๔ ต่อไปในการเสริมสร้างกำลังทหารเพื่อป้องกันประเทศ นายทานากะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ได้พบกับนายมาซุฮารุ ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันของญี่ปุ่น และได้สั่งให้นายมาซุฮารุเริ่มลงมือดำเนินงานตามโครงการทางการป้องกัน เคิมทีเคียวรัฐบาลญี่ปุ่นได้กำหนดงบประมาณมีมูลค่า ๘๐๐,๒๑๓ ล้านเยน หรือประมาณ ๒,๓๔๔ ล้านดอลลาร์ทางด้านการป้องกันในงบประมาณซึ่งเริ่มขึ้นในเดือนเมษายน ศกนี้ แต่ได้ตัดออกเสีย ๒,๗๙๑ ล้านเยน หรือประมาณ ๘ ล้าน ๘ แสน ๑ หมื่นดอลลาร์ เนื่องจากได้รับการคัดค้านอย่างหนักจากพรรคฝ่ายค้าน รัฐบาลญี่ปุ่นได้แถลงตอบข้อซักถามของพรรคฝ่ายค้านว่า ไม่มีแผนที่จะพิจารณาแผนการเสริมสร้างกำลังทหารมีกำหนด ๕ ปีในระยะที่ ๔ ซึ่งเริ่มขึ้นในงบประมาณนี้อีก แต่อย่างไรก็ดี จะพิจารณาความเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ในโลก ในกรณีที่จะมีการกำหนดแผนการโดยเฉพาะแต่ละราย แผนการของสำนักงานป้องกันของญี่ปุ่นนั้น จะใช้งบประมาณถึง ๕ ล้านเยน หรือประมาณ ๑๖,๖๖๖ ดอลลาร์ต่อล้านในระยะเวลา ๕ ปีข้างหน้า และอาจจะลดลงเหลือประมาณ ๕ แสนล้านเยน คือราว ๑,๖๖๖ ล้านดอลลาร์ เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ระหว่างประเทศและสถานการณ์ภายในประเทศเป็นหลัก.

นโยบายการต่างประเทศของนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น

นายทานากะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นคนใหม่ ให้สัมภาษณ์แก่ผู้แทนหนังสือพิมพ์เป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๑๘ ก.ค. ศกนี้ ว่าเขาจะดำเนินนโยบายรักษาสัมพันธภาพอันดีระหว่างญี่ปุ่นกับสหรัฐไว้ และไม่มีความตั้งใจอย่างใดเลยที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขสนธิสัญญาว่าด้วยความปลอดภัยร่วมกันระหว่างญี่ปุ่นกับสหรัฐที่ใช้บังคับอยู่ในเวลานี้ โดยญี่ปุ่นจะยังคงอาศัยความคุ้มครองทางทหารของสหรัฐต่อไป เพื่อความปลอดภัยของตนเอง รวมทั้งการคุ้มครองด้วยอาวุธนิวเคลียร์ของสหรัฐด้วย

LIRT

สำหรับปัญหาสัมพันธภาพระหว่างจีนคอมมิวนิสต์กับญี่ปุ่นนั้น นายทานากะ ยอมรับว่าเป็นปัญหาใหญ่สำหรับญี่ปุ่นในเชิงทางการทูต ถึงแม้เขาเชื่อว่าถึงเวลาที่จะต้องหาทางปรับปรุงสัมพันธภาพระหว่างญี่ปุ่นกับจีนคอมมิวนิสต์ให้สู่สภาพปกติก็ตาม

นายโอฮรา รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศญี่ปุ่น ได้ร่วมในงานเลี้ยงรับรองเจ้าหน้าที่คนสำคัญของจีนคอมมิวนิสต์ ๒ คน ที่กรุงโตเกียว เท่ากับเป็นการเริ่มการติดต่อกันในระดับรัฐบาล ระหว่างญี่ปุ่นกับจีนคอมมิวนิสต์

นายซาซากิ ผู้เคยเป็นประธานพรรคโซเซียลิสต์ของญี่ปุ่น ซึ่งเดินทางไปเยือนกรุงปักกิ่ง ได้เจรจากับนายจูเอินโล นายกรัฐมนตรีจีนคอมมิวนิสต์ และได้เปิดเผยว่า นายจูเอินโลตกลงจะส่งคณะผู้แทนระดับสูงไปยังญี่ปุ่น ตามคำเชิญของคณะกรรมการติดต่อยุทธศาสตร์ระหว่างญี่ปุ่นกับจีนคอมมิวนิสต์ ซึ่งประกอบด้วยองค์การต่าง ๆ ๒๓ องค์การ รวมทั้งพรรคโซเซียลิสต์ญี่ปุ่น นายซาซากิ นำสารของนายจูเอินโล นายกรัฐมนตรีจีนคอมมิวนิสต์ เชิญนายทานากะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น และนายโอฮรา รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศญี่ปุ่น ให้ไปเยือนกรุงปักกิ่ง นายทานากะ ได้รับคำเชิญนั้นแล้ว และจะเดินทางไปในระหว่างเดือนกันยายนหรือพฤศจิกายน ศกนี้

นายฮายาชิ เอกอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำจีนคณะชาติ ได้พบหารือกับนายพลเจียงจิงกั๋ว นายกรัฐมนตรีจีนคณะชาติ เมื่อวันที่ ๑๕ ก.ค. นี้ จีนคณะชาติได้ชี้แจงท่าทีของตนอย่างแจ่มแจ้ง เกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างจีนคณะชาติกับญี่ปุ่น และนายเซ่งชาง-ฮวน รัฐมนตรีว่าการต่างประเทศจีนคณะชาติ ออกคำแถลงด้วยน้ำเสียงแข็งกร้าวว่า การเจรจาระหว่างญี่ปุ่นกับจีนคอมมิวนิสต์ เพื่อสถาปนาสัมพันธภาพทางการทูตต่อกันนั้น มีผลกระทบกระเทือนอย่างร้ายแรงต่อสัมพันธภาพระหว่างญี่ปุ่นกับจีนคณะชาติ

คำแถลงของประธานาธิบดีเกาหลีใต้

ประธานาธิบดีเกาหลีใต้แถลงเมื่อวันที่ ๒๐ ก.ค. นี้ ว่า การที่มีแถลงการณ์ร่วมระหว่างเกาหลีเหนือกับเกาหลีใต้ เมื่อวันที่ ๔ ก.ค. เกี่ยวกับการรวมเกาหลีโดยสันติวิธีนั้น มิได้ทำให้มีสันติภาพอย่างแท้จริงในคาบสมุทรเกาหลี เขากล่าวว่า ความสำคัญของแถลง-

LIRT

การร่วมนั้น คือ ทั้งสองฝ่ายสัญญาที่จะไม่พยายามใช้กำลังอาวุธโจมตีซึ่งกันและกัน และมีจุดมุ่งหมายเพื่อป้องกันมิให้การสู้รบในบริเวณคาบสมุทรเกาหลีเกิดขึ้นใหม่อีก

เจ้าหน้าที่ผู้สังเกตการณ์ของสหรัฐ ให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการเจรจาระหว่างเกาหลีเหนือกับเกาหลีใต้ แต่ไม่คาดหวังว่าการเจรจาระหว่างเกาหลีทั้งสองภาคจะนำไปสู่การรวมเกาหลีเข้าด้วยกันในระยะเวลาเร็ววันนี้ และมีความเห็นว่า สถานการณ์ในคาบสมุทรเกาหลี ในขณะนี้บรรเทาความรุนแรงยิ่งกว่าที่เคยเป็นมาในระยะเวลา ๒๐ ปีที่แล้ว

การเมืองในอินโดนีเซีย

หลังจากการรณรงค์ เมื่อ ๒๐ ก.ค. นี้ แจ้งว่า ประธานาธิบดีซูฮาร์โตแห่งอินโดนีเซีย ได้แต่งตั้งนายพลอินโดนีเซีย ๔๗ คน เป็นสมาชิกในสภาที่ปรึกษาประชาชน อันเป็นสภากำหนดนโยบายสูงสุดของอินโดนีเซีย นายพลเหล่านั้นจะยังคงดำรงตำแหน่งเดิมของตน นอกเหนือจากการเป็นสมาชิกสภาที่ปรึกษาประชาชนของอินโดนีเซีย มีนายทหารของอินโดนีเซียร่วมอยู่ในสภาที่ปรึกษาประชาชน ๑๐๐ ที่นั่ง ของจำนวนที่นั่ง ๔๖๐ ที่นั่ง สภาที่ปรึกษาประชาชนกำหนดจะเลือกตั้งประธานคนใหม่ในเดือนตุลาคมศกหน้า กระทรวงกลาโหมอินโดนีเซียแจ้งว่า นายทหารที่ได้รับแต่งตั้งนั้น มียศตั้งแต่พลจัตวาจนถึงพลเอก.

การเมืองในสหรัฐ

ในสหรัฐ ที่ประชุมใหญ่ของพรรคเดโมแครต ซึ่งเป็นพรรคฝ่ายค้าน ได้เลือกตั้งนายจอร์จ แมคกัฟเวอร์น สมาชิกสภาสูงจากรัฐเซาท์ดาโกตา เป็นผู้แทนของพรรค เพื่อส่งเข้าชิงชัยในการเลือกตั้งประธานาธิบดีในเดือนพฤศจิกายน ปีนี้ นายแมคกัฟเวอร์นได้คะแนนสนับสนุนจากสมาชิกพรรคเดโมแครตถึง ๑,๖๐๓ คะแนน ซึ่งมากกว่าจำนวนคะแนนที่กำหนดไว้ว่าจะต้องได้รับ คือ ๑,๕๐๕ คะแนน ที่ประชุมได้ลงมติด้วยรับรองการตัดสินใจของนายแมคกัฟเวอร์น ที่เลือกนายโรนัลด์ อีเกิลตัน สมาชิกสภาสูงจากรัฐมิสซูรี เป็นผู้แทนของพรรค เพื่อสมัครชิงตำแหน่งรองประธานาธิบดีในชุดของนายแมคกัฟเวอร์น ก่อนหน้านั้น นายแมคกัฟเวอร์น ได้ขอให้นายเอ็ดเวิร์ด เกนเนตตี ซึ่งเป็นสมาชิกสภาสูงทุกลงสมัครเพื่อตำแหน่งรองประธานาธิบดีในชุดของเขา แต่นายเอ็ดเวิร์ด เกนเนตตีปฏิเสธ

LIRT

นายแมคกัฟเวอร์นแถลงว่า ถ้าเขาได้ครองตำแหน่งประธานาธิบดี เขาจะดำเนินการทุกด้วยตนเอง เพื่อหาทางให้ฝ่ายคอมมิวนิสต์ปลดปล่อยทหารอเมริกันที่ตกเป็นเชลยศึกในสงครามเวียดนาม โดยจะต้องปล่อยเชลยศึกเหล่านั้นภายใน ๙๐ วัน หลังจากที่เขาได้ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี ในทันทีที่เชลยศึกชาวอเมริกันได้เป็นอิสระ เขาจะสั่งปิดฐานทัพสหรัฐทุกแห่งในประเทศไทย และจะส่งถอนกำลังทัพเรือของสหรัฐออกไปจากน่านน้ำที่อยู่ติดต่อกับดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยสิ้นเชิง นโยบายของนายแมคกัฟเวอร์น มีคือ เมื่อเขาได้เป็นประธานาธิบดีแล้ว เขาจะส่งถอนทหารอเมริกันทั้งสิ้นออกจากเวียดนามภายในเวลา ๙๐ วัน และจะสั่งให้ยุติการทิ้งระเบิดทางอากาศต่อเวียดนามเหนือโดยไม่มีเงื่อนไข อนึ่ง จะระงับความช่วยเหลือทางทหารแก่รัฐบาลของประธานาธิบดีเจียงวันเทียวแห่งเวียดนามใต้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อสงครามเวียดนามจะได้สิ้นสุดลง

□ □

